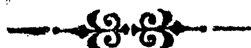
૭૮૬

દીબાચો.

હાલના જમાનામાં મુસલમાન ભાઈઓ દીનની કેળવણીમાં તદન પછાત પડેલા છે. અને દીની કીતાબો અરબી ભાષામાં છે, અને જો કે તેનો તરજુમો ઉરદુ, ફારસી ભાષામાં થએલો છે, તો પણ કેટલાક ઉરદુ, ફારસી, પણ શીખેલા નહીં હોવાથી, પોતાના મજહબથી બિલકુલ નાવાકેફ છે. એ ઘણી દીલગીરીની વાત છે.

આ તરફનાં કેટલાક મુસલમાન ભાઈઓ પોતાનો મજહબી ઇલ્મ નહીં શીખતાં, ઘણાં જણાં ગુજરાતી ભાષા શીખેલા છે અને શીખે છે. તેથી જો મજહબી કીતાબો ગુજરાતીમાં તરજુમે, થઈ છપાવલી હોય, તો તે વાંચી પોતાના પેદા કરનારને ઓળખી જહાલતના અંધારામાંથી બહાર આવી શકે; એમ ધારી તથા કેટલાક ભાઈઓની માંગણી ઉપરથી મેં આ રીસાલો ઉરદુ જબાન અને ગુજરાતી હરફોમાં લખ્યો છે, અને એ રીસાલો એવો ઉપયોગી થઈ પડ્યો છે, કે એની સાત હજાર નકલો ખપી જવાથી છઠ્ઠી આવૃત્તી કાઢવી પડી છે, અને આ વખતે પણ ઘણો સુધારો વધારો કર્યો છે. અને તેથી આગળ કરતાં એના કદમાં પણ વધારો થયો છે છતાં દીની ભાઈઓના ફાયદાને ખાતર કીંમત વધારી નથી.

આ રીસાલામાં જબાને ઉરદુ એટલાજ માટે રાખી છે, કે ઘણાં ખરા ઉરદુ જબાન બોલી જાણેછે, અને એ જબાન બોલવાનો

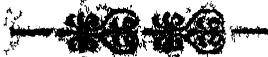
જેને મહાવરો નથી. તેઓ પણ સારી પેઠે સમજી શકે છે એમાં અરબી આયતો દાખલ કરી છે, અને તે ગુજરાતી હરફોમાં લખી છે; પરંતુ અરબી અક્ષરો અને ગુજરાતીનાં કેટલાક અક્ષરોના ઉચ્ચારમાં ઘણો ફેર છે. તેથી ગુજરાતીમાં બરાબર લખી ઉચ્ચાર કરવો એ મુશ્કેલ છે, તોપણ ઘણાંક 'કલામે શરીફ' પઢી જાણેછે. તેઓ સારી રીતે ઉચ્ચાર કરી શકશે, એમ આશા છે, એમાં સારી રીતે સમજ પડે. એ પ્રમાણે બયાન કરવાની કાળજી રાખી છે. તોપણ જે તદનજ નાવાકેફ હોય, અને જેને સમજ નજ પડી શકતી હોય, તેણે કોઈ જાણીતાની પાસે સમજ લેવી, એટલે મતલબ હાંસલ થશે.

મજકુર રીસાલામાં કેટલીક કીતાબોની મેં મદદ લીધી છે. તેથી તેનાં બનાવનારનો ઉપકાર માનું છું. અને બીજી ઘણીએક સુચના મારા ઉસ્તાદ મીર સાહેબઅલી તથા મારા બિરાદરો ઇસમાઇલ હુસેન તથા ફકીરમહંમદ તરફથી કરવામાં આવી છે. તેથી તેમનો ઘણો આભારી થાઉં છું,

અગર કોઈ સાહેબને એમાં કોઇ જગાએ ભુલ માલમ પડે, તો દુરસ્ત કરી પઢી લેશો. અને સેવકને દરગુજર કરશો, એવી મારી વિનંતી છે. કેમકે માણસ માત્ર ભુલથી ભરેલું છે. અને કોઇથી ભુલ નજ થાય એમ બનવું મુશ્કેલ છે.

આ રિસાલામાં અરબી આયતો તથા અમના પા સીપારાની સુરતો વીગેરે દાખલ કરેલું છે, માટે બીજી કીતાબોની પેઠે એની તાઝીમ કરવી; અને જે કોઇ એની બેઅદબી કરશે, તે ગુનેહગાર થશે.

લી. દુઆગો
મીર સૈયદઅલી, કાદરી.

ફેહરીસ્તે મઝામીન.

બાબત.

સફા નંબર.

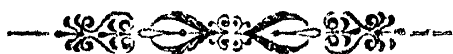

હદીયતુલ મુસ્લેમીન.

યાને

ઝુરૂરીયાતે દીન.

બીસમીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

"અલહમ્દો લીલ્લાહે અલા નવાલીહી વસ્સલાતો વસ્સલામો અલા રસુલીહી મોહમ્મદીવ વઆલીહી વ અસહાબીહી અજમઇન." અય અજીજો સમજો તુમ ઇસ બાત કો કે મુસલમાન હોના બડી નેઅમત હે. જો કોઇ મુસલમાન હુવા દુનિયામેંભી ઉસપર રહમત હો ઓર આખેરતમેં બડે બડે દરજે બેહિસ્ત મેં પાવે, ઓર બગેર મુસલમાન હુવે કોઇ ઇબાદત કુબુલ નહીં હોતી, ઇસી વાસ્તે હર ઇનસાનપર લાઝીમ હુએ, કે પેહલે ઇમાન ઓર ઇસલામકે મસાએલ સીખે. ઓર અપની અવલાદ ઓર સબ ઘરકે આદમીઓકો સીખાવે. તો મરનેકે બાદ, નજાત અજાબસે પાવે. ઓર નહીંતો બહોત અઝાબ દેખેગા

પેહભી ઓર ઉસકે ઘર વાલેભી

અબ તુમ મસાયેલ દીનકે દીલસે સુનો. પછી પક્ષ કીતાબોમાં મોતેબરસે નીકાલ કર બ્યાન કરતા હું—ફરમાવી "રસુલે ખુદા સલલલ્લાહો અલયહે વઆલીહી વસલ્લમ." ને, કે બુનયાદ ઇસલામકી પાંચ ચીઝેં હેં. અવ્વલ કલેમા શહાદતકા', દુસરી 'નમાજ', તીસરી 'જકાત', ચવથી, 'હજ' પાંચવી 'રોઝે રમજાનકે'.

ઈસલામકા પેહલા રૂકુન-કલમયે શહાદત.

'અવ્વલ કલમે તૈયબ, લા ઇલાહા ઇલ લલ્લાહો મોહમ્મદર રસુલુલ્લાહ.'—દોયુમ કલમે શહાદત, અશ હદોઅન લા ઇલાહા ઇલ લલ્લાહો વાહદહુ લા શરીકા લહુ વઅશ: હદો અન્ના મોહમ મદન અબ દોહુ વ રસુલો.—સેયુમ કલમે તમજીદ, સુબહા નલ્લાહે વલહમદો લીલ્લાહે વ લા ઇલાહા ઇલ લલ્લાહો વલ્લાહો અકબર વલા હવલા વલા કુવ્વતા ઇલ્લા બીલ્લા હીલ અલી ઇલ અઝીમ—ચહારૂમ કલમે તવ હીદ, લા ઇલાહા ઇલ લલ્લાહો વાહદહુ લા શરીક લહુ લહુલ મુલકો વલહુલ હમદો યોહયી વ યોમીતો વહોવા હૈયુન લા યમુતો વલા અનાઓ. વલા યકુતો અબદન બે

યદે હીલ ખેર, વહોવા અલા કુલ્લે શેઇન કદીર—પં-
જુમ કલમે રદ કુફ્ર, અલ્લા હુમ્મા ઇનની આઉજો
બેકા મીન અન ઉશરેકા બેકા શેઅંવ વ અના આ-
લમો બીહી અસ્તગ ફેરોકા લેમાલા આલમો બીહી
તુબતો વ રજાતો અનહો વ અસલમતો વા કુલો ઈ-
નની અશહદો અન લા ઇલાહા ઈલ લલ્લાહો વાહદહુ
લાશરીક લહુ વાઅશહદો અનના મોહમ મદન અબ
દોહુ વ રસુલો (ઇમાને મુફસ્સિલ) આમનતો બીલ્લાહે
વ મલા એ ક તીહી વ કોતોબીહી વ રોસોલીહી
વલ યોમીલ આખેરે વલ કદરે ખયરીહી વ શર રીહી
મીનલ્લાહે તઆલા વલ બાસે બાદલ મોતે હુક.
(ઈમાને મુજમ્મીલ) આમનતો બીલ્લાહે કમા હોવા
બે અસ્મા ઇહી વ સીફાતીહી વ કબીલતો જમીઆ
અહકામીહી અશ હદો અન લા ઇલાહા ઈલ લ-
લ્લાહો વાહદહુ લા શરીક લહુ વ અશ હદો અનના
મોહમ મદન અબદોહુ વ રસુલો—શશુમ કલમે અસ-
તગફાર, અસતગ ફીરૂલ્લા હીલ અઝીમીલ લઝી લા
ઈલાહા ઇલ્લાહુ અલ હૈયુલ કૈયુમ વઆતુબો ઈલયકા
મીનજ જન બીલ લઝી લા આલમો ઇન નકા અન-
તા અલ્લામુલ ગુયુબ, યા ગફફા રલ જુનુબ, બે રહ
મતેકા યા અર હમર રાહેમીન—હફતુમ કલમે સૈયદુલ
અસતગફાર. અલ્લા હુમ્મા અનતા રબ્બી લા ઇલાહા

ઇલ્લા અનતા ખલક તની વ અના અબદોકા વ અના અલા અહદેકા વ વાઅદેકા મસ તતા તો આઉઝો બેકા મીન શરરે મા સનાતો અબુઓ લકા બે નેઅ મતેકા અલઇયા વ અબુઓ બે જનબી ફગ ફેરલી ફ ઇન નહુ લા યગ ફે રૂજ જુનુબા ઇલ્લા અનતા બે રહમતેકા યા અર હમર રાહેમીન.'

અબ સુનો તુમ પેહલે કલમેકે માયને ફર્જ ગેહી હે મુસલમાન પર હેકે જબાનસે ઇકરાર કરે, ઔર દીલસે સચ જાને, કે પયદા કરતે વાલા સારી જહાનકા એકહે, અલ્લાહ ઉસકા નામ પાક હે, કોઇ ઉસકા શરીક નહી. સબ બડાઇયાં ઔર કમાલ ઉસીકો હે, ઔર વોહ સબ એબોંસે પાકહે. કીસી કામમેં કીસીકા મોહતાજ નહીં, ઔર સબ ઉસકે મોહતાજ હેં, સબ ચીજોંકી ઉસે ખબરહે. એક જરરા ઉસસે છુપા નહીં, ઉસે સબ ચીજોંકી કુદરત હે, જો ચાહે સો કરે. કોઇ ઉસકે હુકમકો ફેર નહીં સકતા. ઔર જોકુછ બંદે કામ કરતે હે, બલા યા બુરા બલકે જો દુનીયામેં હોતાહે, સબ ખુદાકી તકદીરસે હોતાહે. ખુદાને પેહલેહી મુકરર કર રખ્ખાથા, કે ફલાં સે ફલાને વક્ત અયસા અંયસા હોગા, ઔર ઇમાન લાવેકે ફીરિસ્તે બંદે ખુદાકે હેં. પયદા હુએ નુરસે પાક હે ગુનાહ નહીં કરતે જીસ જીસ કામપર ખુદાને મુકરર કર દીયાહે ઉસપર કાયેમ હેં. ન મરદ હેં ન અવરત, ખાતે પીતે નહીં, ખુદાકા જીક ઉનકી જીંદગીહે, ગીનતી ઉનકી ખુદાકે સીવા કોઈ નહીં જાનતા. ઉનમે ચાર ફીરિસ્તે બહોત નામવર હેં. જીઅ [illegible] કીતાબેં ખુદાકી ઔર હુકમ ખુદાકે, પેગંબરોંકે

પાસ લાયા કરતેથે. મીકાઈલ કે રોજી ખુદાકે હુકમસે બંદોંકો
પોંહચાતેહેં, ઓર મેંહકી તૈયારી બી કરતેહેં. ઇસરાફીલ કે
સુર મોંહમેં લીયે ખડે કયામતકે દીન ફુંકેંગે, ઇઝરાઈલ કે
મરતે વક્ત જાન નીકાલતેહેં, ઓર ઈમાન લાવે, કે ખુદાને
કીતાબેં પેગંબરોંકો ભેજીહેં. તવરેત હજરત મુસા પર
ઈનજીલ હજરત ઇસા પર, ઝબુર હજરત દાઉદ પર,
કુરઆન હજરત મોહમંદ મુસતફા પર, અલયહીસ્સલાતો
વસ્સલામ, ઓર બાકી કીતાબેં, ઓર પેગંબરો પર, જોકુછ ખુ
દાકી કીતાબોંમેં લીખ્ખા હે, સબ હક હે. ઉસપર ઇમાન લાવે.
ઓર ઇમાન લાવે, કે ખુદાને બંદોંકી હીદાયતકે વાસ્તે દુનિયામેં
પેગંબરોંકો ભેજા, ઓર હુકમ કીયા કે જીસ રાહપર પેગંબર ચલે
ઉસી રાહપર ચલો, તો દીન દુનિયા તુમ્હારા દુરસ્ત રહે. જો
કોઇ દુસરી રાહ ચલેગા. દોજખી હોગા. સબ પેગંબર બરહક
હેં ઓર ગુનાહોંસે પાક. ઓર સારી ખુદાઇસે અફજલ હેં,
ઉનકે દરજેકો કોઇ નહીં પોહોંચતાહે. અવ્વલ પેગંબર હજરત
આદમ હે, બાપ સબ આદમીઓંકે, ઉનકે પીછે અવલાદસે
ઉનકી ઓર બહોતસે પેગંબર હુવે. ગીનતી ઉનકી ખુદાકો
માલુમ હે. આખેર સબસે પીછે દુનિયામેં હજરત મોહમંદ
મુસતફા સલ લલ્લાહો અલયહે વ આલીહી વ સલ્લમ આયેહેં,
ઓર પેગંબરી હજરત પર ખતમ હુઇ, પર નુર હજરતકા સબસે
પેહલે પયદા હુવાથા. ઇસી વાસ્તે હજરત સબ પેગંબરોંકે સરદાર
હેં, પયદા હુવે મક્કે શરીફમેં, જબ ચાલીસ બરસકે હુવે તબ
ખુદાકી તરફસે પેગંબરી મીલી, ઓર કુરઆને શરીફ ઉતરના
શુરૂ હુવા, ફીર તેરા બરસ મક્કે શરીફમેં ઓર રહે, વહાં મેઅરાજ
હુઇ, હજરત જીબ્રાઇલ બુરાક લેકર આયે, હજરતકો સવાર

કરકે મસજીદે અકસામેં લેગયે. ઓર વહાંસે સાતવેં આસમાન પર હજરત તશરીફ લેગયે, અર્શ ઓર કુરસી સબ કુછ દેખા. ઓર બેહિસ્ત ઓર દોજખ કીબી સેર કી, ઓર ઉસ રાતમેં બડી બડી નેઅમતેં ખુદાકી તરફસે પાઈ, ઓર પાંચોં નમાજ બી વહાં ફર્જ હુઈ. ફીર જબ હજરત તીરપન બરસકે હુવે, ખુદાકે હુકમસે મકકે શરીફસે મદીને પાકમેં આયે. દસ બરસ વહાં રહે, જબ તીરસટ બરસકે હુવે વફાત પાઇ. ચુનાંચે મજારે શરીફ હજરતકા વહાં બના.

ચાર કુરસી હજરતકી યેહે.

મોહંમદ બીન અબદુલ્લા, બીન અબદુલ મુત્તલિબ બીન હાશીમ બીન અબ્દ મુનાફ.

ઓર ઇમાન લાવે, કે મરનેકે પીછે આદમીકે પાસ દો ફી રિશ્તે મુનકર નકીર, આકર સવાલ કરતે હેં, રબ તેરા કોન હે? મુરદા અગર બાઇમાનહે, જવાબ ઉનકો દેતાહે રબ મેરા અલ્લાહ દીન મેરા ઇસ્લામ ઓર યે શખ્સ રસુલ ખુદાકેહેં. હમારે વાસ્તે ખુદાકે હુકમ લેકર આયેથે. ફીર ઉસ મુરદેપર ખુદાકી રહમત હોતી હે. બેહિસ્તકી તરફ દરવાજા ઉસકે વાસ્તે ખોલ દેતે હેં, ઓર જો યેહ મુરદા બેઇમાન થા મુનકર નકીરકા જવાબ ઉસે નહીં આતા. હરબાર કેહતા હે, મે નહીં જાનતા. ફીર ઉસપર અજાબ સખ્ત કરતેહેં, ઓર દરવાજા દોજખકી તરફ ખોલ દેતેહેં. ઓર ઇમાન લાવે, કે કયામત આની બર હક હે, ઉસદીન હજરત ઇસરાફીલ સુર ફુકેંગે. આસમાન ફટ જાવેંગે, તારે ફુટ જાવેંગે, ઓર ફુટ કર ગીર પડેંગે, ઓર

પહાડ ઉડતે ફીરેંગે, જેસે રૂઇકે ગાલે. ફીર આસમાન ઔર
આગ જલાન કરના હોગા જબ દુસરી બાર સુર ફુકેંગે, ફીર કુછ
મોજુદ હોજાયેગા. મુરદે ગોરોંસે નીકલેંગે, ઔર તરાજુ અમલકી
ખડી હોગી ઔર નામે આમાલકે ઉનકે હાથોમેં દેંગે, ઔર
હિસાબ કરેંગે, હાથ પાઉં ઉસકે ગવાહી દેંગે, કે બુરે કામ
કીયેથે યા બુરે. ઔર દોજખકી પીઠપર પુલ સરાત ખડા હોગા,
બાલસે બારીક ઔર તલવારસે તેજ, ઊસપર સબકો ચલનેકા હુકમ
હોગા. નેક ઐયસે ચલે જાયેંગે, કે જયસે બીજલી, યા જયસે
બાવ, યા જયસે ઘોડા તેજ. ઔર બાજે પ્યાદોંકી તરેહ, ઔર
બહોતસે દોજખમેં કટ કર ગીરેંગે. ઔર ઇમાન લાવે કે, હક
તઆલાને હજરત પેગંબરકો હોજે કવસર દીયા હે. પાની ઊસકા
શહદસે મીઠાહે, ઔર દુધસે ઝીયાદા સુફેદ હે કુઝે ઊસકે બહોત
હેં, જયસે આસમાનકે તારે, હજરત રસુલે ખુદા સલ લલ્લા
હો અલયહે વસલ્લમ ઉસપર બેઠકે, કયામતકે દીન આપની
ઉમ્મતકો પાની પીલાવેંગે. જો કોઇ પીએગા ફીર પીયાસા નહોગા
ઔર ઇમાન લાવે કે, હજરત રસુલે ખુદા ઔર સારે પેગંબરો
ઔર અવલીઆ ઔર નેક આદમી શફાઅત ગુનહગારોંકી કયા
મતકે દીન કરેંગે. ઔર ઇમાન લાવે, કે મુસલમાનોંકો બડીબડી,
નેઅમતે બેહિસ્તમેં મીલેંગી, ખાનેકો મેવે, ઔર પીનેકો શરબત
ખીદમતકો હુરેં, ઔર ગીલમાન, રેહનેકો મકાન અછે અછે
સબસે બડી નેઅમત બેહિસ્તમેં દીદાર ખુદાકા હે, કે અપને
ફજલો કરમસે મુસલમાનોંકો નસીબ કરેગા. ઔર કાફરોંકો
દોજખમેં બડે બડે અજાબ હોંગે. આગ, સાપ, બીછ્છુ, ગરમ
પાની, તોકો જંજીર, કાંટે અદથુકે મકાન ઔર બહોતસે અજાબ હેં.

હક તઆલા દુન્યાસે સાથ ઇમાનકે ઉઠાવે, ઔર સબ
મુસલમાનોંકો અજાબસે બચાવે. ઔર ઇમાન લાવે, કે જો કુછ

કુરઆન ઓર હદીસમેં બેહિસ્ત દોજખકા એહવાલ ઓર અગલી પાછલી બાતેં લીખખીહેં સબ હકહેં, ઓર જો બાત મોવાફીક શરેકે હે હક હે, ઓર જો બાત ખીલાફ કુરઆન ઓર હદીસકે હે, સબ બાતેલ હે, ઓર બુરીહે. ઓર હર મુસલમાન પર લાજીમ હે કે હજરત રસુલે ખુદા કી ખુશીકે વાસતે હજરતકી અહલેબેત ઓર અજવાજે મુતહરાતસેં ઓર હજરતકે યારોંસે મોહબ્બત ઓર એતેકાદ રખ્ખે. ઓર તમામ ઉમ્મતમેં ઉનકો અફ્ઝલ ઓર બેહતર સમઝે. ઓર તમામ તાઝીમ કરે, જબ કીસીકા નામ ઉનમેંસે સુને રદી અલ્લાહો અનહો કહે કુરઆનમેં ઉનકી બડી તારીફ હે. ઉન સબમેં હજરત અબુબકર હજરત ઉમર હજરત ઉસમાન ઓર હજરત અલી ઇન સબકી તાઝીમ કરે. કયું કે હજરતને ઉનકી બહોતસી ખુબીઆં બયાન કીહેં. દોસ્તદાર ઉનકા બેહિસ્તિ ઓર દુશ્મન ઉનકા દોજખી હે. રદી અલ્લાહો અનહુમ અજમઇન, ઇન સબ બાતોં પર એતેકાદ કરકે, હક જાનકે પક્કા મુસલમાન હોકે, મસલે વુઝુ ઓર નમાજકે સાખે, ઓર નમાજકો સારી ઇબાદતોંમેં અફ્ઝલ બેહતર ફર્જ ખુદાકા સમઝકે પાંચોં વક્ત નમાજકો જમાઅતસે અદા કરે ઓર સુસ્તીસે કભી તર્ક નકરે. ફરમાયા રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને, જો કોઇ મોહાફિજત ન કરે, નમાજપર ન ઉસે નુર હો ન હુજ્જત ન નજાત. ઓર હો વોહ શખ્સ દીન કયામતકે સાથ કારુન, ઓર ફીરઓન ઓર હામાન, ઓર અબી બીન ખલફકે. ઓર ફરમાયા હજરતને કહો તુમ અપની અવલાદકો નમાજ કરે, જબ સાત બરસકે હો, ઓર જબ દસ બરસકે હો, મારકે નમાજ પરહાવ.

દુસરા રૂકુન ઈસલામકા નમાજ

નમાજ ફજરકી ૪, રકઆત (૨, દો સુન્નત, ૨, ફરજ)

૨, દો રકઆત સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા રકઆ તયને સુન્નતા રસુ લીલ્લુહે તઆલા સુન્ન તલ ફજરે મુ તવજ જેહન ઈલા જેહ તીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૨, દો રકઆત ફજરકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા રકઆ તયને સલા તલ ફજરે ફર દુલ્લાહે તઆલા ફરદ હાજલ વકતે *ઈક તદયતો બે હાજલ ઇમામ* મુ ત વજ જેહન ઈલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

---

* એ નિશાનકે અંદર જો લીખ્ખા હુવાહે, વોહ આગે ઇમામ ફરજ નમાજમેં હો તો પરહે. ઓર અગર અકેલા નમાજ પરહતાહો તો ઇતના છોડકે નિયત પરહે, ઇસી તરેહ તમામ ફરજોકી નિયતોંમેં અમલ કરે. ઓર એહ ફકત ફરજ નમાજ કે વાસ્તેહી હે. અગર ફરજમેં આપ ઇમામ હોવે તો "ઇક્તદયતો બેહાજલ ઇમામ" લીખ્ખાહે વહાં 'અના ઈમામુ લે મન હદરા' પરહે.

૪, રકઆત સુન્નતકી નિયત.

નમાજ ઝોહરકી ૧૨, રકઆત (૪ રકઆત સુન્નત, ૪ ફરજ, ૨, સુન્નત, ૨ નફીલ.)

"નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા અરબા રકઆતીન સલા તઝ ઝોહરે સુન્નતા રસુલીલ્લાહે તઆલા મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર."

૪, રકઆત ફરજકી નિયત.

"નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા અરબા રકઆતીન સલા તઝ ઝોહરે ફરદુલ્લાહે તઆલા ફરદ હાજલ વકતે* "ઇક ત દયતો બે હાજલ ઇમામ" મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર."

૨, રકઆત સુન્નતકી નિયત.

"નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા રકઆતયને સલા તઝ ઝોહરે સુન્નતા રસુલીલ્લાહે તઆલા મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર."

૨, રકઆત નફીલકી નિયત.

"નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા રકઆતયને સલાતા નફ્ લીઝ ઝોહરે મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહ તીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર."

નમાજ અસરકી ૮, રકઆત. (૪, રકઆત સુન્નત, ૪, ફરજ.) ૪. રકઆત સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા અરબા રકઆતીન, સુન્નતા રસુલ્લીલાહે તઆલા સલાતલ અસરે મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૪, રકઆત ફરજકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા અરબા રકઆતીન, સુન્નતા રસુલ્લીલાહે તઆલા ફરઝ હાજલ વકતે. "ઇકત દયતો બે હાજલ ઇમામ મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર."

નમાજ મગરેબકી ૭, રકઆત. (૩, રકઆત ફરજ, ૨, સુન્નત, ૨, નફીલ.)

૩, રકઆત ફરજકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા સલાસા રકઆતીન સલાતલ મગરેબે ફરદુલ્લાહે તઆલા ફરઝ હા જલ વકતે* ઇક્તદયતો બે હાજલ ઇમામ" મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૨, રકઆત સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા રકઆ

તયને સલાતલ મગરેએ સુન્નતા રસુલીલ્લાહે તઆલા મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૨, રકઆત નફીલકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા રકઆતયને સલાતા નફલીલ મગરેએ મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

નમાજ ઇશાકી ૧૭, રકઆત. (૪, રકઆત સુન્નત ૪, ફરજ, ૨, સુન્નત ૨, નફીલ, ૩, વીત્તરેવાજેબ, ૨, નફીલ.)

૪, રકઆત સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા અરબા રકઆતયને સલા તલ ઇશાએ સુન્નતા રસુલીલાહે તઆલા મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૪, રકઆત ફરજકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા અરબા રકઆતીન સલાતલ ઇશાએ સુન્નતા રસુલીલ્લાહે તઆલા ફરદુલ્લાહે તઆલા ફરદ કાજલ વક્તે *ઇક્તદયતો બે હાજલ ઈમામ† મુ ત વ જ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૨, રકઆત સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા રકઆતયને સલાતા બાદલ ઇશાએ સુન્નતા રસુલીલ્લાહે તઆલા મુ ત વજ જેહુન ઇલા જેહુતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૨, રકઆત નફીલકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા રકઆતયને સલાતા નફ્લીલ ઇશાએ મુ ત વજ જેહુન ઇલા જેહુતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૩, રકઆત * વીત્તરે વાજેબકી નિયત

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા સલાસા રકઆતીન સલાતા વીત્તરે હાજેહીલ લયલે બાદલ ઇશાએ મુ ત વજ જેહુન ઇલા જેહુતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૨, રકઆત નફીલકી નિયત

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા રકઆતયને સલાતા નફ્લીલ ઇશાએ મુ ત વજ જેહુન ઇલા જેહુતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

---

* રમજાનમેં તરાવીહકે અંદર વીતર ઇમામ કે સાથ પડ્હે. ઉસ વક્ત જહાં બાદલ ઇશાએ લીખ્ખાહે, ઉસકે પીછે "બાદસ્સલવાતો એ હાજ્રત જમાઅ" સાથ મીલાકે પડ્હે.

*દુઆયે કુનુત.

અલ્લા હુમ્મા ઇનના નસ્ત ઈનોકા વ નસ્તગ ફેરોકા વનુ મેનો બેકા વ ન તવકકલો અલયકા વનુસ ની અલયકલ ખેર, વ નસ કોરોકા વલા નક ફોરોકા વ નખલઓ વ નતરોકો મઇયફ્જોરોકા અલ્લા હુમ્મા ઇયાકા નાબુદો વ લકા નોસલ્લી વ નસજોદો વ ઇ લય-કા નસઆ વ નહફેદો વ નરજુ રહ મ ત કા વ નખશા અઝા બકા ઇન્ના અઝા બકા બીલ કુફ્ફારે મુલ હેક.

‡અત્ત તહીઆત.

અત્ત તહી યાતો લીલ્લાહે વસ સ લ વાતો વત તૈએ આતો અસ્સલામો અલયકા ઐયો હન નબીઓ વ રહ મતુલ્લાહે વ બ ર કા તોહુ અસ્સલામો અલયના વ અલા.

---

* યેહ દુઆયે કુનુત ઇશાકી નમાજમેં વીતરકી તીસરી રકઆતમેં અલહમદો ઓર દુસરી સુરત. પરહકે રકઆત તોડકે ફીર બાંધે, ઓર યેહ દુઆ પરહે. બાદ રકુમેં જાવે.

‡ અત્તતહીયાત હર નમાજકે કાયદેમેં ખાહ ફર્જ હો. ખાહ સુન્નત. ખાહ નફીલ કે પરહે. અગર દો રકઆત હો, તો પુરી અત્ત તહીયાત પરહે. ઓર સલામ ફેરે. અગર તીન યા ચાર રકઆત હો, તો પેહલે દો રકઆત પરહકે, કાયદેમેં બેઠકે અત્તતહીયાત પરહે, લેકીન દુરદ, ઓર દુઆયે માસુરા ન પરહે, ઓર દુસરે કાયદેમેં તમામ પરહે.

ઈબાદીહ્ના હીસ સાલે હીન, અશ હદો અન લ્લા ઈલાહા ઈલ લહ્લાહો વા અશ હદો અનના મોહમ મદન અબ દોહુ વ રસુલો (દુરૂદ) અલ્લા હુમ્મા સલ્લે અલા મોહમ મદીવ વ અલા આલે મોહમમદીન કમા સલ લયતા અલા ઈબરાહીમા વ અલા આલે ઇબરાહીમા ઈન નકા હમીદુમ મજીદ, અલ્લા હુમ્મા બારેક અલા મોહમ મદીવ વ અલા આલે મોહમ મદીન કમા બારકતા અલા ઇબરાહીમા વ અલા આલે ઇબરાહીમા ઇન નકા હમી દુમ મજીદ. (દુઆયે માસુરા) અલ્લા હુમ મગ ફેરલી વલે વાલે દઇઆ વલે મન તવા લદા વર હમ હોમા કમા રબ બના ની સગીરવ વગ ફેરીહ્લા હુમ્મા લે જમી ઇલ મોમે નીના વલ મોમેનાત, વલ મુસ્લે મીના વલ મુસ્લે માત અલ અહીયાયે મીનહુમ વલ અમવાત, બે રહ મતેકા યા અર હમર રાહેમીન.

બયાન વુઝુકા.

'વુઝુકી નિયત'-"નવયતો અન અત વઝ ઝઆ લેઇસ તેબાહતીસ સલાતે તકર રોબન ઇલલ્લાહે તઆલા".

વુઝુકે ફરજ ચારહે. એક મોંહ ધોના માથેકે બાલોંસે હુડ્ડીકે નીચે તક, ઓર દોનો કાનોં તક, દુસરે-દોનોં હાથ ધોના કોહ- નીયોં તક, તીસરે-ચોથાઇ સરકા મસાહ કરના, ચોથા દોનો પાઉં

ધોના ટખ્ખનો સમેત. ઇન ચાર ચીજોંસે અગર બાલ બરાબર બી સુખા રહે વુઝુ સહીહ નહો.

તરતીબ વુઝુકી–સુન્નત યુંહે, કે ઉપર લીખ્ખી હુઇ નિયત ઓર **"બીસમીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ"** પરહકે દોનોં હાથ પહોંચો તક તીન બાર ધોવે. ફીર તીન કુલ્લી કરે, મીસ-વાક સમેત. ઓર તીનબાર નાકમેં દાહને હાથસે પાની ડાલકે બાયેં હાથસે નાક ઝાડે. ઓર તીનબાર મોંહ ધોવે, ઓર તીન બાર દોનો હાથ કોહનીયોં સમેત ધોકર, એક બાર સારે સરકા મસાહ કરકે, કાનોંકા મસાહ કરે. ઓર તીનબાર ટખ્ખનો સમેત દોનોં પાઉં ધોવે. વુઝુ તમામ હુવા. વુઝુ કરતે હુએ કલેમા શહાદતકા પરહે–**"અશ હદો અન લા ઇલાહા ઇલ લલ્લાહો વહ દહુ લા શરીક લહુ વ અશ હદો અનના મોહમ મદન અબ દોહુ વ રસુલો"** પરહે. ઓર યેહ દુઆ પરહે.–**અલ્લા હુમ મજ અલની મીનત તવવા બીના વજ અલની મીનલ મુ ત તહ હેરીન. સુબહા નકલ્લા હુમ્મા વબે હ-મદેકા અસતગ ફેરોકા વા તુબો ઇલેક"**–વુઝુ તમામ હુવા. વુઝુ કરતે હુયે દુનિયાકી બાતેં કરની મકરૂહ હે, ઓર બહોત પાની ડાલના બુરા હે.

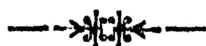
નવાકીઝ વુઝુકે.

જો નજાસત આદમીકે આગે પીછેસે નીકલે વુઝુ ટુટ જાયે. ઓર લહુ ઓર પીપ નીકલકે બહે, વુઝુ ટુટ જાયે, ઓર ચીત યા કરવટ લગાકે તકયા દેકે સોયે વુઝુ ટુટ જાયે, ઓર

જો કાયદા બદોબસ્ત નમાજકેમેં સો જાય, ખડા યા રૂકુઅમેં યા સીજદેમેં યા બેઠાહો, વુઝુ નહીં તુટા, જો ટીકા ન લુવા હો. ઓર જો નશા પીકર મસ્તહો, યા બીમારીસે ગશીહો, યા બગાયત ઝઈફ હો, યા બાવલાહો, વુઝુ તુટ જાએ. ઓર નમાઝમેં કેહકહા કરનેસેભી વુઝુ તુટ જાતા હે.

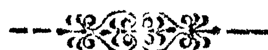
બયાન તયમમુમકા.

તયમમુમકી નિયત—"નવયતો અન અ ત યમ્મ જમાલે રફે હલ હદસ, વલ ઈસતેબા હતીસ સલાતે તકર રોબન ઈલલ્લાહે તઆલા"—અગર નમાઝીકો પાની ન મીલે એક કોસ ભર દુરહો, યા બીમારીસે પાની ખલલ કરતાહો, યા ઈદેનકી નમાજ જાનેકા ખૌફહો, પાક મીટ્ટી પર તયમમુમ કરકે નમાઝ પરહે, હરગીજ નમાજ તરક ન કરે.—તરતીબ તયમમુમકી—પેહલે નિયત કરકે દોનોં હાથ જમીન પર મારકે મોંહપર મલે ઓર અયસી તરેહ મલે, કે જીતના મોંહ હાથ ધોના ફરજ હે. સબ જગે હાથ પહોંચે, ઓર અગર હાથમેં અંગુઠી હો ઉસેભી હીલાવે. તયમમુમ ગુસલ ઓર વુઝુકા એકસાહે, જયસા આદમી વુઝુ ઓર ગુસલસે પાક હોતાહે, તયમમુમસેભી પાક હોતાહે. બે વીસવાસ નમાઝ ઓર કુરઆન પરહા કરે, જબ તલક પાની ન મીલે, જબ પાની મીલા તયમમુમ તુટા. ઓર જીન ચીજોંસે વુઝુ તુટ જાતાહે, ઉનહીસે તયમમુમ તુટ જાતાહે. અગર બદન યા કપડા નાપાક હો ઓર પાક કરને વાસ્તે પાની નહીં મીલતા, ઉસી તરેહ નમાજ

ફરજ પરહે. પર જો સતરકે મુવાફીક કપડા પાક મીલે, સારે કપડે નાપાક ઉતારકે નમાજ પરહે.

બયાન પાનીકા.

અગર કુંએમેં નજાસત પડે, યા કોઈ હેવાન ફુલે યા ફુટ જાવે, યા મર જાવે, માનીંદ આદમી યા બકરીકે તો સબ પાની નીકાલા જાય, અગર મુમકીન હો તો. ઓર મુમકીન નહો. તો માહેરે બમોજીબ જીતના પાની બતાવે, નીકાલ ડાલે. ઓર અગર કબુતર યા મુરગી બરાબર મરજાવે, તો ચાલીસ ડોલ તક પાની નીકાલે, ઓર અગર ચીડીયા યા ચુહે જયસા મરા હો, તો બીસ ડોલસે તીસ ડોલ તક નીકાલે. ઓર ડોલ દરમ્યાની હો, અગર ડોલ છોટા બડા હો, તો હીસાબ કરકે બરાબર લે. અગર કુંએસે નજાસત યા હેવાન મરા હુવા નીકલા, તો જીસ વકતકે નજાસત યા હેવાન માલુમ હોવે ઉસ વકતસે હુકમ નજાસતકા કરેંગે. ઓર અગર માલુમ નહીં, કે કબ ગીરા થા, તો ઉસકો એક દીન રાતસે નાપાક ઠેરાવેંગે, ઓર અગર ફુલા ફુટા હૈ, તો નજાસતકા હુકમ તીન દીન રાતસે કીયા જાયેગા. ઓર [illegible] ઓર ઘોડેકા જુટા. ઓર જીસ જાનવરકા ગોસ્ત હલાલ હે, ઉસકા જુટા પાક હે. ઓર ચાર પાયે શીકારી જાનવરોંકા જુટા નાપાક હે. ઓર જો જાનવરકે ઘરોંકે સુરાખોંમેં રહા કરતે હેં, ઓર બીલ્લી ઓર છોટી ફીરતી મુરગી, ઓર પરીંદે શીકારી જાનવરોંકા જુટા મકરૂહ હે. ઓર ગધે ઓર ખચ્ચરકા

જુટા મશકુક હે, અગર પાની નમીલે, તો મશકુક પાનીસે વુઝુ કરે, ઓર જીસકા જુટા પાક હે, ઉસકા પસીનાભી પાક હે.

બ્યાન નજાસતકા.

અગર બદન યા જગા યા કપડા નજીસ હોજાવે, અગરચી નજાસતસે કે દીખાઇ દેતી હો, તો પાનીસે ઓર અવરી ચીજસે કે જો બેહતી હો, ઓર નાપાકીકો દુર કરતી હો, ઉસસે પાક કરે. અગરચે ઉસકા અસર બાકી રેહજાવે, ઓર જાયેલ નહોવે, તોબી પાક હોતા હે. ઓર જો ચીજકે નજીસ હોજાવે, ઉસ નજાસતસેકે દીખાઈ નહીં દેતી, તો ઉસકો તીન બારકે ધોનેસે ઓર નીચોડનેસે પાક હોજાવેગી, ઓર જીસકા નીચોડના મુમકીન નહીં હો, તો તીન બારકે ધોને ઓર હરબારકે છોડ દેનેસે, યહાંતક કે કતરા ટપકના મોકુફ હોજાવે, પાક હોજાવેગી, અગર બદન યા કપડેપર તર મની લગીહો, તો ધોડ ધોનેસે ઓર અગર ખુશ્ક હો, તો ખુર ચનેસે પાક હોજાના હે, ઓર મોઝેપર અગર ગાઢી નાપાકી લગી હો, તો જમીનપર રગડનેસે, ઓર અગર પતલી નાપાકી હો, તો ધોનેસે પાક હોજાના હે. છુરી તલવાર ઓર જો ઉસકે મીસલ ચીજહો, જમીનપર મલનેસે પાક હોજાતી હે. ઓર જો બીછોના અયસાહો કે ધોના ઉસકા દુશવાર હો, એક દીન રાત ઉસપર પાની બહાનેસે પાક હોજાતા હે. જમીન ઓર જો ચીજ કે ઉસકે મુતતસીલ હો, માનીંદ પથ્થર, ઇંટ, ઘાંસ, કે જબ ખુશ્ક હોજાવે, ઓર નજાસતકા અસર જાતા રહે તો પાક હોજાતી હે, ઓર વહાં નમાજ જાયેજ હે, લેકીન તયમ-

સુમ ઉસસે દુરૂસ્ત નહીં, અગર ચોથાઇસે કમ કપડા ખરીફ નાપાકી જયસા ઘોડેકા ઓર હલાલ જાનવરોંકા પેશાબ ઓર હરા મ ચીડીયોંકી બેટસે નજીસ હોજાવે, તો મોઆફ હે, ઓર હલાલ તાએરકી બેટ પાક હે, મગર મુરગી ઓર બતખકી બેટ ગલીઝ નાપાક હે, માનીંદ જાઝુરૂર ઓર પેશાબ ઓર ખુન ઓર શરાબ કે, પસ મોઆફહે કદર એક દીરહમ કે, કે વોહ એક મીસકાલ હે કસીફમેં, ઓર હતેલીકે ગરહેકા અરઝ હે રકીકમેં. ઓર અગર પેશાબકી છીંટેં સુઇકે સરકે બરાબર પડ જાવેં, તો ઉસ કા ધોના વાજેબ નહીં, જો પાનીકે નજીસ ચીજ પર પડ જાવે વોહભી નજીસ હે, યા નજીસ ચીજ પાનીમેં પડ જાવે, તબ ભી પાની નજીસ હે, ઓર નજીસકી રાખ નજીસ નહીં, માનીંદ ગધેકે, કે નમકદાનમેં ગીર પડા. ઓર નમક હોગયા તો પાક હે, ઓર જીસ કપડેકા અસતર નજીસ હો, ઓર સીયા નહો, ઉસપર નમાજ દુરૂસ્ત હે. એક તરફકે હીલાનેસેં દુસરી તરફ હીલે યા ન હીલે, ઓર અગર નજીસ કપડેકા પાક કપડેકે સાથ લપેટે, ઓર ઉસકી તરી પાક કપડે પર આજાવે, તો અગર અયસી તરી હો; કે નીચોડનસે પાની નહીં ટપકતા, તો નમાજ ઉસપર દુરૂસ્ત હે, અગર જમીન ખુશ્ક અયસી મીટ્ટીસે કે જીસમેં ગોબર મીલા હુવા હો, લીપી ગઇ હો, તો ઉસપર તર કપડા બીછાકર નમાજ પરહના દુરૂસ્ત હે, ઓર અગર એક કિનારે કપડેકા જો નજીસ હુવાથા ભુલ ગયા, ઓર દુસરા કિનારા ધો લીયા, તો નમાજ ઉસપર જાયેજ હે, માનીંદ ગીહુંકે કે રોધનેમે ગધેને પેશાબ કીયા, તો ફીર બાઝે ગીહું બાંટે ગયે, યા ઉસમે સે કુછ ફકીરકો દીયે તો સબ પાક હો જાયેંગે.

બયાન ગુસલકા.

એહતેલામકે ગુસલકી નિયત.

નવયતો અન અગ તસેલા ' મીન ગુસલીલ એહતે લામે ' મીન રગ બતીશ શયતાને ઇમતે સાલલ લે અમ રીલ્લાહે તઆલા વ તહ્લા રતલ લીલ બદને લે ઈસતેબા હતીસ સલાતે વ રફ ઈલ હદસ.

જનાબતકે ગુસલકી નિયત.

નવયતો અન અગ તસેલા *"મીન ગુસલીલ જના બતે" ઇમતે સા લલ લે અમ રીલ્લાહે તઆલા વ તહ્લા રતલ લીલ બદને લે ઇસતેબા હતીસ સલાતે વ રફ઼ ઇલ હદસ

ગુસલ કે અંદર ફર્જે તીન ચીજેં હેં. કુલ્લી કરના, નાકમેં

---

*ઉપર જનાબત, કે ગુસલકી નિયત લીખ્ખીહે, મગર 'હયજ' યા નીફાસ યા 'જુમાઅ' યા 'ઇદ', યા 'એહરામ' કા ગુસલ હો, તો ઉપર લીખ્ખી હુઈ તમામ નિયત પરહે, લેકીન જહાં 'મીન ગુસલીલ જનાબતે' લીખ્ખાહે. વહાં અગર હયેઝકા ગુસલ હો તો "મીન ગુસલીલ હયઝે" અગર નીફાસકા હો તો "મીન ગુસલીલ નીફાસે" ઓર અગર જુમાઅકા હો, તો 'મીન ગુસલીલ જુમેઅતે' અગર ઇદકા હો, તો 'મીન ગુસલીલ ઇદે,' અગર એહરામ કા હો, તો 'મીન ગુસલીલ એહરામે', ઇસ તરેહ પરહે, ઓર બાકીકી તમામ નિયત પુરી કરે.

પાની ડાલના, સારે બદનપર એકબાર પાની બહાના. પર સુન્નત યુંહે, કે પેહલે હાથ ધોવે, ઓર નાપાકી બદનસે દુર કરે, ફીર વુઝુ કરે, ફીર બદનપર પાની બહાવે, ગુસલ જીમાઅસે ફર્જ હોતાહે દોનોંપર, મની નીકલે યા ન નીકલે. ઓર જો સોતા ઉઠા બદનપર યા કપડેપર મની પાવે, ગુસલ ફર્જ હે, એહતેલામ યાદહો યા નહો, પર જો એહતેલામ યાદ હો, ઓર બદન પર યા કપડે પર અસર ન પાવે, ગુસલ વાજેબ નહીં. અગર ઓરતકે પાસ બેઠા, ઉસે હાથ લગાયા, ઓર બોસા લીયા ઓર વયરાહી ઓર શહવત હોકે ચીપસા નીકલા, ઉસે મજી કેહતેહેં, ઉસકે નીકલનેસે ગુસલ વાજેબ નહીં હોતા, પર જો હાથ લગાનેસે મની શહવતસે કુદકે નીકલે, ઓર હજરત હાથે ગુસલ વાજેબ હુવા. ઉલમા ફરમાતે હેં, કે જો ઇનસાન સોતા ઉઠા ઓર નાઇજે પર તરાવત મજીકી પાઇ, ઉસે ચાહીયે કે એહતી યાત કે વાસ્તે ગુસલ કરલે. જબ ઓરત હયઝ ઓર નીફાસસે પાકહો, ઉસપર ગુસલ વાજેબ હુવા. કમતર મુદ્દત હયઝકે તીન દીન હેં, જીયાદા દસ રોજ હેં. ઇસ મુદ્દતકે અંદર જીસ રંગકા લહુ નીકલે, વોહ હયઝહે. જબ સુફેદ પાની આયા હયઝ હો ચુકા ગુસલ કરકે નમાજ પરહે. જનનેકે પીછે જબતલક લહુ નીકલે, નમાજ મોકુફ કરે, જબ ખુશ્ક હોજાયે નમાજ પરહે, જો લહુ ચાલીસ દીનસે આગે ચલા ગુસલ કરકે નમાજ પરહે, હયઝ ઓર નીફાસમેં નમાજ ન પરહે, ઓર રોજા ન રખે. જબ સુબ જાયે નમાજકી કજા નહીં, પર રોજે જીતને ખાવે, ઉતને કજા કરે, ઓરતસે હયઝ ઓર નીફાસમેં જીમાઅ કરના હરામ હે, ઓર ઇસ્તેહાઝામેં રવાહે, બે વુઝુ વાલેકો કુરઆન પર હાથ

લગાના રવા નહીં. પર યાદ પર પરહના રવાહે. ઓર હાજતે ગુસલ વાલેકો દોનોં બાતેં રવા નહીં. ઓર મસજીદમેં જાનાભી રવા નહીં; ઓર કાબે શરીફ કે ગીર્દ ફીરના ભી રવા નહીં.

બયાન નમાજકે ફરજોંકા.

ફર્જ નમાજકે તેરા હેં, સાત બાહેર નમાજસે હેં, ઓર છે. અંદર નમાજકે. બાહેરકે સાત યેહ હેં, અવ્વલ પાકી બદનકી, દુસરી પાકી કપડેકી, તીસરી પાકી જાગે નમાજકી. ચોથી સતર ઢાંકના, પાંચવીં વક્ત પર નમાજ પરહની. છઠ્ઠી કીબલેકે તરફ મુંહ કરના. સાતવીં નિયત નમાજકી દીલમેં કરની. યાને જીમેં સમઝના કે ફજરકી નમાજ ફરજ પરહતાહું, નિયત જબાનસે ઝુરૂર નહીં ચાહે કરે યા ન કરે મગર આદમીકે બદનમેં ફોડાહે. યા જખમહે, ઓર હર વક્ત બેહતાહે, યા કીસીકા હર વક્ત પેશાબ ટપકતાહે, યા બાદ સરતીહે, બંદ નહીં હોતી, યા દસ્ત બંદ નહીં હોતે, યા નકસીર ચલતી હે, બંદ નહીં હોતી, એસા આદમી હર નમાજકે વક્ત વુઝુ તાજા કીયા કરે, ઓર બે ખતર નમાજ પરહા કરે. નમાજ તરક નકરે, ઓર ફીર જબ વક્ત નમાજકા ગયા વુઝુ ટુટા, મરદકો સતર ઢાંકના નાફસે જાનુ સમેત ફરજહે, ઓર અવરત આજાદ બીબીકો સારા બદન ઢાંકના ફરજહે, સોવા મુંહ ઓર દોનોં હથેલી ઓર દોનોં પાઉંકે, ઓર બાંદીકો પેટ ઓર પીઠસે ઘુટનોં સમેત ઢાંકના ફરજહે, ઓર બાકી મુસ્તહબહે. જીતના સતર ફર્જહે, ઉસમેંસે જોનસે અજુકી ચોથા

ઇ નમાજમેં ખુલજાવે, નમાજ ટુટ જાવે. જયસે ચોથાઇ સતરકી, યા ચોથાઈ જકરકી, યા ચોથાઇ ચુતડકી, યા ચોથાઇ ઔર તર્ફે સરકી, યા કહીં ઔર ખુલજાવે નમાજ ફાસેદ હોવે, જીસે કપડા મુયસ્સર ન હોગા, નમાજ પરહે, તરક ન કરે કે નમાજ કે તરકકા બડા અજાબ હે. જીસે પગડી, જામા, કુરતા મુયસ્સર હો ઉસે ટોપીસે, યા અકેલી ઇજારસે નમાજ મકરૂહહે, સવાબ કમ હોજાતા હે, પર નમાજ જાતી નહીં, જો સતરે ફર્જ ઢકાહો. અગર નમાજી જંગલમેં અયસે મકાન પર હો, કે કીબલા માલુમ નહે જહરહો યા અંધેરી રાતહો, ઔર કોઇ આદમી ન મીલે કે જીસ્સે પુછે, અયસી જગે સોચ કરે. જીસ તરફ દીલ ઉસકા શહાદત દે ઉસી તરફ નમાજ કરે, બગેર સોચકે નમાજ દુરૂસ્ત નહીં. ઔર જો કઇ આદમી હોં, હર આદમી અપની સોચ યાને કીયાસ પર નમાજ કરે. વક્ત નમાજોંકે મશહુર હેં, પર મુસ્તહબ યું હે, કે સુબ્હોકી નમાજ જરા અવ્વલ વક્તસે ઉપર કરકે પરહે, કીરાઅતસે પરહે, ઔર જોહરકી નમાજ ગરમીયોંમેં જરા ઉપરસે પરહે, ઔર મગરેબકી નમાજ અબરકે દીન ઉપર કરકે પરહે. ઔર ઇશાકી નમાજ બડી રાત ગયે પરહે, ઔર બાકી નમાજેં અવ્વલ વક્ત પરહે, બેહતર હે. જીસ વક્ત સુરજ નીકલે. ઔર જીસ વક્ત દો મહર બરાબર હો, ઔર જીસ વક્ત સુરજ છુપે, નમાજ પરહની દુરૂસ્ત નહીં, ન ફરજ ન નફીલ ન નમાજ જનાજેકી ન સીજદા તીલાવતકા, પર જીસને અસરકી નમાજ ન પરહીહો, લાચારીકા સુરજકે છુપનેકે વક્ત પરહ લે. સુબ્હોકી નમાજ પીછે. સુરજ નીકલનેસે પેહલે. ઔર અસરકી નમાજકે પીછે સુરજ છુપ સેં પેહલે નફીલેં પરહની મકરૂહહે, પર કજા નમાજ જાયેજ હે.

છે ફર્જ અંદર નમાજકે યેહ હેં—અવ્વલ તકબીરે તહ-રીમા યાને **"અલ્લાહો અકબર"** કેહકે નમાજ શુરૂ કરના, દુસરે ખડે હોકે નમાજ પરહની. તીસરે કીરાઅત યાને નમાજ પરહનેમેં કુછ કુરઆને શરીફ પરહના. ચોથે રૂકુઅ, પાંચવેં દો સીજદે હર રકઆતમેં કરને, છઠ્ઠે કાયદે આખેર નમાજકે અત્તતહીયાતકી કદર બેઠના,—ફર્જ ઓર વીતર બેઠકે પરહના બગેર બીમારીકે સહીહ નહીં, ઓર સુન્નત ઓર નફીલ બેઠકેભી જાયેજ હે, પર ખડે હોકે પરહના બહોત સવાબહે. યેહ તેરા ફર્જ નમાજકે હેં, ઇનમેંસે અગર એકભી તર્ક કરે, નમાજ ટુટ જાયે, ફેરકે નમાજ પરહે. ઇમામ આઝમ સાહેબકે મજહબમેં એક આયતે કુરઆન પરહની નમાજમેં ફરજ હે, ઓર એક આયતસે જ્યાદા પરહના વાજેબહે યા સુન્નત પર ઓર ઇમામોંકે મજહબમેં 'અલહમ્દ' સારી પરહની ફર્જ હે. કીરાઅત દો રકઆત ફરજોમેં ફરજ હે. ઓર બકીમેં સુન્નત હે; ઓરજો વીતર, ઓર સુન્નત, ઓર નફીલહો, હર રકઆતમેં કીરાઅત ફરજહે.

બયાન વાજેબાતે નમાજ.

વાજેબ નમાજકે યેહ હેં—અવ્વલ સારી અલહમ્દ પરહની દુસરે અલહમ્દકે પીછે સુરત મીલીહુઇ પરહની. તીસરે રૂકુઅ સીજદોંમેં દેર કરના. ચોથે રૂકુઅ કરકે સીધા ખડા હોકે સીજદે કો જાના. પાંચવેં એક સીજદા કરકે બેઠકે દુસરા સીજદા કરના, છઠ્ઠે દરમીયાન નમાજકે અત્તતહીયાતકે વાસ્તે બેઠના. સાતવેં અત્તતહીયાત દોનોં કાયદોંમેં પરહની. આઠવેં પુકારકે પરહના, જહાં પુકા

રકે પરહને હેં ઇમામકો. ઓર આહીસ્તા પરહના જહાં આહીસ્તા પરહતે હેં, નવ્વીં "અસ્સલામુ અલયકુમ" આખેર નમાજકે કેહના. દસવીં દુઆયે કુનુત વીતરમેં પરહની. ગ્યારવીં છે છે તકબીરેં દોનોં ઇદકી નમાજમેં પરહના. બારહવીં ચાર રકઆત ફરજમેંસે દો રકઆત અવ્વલકો કીરાયતકે વાસ્તે મુકરર કરના. તેરહવીં જો ફરજ બારબાર હર રકઆતમેં આતેહેં ઉસમેં રેઆયત કરની. ચવધવીં હર વાજેબમેં તરતીબ નીગાહ રખની. સબ વાજેબ ચવદા હુયે, ઇનમેસે અગર કસ્દ કરકે એકભી તરક કરેગા નમાજ જાતી નહીં, પર નીહાયત મકરૂહ હોતીહે, ઓર જાનેકે પાસ હોજાતી હે. વાજેબ હેકે ફેરકે ઉસ નમાજકો પરહલે. ઓર જો ઇન વાજેબેંમેંસે એક યા જીયાદા એકસે ભુલકે તરક કીયા. ઓર આખેર નમાજકે સીજદા સહુકા કરલીયા નમાજ સહીહ હુઇ. ઓર જો સીજદા સહુકા નકીયા વાજેબ હે કે નમાજ ફેરકે પરહે. ઓર જો ફેરકે નમાજ ન પરહી ફરજ ઉતર ગયા. પર વાજેબકે તરકસે ગુનાહ સરપર રહા, સીજદા સહુકા યેહ હેકે, જબ આખેરકી અત્તતહીયાત પરહ ચુકે, સલામ ફેરકે દો સીજદે કરે, ફેર અત્તતહીયાત દુરૂદ દુઆ પરહકે સલામ ફેરે. લાજીમ હે હર મુસલમાન પરકે અલહમ્દ ઓર કઇ સુરતેં કુરઆનકી ઓર જો ચીજકે નમાજકે અંદર પરહી જાયે, ખુબ સહીહ કરકે યાદ કરે, ઓર નહીંતો ગુનાહગાર હોગા, બલકે બાઝી ગલતીયોંસે નમાજ જાતી રહેગી. અગર અલહમ્દસે પેહલે ભુલકે સુરત પરહ ગયા, યા એક આયત પરહ ગયા, સીજદા સહુકા વાજેબ હોગયા, જો અલહમ્દ કે પીછે સુરત પરહના ભુલ ગયા, તીસરી યા ચોથીમેં અલહમ્દ કે પીછે પરહલે, ઓર સીજદા સહુ કરે. ઇમામ પર વાજેબ હેકે. દો રકઆત સુબ્હેકી ઓર મગરેબ, ઓર ઇશા, ઓર જુમા ઓર ઇદેન, ઓર તમામ

તરાવીહમેં કીરાઅત પુકારકે પરહે અદા પરહતાહો યા કઝા. અગર ભુલકે આહિસ્તા પરહે સીજદા સહુકા કરે. ઓર અકેલા આદમી મુખતારહે,ચાહે ઉન નમાઝોંકો પુકારકે પરહે યા આહિસ્તા,અગરવક્ત પર પરહતાહો પુકારકે પરહના અછ્છાહે. ઓર જો અકેલા કઝા પરહતાહો આહિસ્તા પરહે પુકારકે જાયેજ નહીં,ઓર ઝોહર, અસરકી નમાજમેં ઓર દીનકે નફીલોમેં સબ આહિસ્તા પરહે પુકારકે જાયેજ નહીં,અગર દો રકઆત પરહકે અત્તતહીયાતકે વાસ્તે બેઠના ભુલ ગયા જબ તલક સીધા ખડા નહીં હુવા, બેઠ જાયે. ઓર અગર અત્તતહીયાત પરહે, ઓર સીજદા સહુકા લાજીમ નહીં. ઓર જો સીધા ખડા હોગયા ફીર નબેઠે, આખેર નમાજ કે સીજદા સહુકા કરે. ઓર જો બેઠ જાયેગા નમાજ ટુટ જાયેગી. ઓર જો ચાર રકઆત પરહકે પાંચવીંકે વાસ્તે ખડા હોગયા,ઓર અત્તતહીયાત ભુલગયા જબ તલક પાંચવીં રકઆતકા સીજદા નહીં કીયા બેઠ જાયે, ઓર અતત્તહીયાત પરહે. ઓર સીજદા સહુકા કરકે સલામ ફેરે નમાજ દુરસ્ત હુઇ, ઓર જો પાંચવીં રકઆતકા સીજદા કીયા, ફરજ બાતેલ હુવે, યે નમાજ નફીલ હુઇ; ચાહીયે અત્તતહીયાત પરહકે સીજદા સહુકા કરકે સલામદે. અબ ચાર રકઆત નફીલ હુઇ, ઓર એક રકઆત ઝાયે હુઇ, ઓર જો ચાહે પાંચવીંકે સાથ એક રકઆત ઓર પરહકે છે પુરી કરકે સીજદા સહુકા કરકે સલામ દે, અબ છેઉ નફીલેં હોંજાયેંગી. ઓર ચાર રકઆતકે પીછે અત્તતહીયાત પરહકે ભુલકે પાંચવીંકી તરફ ખડા હોજાયે, જબ યાદ આ જાયે બેઠ જાયે. ઓર સીજદા સહુકા કરકે સલામ દે, ઓર પાંચવીં રકઆત પરહકે છઠ્ઠી રકઆત ઉસકે સાત મીલાકર સીજદા સહુકા કરકે સલામ દેગા, તોભી નમાજ સહીહ હોગી, ચાર ફરજ દો નફીલ હોગયે.

બયાન નમાજકી સુન્નતોંકા.

સુન્નતે મવક કેદા નમાજમેં બારાહેં—એક રફ્અ યદેન, યાને દોનોં હાથ કાનોં તલક શુરૂઅકે વક્ત ઉઠાને, દુસરે દોનોં હાથ બાંધકે નમાજ પરહના. તીસરે સુબ્હા નકલ્લા હુમ્મા વબે હમ્દેકા વ તબારકસ્મોકા વ તઆલા જદ્દોકા વ લાઈલા હ ગયરોકા, પરહની પેહલી રકઆતમેં. ચોથે 'અઉઝો બીલ્લા હે મીનશશયતાનીર રજીમ' પેહલી રકઆતમેં પરહના. પાંચવીં હર રકઆતમેં 'બીસ્મીલ્લા હીર રહમાનીર રહીમ' પરહના. છઠ્ઠે તકબીરાત ઈનતેકાલાતકે કેહને યાને ઉઠતે બેઠતે ''અલ્લાહો અકબર'' કેહના. સાતવીં રૂકુઅમેં ''સુબહાના રબ્બી યલ અઝીમ'' તીન બાર યા પાંચ બાર યા સાતબાર કેહના. આઠવીં ''સમેઅ અલ્લાહો લેમન હમેદા, રબ્બના લકલ હમ્દો'' કેહના, નવીં સીજદેમેં '' સુબહાના રબ્બા યલ આલા '' તીનબાર યા પાંચબાર યા સાતબાર કેહના. દસવીં અત્તતહીયાતકે પીછે દુરૂદ જો અત્તતહીયાતકે સાથ આગે લીખ્ખા હુવાહે વોહ પરહના. ગ્યારહવીં અત્તતહીયાતમેં જો દુરૂદ લીખ્ખાહે ઉસકે પીછે જો દુઆ લીખ્ખી હુઈહે વોહ પરહની. જીસે વોહ દુઆ યાદ નહો કુર-આનમેંસે યા હદીસમેંસે યાદ કરકે દુરૂદકે પીછે પરહે. બારહવીં સુરે અલહમ્દકે આખેર આમીન કેહના.—યેહ બારા સુન્નતે મવક્કેદા નમાજમેં હેં ઉસકે સીવા ઓર બાઝી ચીજેં કીતાબોંમેં સુન્નત લીખ્ખી હેં. ઓર બાઝેમેં મુસ્તહબ, અગર યેહ સારી સુન્નતેં નમાજમેં બજા લાયા નમાજ કામેલ હુઈ, ઓર જો ઈન મેંસે કોઈ સુન્નત તરક કરે નમાજ સહીહ હે; પર મકરૂહ હોતીહે.

બાને સવાબ કમ રોઝાના હે, નમાજ સુન્નત ઓર નફીલ ઇસ વાસ્તે મુકરર હુવે હેં. કે જો ફરજ નમાજમેં કુછ નુકસાન યા ખલલ હુવા હો, કયામતકે દીન સુન્નત ઓર નફીલસે પુરી કરદે, ઓર ઉસ શખ્સકી નજાત હો. ઇસ વાસ્તે હર ઇનસાનપર લાઝીમ હેકે ફરજોંકે અદા કરનેમેં બહોત કોશીશ કરે સબ કારો બાર છોડકે ફરજ અદા કરે, અગર નમાજકા વક્ત તંગ હો, યા બીમારીસે નમાજ પરહની મુશ્કીલ પડે, યા સફરમે કાફેલા જા તા હો ફરજકો અદા કરલે, બાકી નમાજકી ફુરસત મીલેતો ઉસેભી પરહે. નહીં તો ખયર. કયુંકે કયામતકે દીન ફરજોંકે તરકસે બડા અઝાબ હોગા, પર સુન્નતસે કમ, ઓર સુન્નતકે તરકસે કયામતકે દીન ઉસે ગુસ્સા કરેંગે. ઝીડકેંગે, પર અઝાબ સખ્ત નકરેંગે, ઓર મુસ્તહબ ઓર નફીલકે તરક કરનેવાલે બડે દરજોંસે મહરૂમ રહેંગે.

બયાન જમાઅતકા.

જમાઅતસે નમાજ પરહના સુન્નતે મવકકેદા હે બલકે બાઝે ઉલમાને વાજેબ કહાહે, મુસલમાન પર લાઝીમ હે, કે જમા અતકા તકૈયુદ બહોત રખ્ખે. અગર જમાઅતસે એક નમાજ પરહેગા, સત્તાઇસ નમાજોંકા સવાબ પાવેગા, ઓર ફરજ નમાજ મસજીદમેં પરહે, અગર ઘરમેં યા દુકાનમેં પરહેગા, એક નમાજકા સવાબ મીલેગા, ઓર જો મેહલ્લેકી મસજીદમેં પરહેગા, પચીસ નમાજકા સવાબ મીલેગા. ઓર જો જુમાઅકી મસજીદમેં પરહેગા, પાનસો નમાજકા સવાબ મીલેગા. ઓર જો મસજીદે અક્સામેં પરહેગા, હજાર નમાજકા સવાબ મીલેગા. ઓર જો **"રસુલ અલયહીસ્સલામ"** કી મસજીદમેં પરહેગા, પચાસ હજાર નમાજકા

સવાબ મીલેગા, ઓર જો કાબે શરીફકી મસજીદમેં પરહેગા. લાખ નમાજકા સવાબ મીલેગા.

બયાન ઈમામતકા.

ઇમામત અયસા આદમી કરેકે, સારી જમાઅતકે લોગોંમેં ઇલ્મ દીનકા જીયાદા રખતાહો, ઓર કુરઆને શરીફ ખુબ સહીહ પરહતા હો. અગર જાહેલ ઇમામ હોગા, અપની ઓર તમામ મુકતદીયોંકી નમાજ ખોદેગા. ઓર જીસ શખ્સકે મજહબમેં ખલલ હો, નમાજ ઉસકે પીછે મકરૂહ હે, ઓર નમાજ ફાસેકકે પીછેભી સહીહ, પર મકરૂહ હે. ફાસેક વોહ હે, કે ગુનાહે કબીરા જીસને કીયા, યા સગીરા, પર ખો પકડે હમેશા કીયા કરતા હો, લડકે ના બાલેગકે પીછે નમાજ સહીહ નહીં, પર તરાવીહકો બાઝે ઉલમાને જાયેજ રખ્ખા હે; ઓર બાઝોંને નહીં રખ્ખા. અગર ઇમામ બીમારીસે બેઠકે નમાજ પરહતાહો, ઓર મુકતદી ખડે, યા ઇમામ ઉજરસે તયમમુમ કરે, ઓર મુકતદી વુઝુ કરકે પરહે જાયેજહે, ઓર નમાજ સબકી સહીહ હે; સારી સફકે પીછે જુદા હોકે એક આદમીકો ખડા હોના મકરૂહ હે, ઓર બહોત બુરા હે. સુન્નત યું હેકે, જબતક સફ્ અવ્વલ સારી ભર નલે, પીછે કોઇ ખડા નહો. ઓર જો સફમેં જગા નરહે, ચાહીયેકે એક આદમી સફસે નીકલકે પીછલેકે પાસ આકે દો હોજાયે, ઉસે અકેલા નછોડે. મુકતદી સબ કંધેસે કંધા મીલાકર બરાબર ખડે હો, બીચમેં જગા ન છોડે, ઓર પાંઉ આગે પીછે કરકે સફકો બીગાડ ન કરે, કે બહોત બુરાહે.

*બયાન અજાનકા.

અજાન કેહની ફરજોકે વાસ્તે સુન્નતહે, વક્ત પર પરહે યા કઝાહો, ઓર મુસાફીર જંગલમેંભી અજાં કેહકે નમાજ પરહે, ઓર ચાહે નીરી અકામત કહે, જબ મોઅજ્જન કહે, "અલ્લાહો અકબર અલ્લાહો અકબર અલ્લાહો અકબર અલ્લાહો અકબર." સુનનેવાલાભી ઉસી તરેહ ચાર બાર કહે. જબબાદ મોઅજજન "અશહદોહુન લા ઇલાહા ઈલ લલ્લાહ, અશહદો અન લા ઇલાહા ઈલ લલ્લાહ" કહે, સુનને વાલાભી યેહી કહે. જબ વોહ કહે, "અશહદો અનના મોહમ મદર રસુલુલ્લાહ અશ હદો અનના મોહમ મદર રસુલુલ્લાહ", યેહભી કહે. જબ વોહ કહે; હૈયા અલસ સલાહ, હયા અલસ સલાહ," યેહ કહે, "લા હવલા વલા કુવ્વતા ઇલ્લા બીલ્લાહ" જબ વોહ કહે "હૈયા અલલ ફલાહ હૈયા અલલ ફલાહ" સુનને વાલાભી વોહી કહે. જબ વોહ કહે અલ્લાહો અકબર. અલ્લાહો અકબર, લાઈલાહા ઈલ લલ્લાહ,

*ઉપર જો અજાન લીખખી હુઇ હે, ઉસી તરેહ પાંચો વકતોંકી નમાજકે વાસ્તે અજાન કહે. લેકીન સુબ્હોકી અંજાનમેં "હૈયા અલલ ફલાહ" કેહકે ઉસકે પીછે "અસ્સલાતો ખયરૂન મીનન નોમ" દોબાર કેહકે બાકી અજાન તમામ કરે, ઓર 'અકામત' મેં "હૈયા અલલ ફલાહ" કે બાદ દોબાર "કદ કામતીસ સલાત" કેહકે બાકી તમામ કરે. અકામતભી અજાનકી તરેહ પરહે,લેકીન જો ફરક ઉપર લીખખાહે ઉતનાહી ફરક હે.

યેહભી કહે. જો કોઇ બાદ અજાનકે કલમયે શહાદત પરહકે યેહ દુઆ પર હે. વોહ દુઆ યેહ હે, "અલ્લા હુમ્મા રબ્બા હા જે હીદ દાઅ વતીત તામ મતે વસ્સલાતીલ કાએમતે આતે મોહમ્મદ મદા નીલ વસીલતા વલ ફ્રઝી લતા વદ દરજતર રફીઆ વબ અસહો મકામન મહમુદા, નીલ લજી વાઅત તહુ વરઝોકના શફાઅતહુ યૌમલ કીયામા ઇન નકા લા તુખલે ફુલ મીઆદ" હક તઆલા ઉસકે ગુનાહ બખશે; ઓર હજરત ઉસકી શફાઅત કરે. જીસતોર જવાબ અજાનકા હે, ઉસીતોર જવાબ અકામતકા હે. પર જબ મોઅજ્જન કહે 'કદકામતીસ સલાત' યે કહે, 'અકા મહલ્લાહો વ અદા મહા.' અજાનકે પાછે દુઆ કરે જો ચાહે, ઉમ્મીદ કુબુલકી હે

બયાન તરકીબમેં નમાજ પરહનેકે.

અજાન સુનકે નમાજકે વાસ્તે આહિસ્તા આહીસ્તા ચલકે આવે; દોડકે નચલે, કે બુરા હે. ઓર જમાઅતકે વાસ્તેભી દોડકે ન આવે, અગર ઇનસાન ચાહેકે જલ્દ નમાજ પરહે, અયસે તોરસેકે જીસમેં ફરજ, વાજેબ, મુસ્તહબ અદા હોં, ઓર મકરૂહાતસે ખાલીહો, વોહ નમાજ યુંહે. કે અજાન કહે, ઓર ઉસકે પીછે અકામત યાને તકબીર હો, ઓર "હૈયા અલલ સલાત" કે વકત ઇમામ ઉઠે, ઓર દીલકો ખુદાકી તરફ મુતવજ્જા કરકે નીયત

કરકે, ઔર કહે કામતીસ સલાત' કે વક્ત દોનોં હાથ કાનોંતક ઉઠાકે, "અલ્લાહો અકબર" કહે, ઔર મુક્તદી ઇમામકે પીછે "અલ્લાહો અકબર" કહે. ઔર અવરત મુંહોં તરફ હાથ ઉઠાવે, ઔર દાયાં હાથ બાયેંકે ઉપર મરદ નાફકે નીચે, ઔર અવરત છાતીપર બાંધે ઇમામ આઝમ સાહેબકે મજહબમેં ઔર ઉલમાકે મજહબમેં મર્દભી છાતીપર બાંધે ઔર "સુબહાનકલ્લા હુમ્મા વબે હમદેકા વ તબારકસમોકા વ તઆલા જદ્દોકા વલા ઇલ્લાહા ગયરોકા." સબ નમાઝી આહીસ્તા પરહેં, ઇમામહો યા મુક્તદી યા અકેલા. ફીર ઇમામ અકેલ 'આઉઝો બીલ્લા હે મીનશ શયતા નીર રજીમ, બીસમીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.' આહીસ્તા પરહે, મુક્તદી ફીર ન પરહેં, ઇમામ ઔર મુનફરદ અકેલા 'અલહમ્દ' પરહે, ફીર સારે 'આમીન' આહીસ્તા કહેં, ઇમામ આઝમકે મજહબમેં ઇમામ યા મુક્તદી, અગર ઇમામકી અલહમ્દ સુને ફીર ઇમામ ઔર અકેલા સુરત પરહે, ઔર મુક્તદી ચુપકે સુના કરેં, જબ કીરાઅત પરહ ચુકે, "અલ્લાહો અકબર" કહતા હુવા રૂકુઅમેં જાવે, ઔર મુક્તદી ઇમામસે પીછે રૂકુઅ કરેં, ઔર ઉંગલીયાં દોનોં હાથોંકી કુશાદા કરકે દોનો ઘુટને મજબુત પકડે, ઔર દોનોં હાથ સીધે રખ્ખેં, જયસે કમાનકા ચીલ્લા. ઔર સર કમર સુરીં હમવાર બરાબર રહે, સર ઉંચા નીચા નહો. ઔર "સુબહાના રબ્બીયલ અઝીમ" તીનબાર યા પાંચબાર યા સાત બાર કહેં, ફીર ઇમામ પીછે ઉસકે મુક્તદી સર ઉઠાકે ખડેહોં. ઇમામ સર ઉઠાનેકે વક્ત "સમેઅ અલ્લાહો લેમન હમેદા" કહે, ઔર મુક્તદી "રબ્બના લકલ હમદો

કહે. ઔર અકેલા નમાઝી દોનોં કહે. ઔર સાહેબેનકે નજદીક ઇમામ યેહી દોનોં કહે. બહોત ઉલમાકા ઇસપર અમલ હે, જબ કવમા પુરા કરેં, અવ્વલ ઇમામ પીછે ઉસકે મુકતદી "અલ્લાહો અકબર" કેહતે હુયે સીજદેમેં જાવે, પેહલે જમીનપર ધુટને ફીર દોનોં હાથકી ઉંગલીયાં મીલાકે કીબલેકી તરફ કરકે બરાબર કાનોંકે રખ્ખે, ઔર બાજુકો બગલસે ઔર પેટકો જાનુસે, ઔર પીંડલીકો ઔર બાંહોંકો જમીનસે મરદ દુર રખ્ખે, ઔર અવરતે ઇન સબકો મીલાકે રખ્ખે. ઔર તીનબાર યા પાંચબાર યા સાત બાર "સુબહાના રબ્બી યલ આલા," કહેં. ઇમામ પીછે ઉસકે મુકતદી "અલ્લાહો અકબર" કેહતે હુયે સીજદેસે સર ઉઠાકે ચયેન તસલ્લીસે બેઠકે પરહેં, "અલ્લા હુમ્મગ ફેરલી વર હમની વહદેની વર જોકની વર ફુઅની વજ બોરની" ઔર જો સારે કલમે ન પરહ સકે એક યા દો કલમે પરહે ગની મતહે. ફીર ઇમામ પીછે ઉસકે મુકતદી "અલ્લાહો અકબર" કેહતે હુયે દુસરે સીજદેમેં જાયે, તીનબાર યા પાંચબાર યા સાતબાર "સુબ્હાના રબ્બી યલ આલા" કહેં. ફીર ઇમામ પીછે ઉસકે મુકતદી "અલ્લાહો અકબર" કેહતે હુયે દુસરી રકઆતકે વાસ્તે ઉઠેં. પેહલે માથા નાક ફીર દોનોં ધુટને ઉઠાકે ખડે હોકે જીસતોર પેહલી રકઆત પરહીથી દુસરી રકઆત પ રહેં. ફીર "સુબહા નકલ્લા હુમ્મા", ઔર "આઉજો", ન પરહેં. જબ દુસરી રકઆત પરહ લેં, દાહના પાઉં ખડા કરકે ઉંગ લીયાં ઉસકી કીબલેકી તરફ કરેં, ઔર બાયાં પાઉં બીછાકે ઉસ કે ઉપર બેઠેં, ઔર ઉંગલીયાં દોનોં હાથકી કીબલેકી તરફ કરકે દોનોં જાનોપર રખકે અત્તહીયાત પરહેં. અગર નમાજ દુગાનાહે

દુરૂદ, અત્તતહીયાતકે પીછે ઓર દુઆયે માસુરા (જો અત્તતહીયાત કે સાથ શામીલહે) પરહકે, દોનોં તરફ સલામ દે, યાને **"અસ્સ લામુ અલયકુમ વ રહ મતુલ્લા"** કહે.

અકેલા નમાજી સલામકે વક્ત જીમેં યું નિયત કરેકે, સલા મ દોનોં તરફકે ફીરીસ્તોંકો કરતાહું, ઓર ઇમામ યું નિયત કરે કે, સલામ મુકતદીયોંકો ઓર ફીરીસ્તોંકો કરતાહું, ઓર મુક્તદી યું સમજેકે, સલામ ઇમામકો ઓર ઇધર ઉધર મુકતદીયોંકો. ઓર ફીરીસ્તોંકો કરતાહું, ઓર જો નમાજ તીન યા ચાર રકઆત હે. દો રકઆતકે પીછે અત્તતહીયાત પરહકે, ખડા હોકે તીસરી યા ચો થી રકઆત નીરી અલહમ્દસે પરહકે, આખેરકે અત્તતહીયાતકે પીછે દુરૂદ પરહકે સલામદે. નમાજી નમાજમેં સીધા ખડા રહે, ઓર બોઝા દોનોં પાઉં પર બરાબર રખ્ખે, ઓર દોનોં પાઉંકે બીચ ચાર ઊંગલ ખુલ્લા રખ્ખે. બહોત ચવડા ઓર બહોત તંગ નકરે, ઓર નઝર સીજદેકી જગે પર રખ્ખે, ઇધર ઉધર ન દેખે, ઓર ઇમામકી મુતાબેઅત હર બાતમેં કરે, યાને રૂકુઅ યા કવમા યા સીજદા, યા જલસેમેં ઇમામસે જલદી ન કરે, કે બહોત ગુના હ હે. જો કોઇ ઇમામસે જલદી કરેગા. સર ઉસકા ગધેકાસા હોગા. ઓર કવમા જલસેકો ખુબ અદા કરે, ઓર નહીંતો બડા ગુનાહગાર હોગા; બલકે 'ખુદાકે ચોરોંમેં લીખ્ખા જાયેગા. ઓર નમાજીકો લાયેક હેકે, નમાજમેં દીલ ખુદાકી તરફ મુતવજ્જહ રખ્ખે, ઇધર ઉધર ન લેજાયે, કે બહોત બુરા હે. ઓર જો ખુદા તવફીક દે, બાદ સલામકે **'આયતુલ કુરસી'** એકબાર, ઓર **'સુબહા નલ્લા'** તેંતીસબાર, **'અલહમ્દો લીલ્લાહ'** તેંતીસબા ર ઓર **"અલ્લાહો અકબર"** ચોંતીસબાર, ઓર **'લા ઇલા**

હા ઇલ લલ્લાહો વહ દહુ લા શરીકા લહુ લહુલ મુલકો વ લ હુલ હમદો યોહ ઇ વ યોમીતો બે યદે હીલ ખયર વ હોવા અલા કુલ્લે શેઇન કદીર'. એકબાર પરહે, ઓર દુ બા જનાએ ઇલાહીમેં માંગે. ઓર વઝીફેકી દુઆયેં હદીસ શ રીફમેં બહોતહેં. જો ચાહેસો પરહે.

જો કોઇ ઇમામકો રૂકુઅમેં પાવે, નિયત કરકે ખડા હોકે, 'અલ્લાહો અકબર' કીયા, દુસરે બાર 'અલ્લાહો અકબર' કેહતા હુવા રૂકુઅમેં શરીક હોજાયે, ઓર જો ખડા હોકે એકબા ર 'અલ્લાહો અકબર' કહા, ઓર રૂકુઅ કીયા, તોભી નમાજ મેં દાખાલ હુવા, ઓર નમાજ સહીહ હુઇ, પર બાઝે ઉલમાને જબ તક દોબાર ન કહે, સહીહ નહીં રખખા હે. ઓર જો નિય ત કરકે 'અલ્લાહો અકબર' ઝુકકે રૂકુઅકે નજદીક હોકે કહા, નમાજ સહીહ ન હુઇ. સબ ઉલમાકે મજહબમેં, અગર ફરજ નમાજ કઝાહો, ઓર દુસરે નમાજકા વક્ત આવે યા વીતર ક ઝાહો, ઓર ફરજકા નમાજકા વક્ત આવે; વાજેબહેકે, પેહલે ક ઝા પરહકે, પીછે ઉસકે અદા પરહે. ઓર જો દોચાર નમાજેં કઝાહોં વાજેબ હેકે તરતીબસે પરહે, યાને પેહલે સુબ્હોકી, ફીર ઝોહરકી, ઇસીતોર આખેર તક. અગર એક નમાજ કઝાહો, ઓર ઉસકી યાદપર દુસરે વક્તકી પરહેં, અદા નમાજ સહીહ ન હુઇ, અગર કઝા નમાજ યાદ હે, ઓર વક્ત અદાકા તંગ હે, કે દો નોં નમાજેં નહીં પરહ સકતા, ચાહીયે અવ્વલ નમાજ અદા પર હે, પીછે ઉસકે કઝા પરહે. ઓર જો કઝા નમાજ ભુલ ગયા, ઓર અદા પરહલી, તોભી જાયેજ હે; બાદ ઉસકે કઝા પરહલે, ઓર જો કીસી શખ્સને છે નમાજેં કઝાકીં, અબ સાતવીં

નમાજ ઉસકી યાદપર પરહની જાયેજ હે. જબ ઉન છેહોંકો પરહ ચુકેગા, ફીર સાહેબે તરતીબ હોજાયેગા. અગર બાદ ઉસકે એક યા દો યા તીન યા ચાર યા પાંચ નમાઝે કઝા હોં પેહલે ઉનકો પરહલે. તબ વક્તકી નમાજ પરહેગા, ઓર જો છે કઝા હુઇં ફીર તરતીબ સાકેત હુબ, ફીર જબ ઉન છયોંકો પરહ લીયા, સાહેબે તરતીબ હોગયા. અગર નમાજી નમાજકે અંદર કુછ બાત બોલ ઉઠે, જાનકે યા ભુલકે યા કીસીકો સલામ કરે, યા જવાબ સલામકા દે, ઝબાનસે ખાવે યા પાંવે. યા આવાજ કરકે રોવે દર્દ મુસીબતસે, યા આહ કરે, યા બખ અખ ખાંસે યા છીંકને વાલેકો '**યર હમો કુમુલ્લા**' કહે યા કીસીને અપની ખબર નેક યા ખુશીકી બાત કહે, ઓર ઉસને જવાબમેં કહા '**સુબહાનલ્લા**' યા '**અલહમ્દો લાહલ્લાહ**' યા નમાજમેં કુરઆન અયસા ગલત પરહા, જીસ્સે માઅને ઓર હોગયે. યા અપને ઈમામકે સીવાયે કીસી ઓરકો ગલતી બતાયા, યા નમાજમેં કુરઆન ભુલ ગયા, ઓર અપને મુકતદીકે સીવા કીસી ઓરકે બતલાનેસે લુકમા લે લીયા, યા નજાસત પર સાજદા કીયા, યા કીબલેકી તરફસે છાતી ઉસકી ફેરે, યા નમાજમેં કોઇ ફરજ બેઉજર તરક કીયા, યા સીજદેમેં દોનાં પાઉ જમીનસે ઉઠાલીયે. યા નમાજમેં કુરઆન દેખકે પરહા, યા નમાજમેં ઇમામક આગે ખડા હોગયા. નમાજ ઉસકી ઉન સબ સુરતોમેં બાતેલ હુઇ, યાને ટુટ ગઇ, ઓર જાતી રહી, ફીર નમાજ પરહે, ઓર જો નમાજકે અંદર અમલે કસીર કીયા, નમાજ ટુટી. અમલે કસીર વોહ હે, કે જો કામ દોનોં હાથોંસે હુવા કરતાહે. ઓર નમાજીને ઉસી કામકો દોનોં હાથોંસે કીયા, યા એક હાથસે કીયા, નમાજ ટુટી, અગર નમાજમેં મુસ્કુરાયા, બગેર આવાજકે, ન વુઝુ જાયે ન નમાજ, ઓર જો આ

વાજસે હંસા પર ઉસને સુના ગેરને નસુના, અયસી હંસીસે ન માજ જાતીહે. પર વુઝુમેં ખલલ નહીં હોતા, ઓર જો ખીલ ખીલાકર હંસા, ગેરોંને સુના વુઝુભી ગયા, ઓર નમાજભી ગઇ, અગર કસ્દ કરકે વુઝુ તોડે નમાજ ફાસેદ હુઇ, અગર તીનબાર યા એક રકુનકે અંદર નમાજમેં બદન ખુજલાયા નમાજ ફાસેદ હુઇ,

સિપારયે અમ.

સુરતુલ ફાતેહા.

બિસ મીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

અલ હુમ્દો લિલ્લાહે રબ્બીલ આ લ મીન, અર રહમા નિર રહીમ. માલેકે યવમીદ દીન, ઇયાકા ના બુદો વઇયાકા નસ્ત ઇન, એહદે નસ સિરાતલ મુસત કીમા, સિરાતલ લઝીના અન અમતા અલય હીમ, ગય રીલ મગદુબે અલય હીમ, વલદ દાલ્લીન. (આમીન.)

સુરતુન નાસ.

બિસ મીલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

કુલ આઉઝો બે રબ્બીન નાસે, મલેકીન નાસે,

ઇલાહીન નાસ, મીન શરરીલ વસવાસીલ ખન્નાસ, અલ લજી યે વસવેસો ફી સુદુરીન નાસે, મીનલ જીન નતે વન નાસ.

સુરતુલ ફલક.

બિસ મિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

કુલ આઉઝો બે રબબીલ ફ લકે, મીન શરરેમા ખલ ક. વમીન શરરે ગાસેકીન ઇજા વકબ, વમીન શરરીન નફ્ફા સાતે ફીલ ઓ ક દે, વમીન શરરે હાસેદીન ઇજા હસદ.

સુરતુલ ઇખલાસ.

બિસ મિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

કુલ હો વલ્લાહો અહદ, અલ્લા હુસ સમદ, લમ યલીદ, વલમ યુલદ, વલમ યકુલ લહુ, કોફોવન અહદ.

સુરયે તબબત.

બિસ મિલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

તબબત યદા અબી લ હ બીવ વ તબબા મા અ

ગના અનહો માલોહુ વમા કસબ, સચસલા નારન જાતા લ હ ખીવં વમરા અતોહ, હમમા લતલ હ ત બે ફીજી દેહા હબલુમ મીમ મસદ.

સરતુન નસર.

બિસ મિલ્લા હીર રહમાનીર રહીમ.

ઈજા જાઆ નસરૂલ્લાહે વલ ફતહો, વ ર અયતન નાસા યદ ખુલુના ફીદીનીલ્લાહે અફવાજા, ફસબ બેહ બેહમદે રબ્બેકા વસતગ ફેરહો, ઇન નહુ કાના તવવાબા.

સુરતુલ કાફેર.

બિસ મિલ્લા હીર રહમાનીર રહીમ.

કુલ યા અઇયોહલ કાફેરૂના, લા આબુદો માતા બુદુના, વ લા અનતુમ આબેદુના માઆબુદ, વલા અના આબેદુમ મા અબદતુમ, વલા અનતુમ આબેદુના મા આબુદ લકુમ દીનોકુમ વલે યદીન.

સુરતુલ કવસર.

બિસમિલ્લા હિર રહમા નીર રહીમ.

ઇન્ના આતયના કલ કવસર, ફ્સલ્લે લે રબ્બેકા વનહર, ઇનના શાનેઅકા હોવલ અબતર.

સુરતુલ માઉન.

બિસમિલ્લા હિર રહમા નીર રહીમ.

અ ર અયતલ લજી યે। કજ્જેબો બીદ દીન, ફ્જા લેકલ લજી યદો ઉલ યતીમા વલાઃ યહુદદો અલા તઆ મીલ મીસકીન, ફ વય લુલ લીલ મુસલ્લી નલ લજી નહુમ અન સલાતીહીમ સાહુન, અલ લજી નહુમ યેરાઉના વયમના ઉનલ માઉન.

સરતુલ કુરેશ.

બિસમિલ્લા હિર રહમા નીર રહીમ.

લેઈલાફે કુરેશીન, ઇલાફેહીમ રેહલતશ શીતાયે

વસસેફ, ફલ ચાળુહુ રબ્બા હાજલ બયંતીલ લજી અ તઆ મહુમ મીન જુ ઇવ, વઆ મ ન હુમ મીન ખોફ.

સુરતુલ ફીલ.

બિસ મિલ્લા હિર રહમા નીર રહીમ.

અલમ તરા કયફા ફાઆલા રબ્બોકા બેઅસહા બીલ ફીલ, અલમ યજઅલ કય દહુમ ફી તદલીલીવ, વ અર સલા અલયહીમ તયરન અબાબીલ, તરમીહીમ બેહીજા રતીમ મીન સીજજીલીન, ફ જાઆ લહુમ કાઅસફીમ માકુલ.

સુરતુલ હોમઝા.

બિસ મીલ્લા હિર રહમા નીર રહીમ.

વયલુલલે કુલ્લે હો મ જતીલ લો મ જા, નીલ લજી જ મ આ માલવ વ અદ દ દ હુ, યહ સબો અનના માલહુ અખ લ દા, કલ્લા લયુન બજનના ફીલ હો ત મતે, વમા અદરાકા મલ હો ત મા, નારૂલ્લાહીલ મુ ક દ તુલ લતી તત તલેઓ અલલ અફયેદા, ઇન નહા અલયહીમ મુ સ દ તુન ફી અમ દીમ મોમદ દદા.

સુરતુલ અસર

બિસ મીલ્લા હિર રહમા નીર રહીમ.

વલ અસરે, ઈન નલ ઇનસાના લફી ખુસરીન, ઇલ લલ લજીના આ મનુ વઆમેલુસ સાલેહાતે વ ત વા સવણીલ હકકે, વ ત વા સવબીસ સબરે.

સુરતુત તકાસોર.

બિસ મીલ્લા હિર રહમા નીર રહીમ.

અલહાકો મુત તકાસોરો, હત તા જુરતો મુલ મકા બેર, કલ્લા સવફા તા લ મુના સુમમા કલ્લા સવફા તા લ મુન, કલ્લા લવ તા લ મુના ઇલમલ યકીન, લ ત રા વુનનલ જહીમા સુમમા લ ત રા વુન નહા અયેનલ યકીન, સુમમા લતુસ અલનના યવમા ઇજીન અનીન નઈમ.

સુરતુલ અલકારેઆ.

બિસ મીલ્લા હિર રહમા નીર રહીમ.

અલકારેઅતો મલકારેઆ. વમા અદરાકા મલ

કારેઆ, યવમા યફુનુન નાસો કલ ફુરાશીલ મબસુસે, વ ત કુનુલ જીબાલો કલ એહનીલ મનફુશ, ફઅમ મા મન સકોલત મવાજીનોહુ, ફહોવા ફી ઈ શતીર શદીયા, વ અમમા મન ખફ ફત મવાજી નોહુ, ફ ઉમ મોહુ હાવીયા, વમા અદરાકા માહીયા, નારૂન હામીયા.

સુરતુલ આદીયા.

બિસ મીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

વલ આદેયાતે દબહન, ફલ મુરીયાતે કદહન ફલ મુગીરાતે સુબહા, ફઆ સરના બીહી ન ક અન, ફ વ સતના બીહી જમઆ, ઈનનલ ઈનસાના લે રબબેહી લ ક નુદ વ ઈન નહુ અલા જાલેકા લ શહીદ, વઈન નહુ લે હુબબીલ ખયરે લ શદીદ, અ ફ લા યા લમો ઈજા બોઅસેરા માફીલ કુબુરે વહુસ સેલા માફીસ સુદુર, ઈનના રબ બહુમ બીહીમ યવમા ઈજીલ લ ખ બીર.

સુરતુઝ ઝીલઝાલ.

બિસ મીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

ઇજા ઝુલઝે લતીલ અરદો ઝીલ ઝા લહા, વ અખ ર જતીલ અરદો અસકા લહા, વ કાલલ ઇનસાનો મા લહા, યવમા ઈજીન તોહદદેસો અખબા રહા, બેઅનના રબ બકા અવહા લહા, યવમા ઇજી યસદુરૂન નાસો અશાતા તલ લેયરવ આમા લહુમ, ફમય યામલ મિસકાલા જર રતીન ખેરય યરા, વ મય યામલ મિસકાલા જર રતીન શર રય યરા.

સુરતુલ બૈયેના.

બિસ મીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ,

લમયોકો નીલ લજીના ક ફ રૂ મીન અહલીલ કિતાબે વલ મુશરેકીના મુનફક્કીના હતતા તાતીયાં હુમુલ બૈયેના, રસુલુમ મીનલ્લાહે યતલુ સોહોફમ મુ તહ હ ર તન, ફીહા કોતોબુન કેયેમા, વમા ત ફર રકલ લજીના ઉતુલ કિતાબા ઇલ્લા મીન બાદે માજાઅત હુમુલ બૈયેના વમા ઉમેરૂ ઇલ્લા લે ય

ખુદુલ્લાહા મુખલે સીના લહુદ દીના હો ન ફ્રાઆ વયોકી મુસ સલાતા વ યુ તુઅ ઝકાતા વ જાલેકા દીનુલ કૈયેમા, ઇન નલ લજીના ક ફ રૂ મીન અહુ લીલ કીતાબે વલ મુશરેકીના ફીનારે જહુન નમા ખાલેદીના ફીહા ઓલાએકા હુમ શરરૂલ બરીયા, ઇન નલ લજીના આ મનુ વઆમેલુસ સાલેહાતે ઓલા એકા હુમ ખયરૂલ બરીયા, જઝા ઓહુમ ઇનદા રબ બીહીમ જનનાતો અદનીન તજરી મીન તહુતે હલ અનહારો ખાલેદીના ફીહા અ બ દા, રદી અલ્લાહો અનહુમ વ રદુ અનહો જાલેકા લેમન ખશીયા રબ્બા.

સુરતુલ કદર.

બિસ મીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

ઇનના અનઝલનાહો ફી લય લતીલ કદરે, વમા અદરાકા મા લય લતુલ કદરે, લય લતુલ કદરે ખય રૂમ મીન અલફે શહુર. તનજ ઝલુલ મલા યે ક તો વર રૂહો ફીહા બે ઇજને રબ બીહીમ મીન કુલ્લે અમરીન સલામ, હીયા હતતા મત લ ઇલ ફજરે.

બયાન ફરકમેં મર્દ ઔર અવરતકી નમાજમેં.

અવરત તકબીરે તહરીમામેં મુંહોં તક હાથ ઉઠાયે, ઔર મર્દ કાનો તક, અવરતેં સીનેપર હાથ બાંધે, ઔર મર્દ નીચે નાફકે, અવરતેં સીજદેમેં હાથ જમીનસે ઔર રાનેં પેટસે મીલી રખ્ખેં, ઔર મરદ અલાહેદા, અવરતેં અત્તતહીયાત પરહનેકે લીયે દોનોં પાઉં દાહને તરફ નીકાલકર બેઠેં, ઔર મરદ બાયેં પાઉંપર ઈસ તરેહ બેઠેંકે ઉંગલીયોંકા મોંહ દાહને જાનીબ રહે, અવરતેં બઆવાજ બુલંદ એક હરફભી ન પરહેં. ઔર તકબીરે તશરીકભી અવરતેં આહીસ્તા કહેં, ઔર મરદ જહરીમેં જહર કરેં, નમાજ જુમાકી અવરતોં પર ફરજ નહીં, મરદોંપર ફરજ હે. નમાજે ઈદૈન અવરતોં પર વાજેબ નહીં. મરદોંપર વાજેબ હે. જમા અતસે નમાજ પરહની અવરતોંપર સુન્નતે મવકકેદા નહીં મરદોંપર સુન્નતે મવકકેદા હે. અવરતેં સીરફ અવરતોંકી ઇમા મત કર સકતીહેં, ઔર મરદ દોનોંકી. અવરત ઇમામ હોતે સફકે દરમીયનમેં ખડી રહે, અવરતકો સફે આખીરમેં જીયાદા સવાબહે, ઔર મરદોંકો સફે અવ્વલમેં જીયાદા સવાબ મીલતાહે.

બયાન મકરૂહાતે નમાજકા.

મકરૂહાત નમાજકે બહોત હેં. બાઝે ઝુરૂરી બયાન હે:

તેહે. અગર વાજેબ નમાજકા તરક કીયા 'મકરૂહે તહરીમી હુઇ, યાને બહોત મકરૂહ હુઇ; વાજેબહે કે અયસી નમાજ ફેરકે પરહે, ઔર જો સુન્નતે મવકકેદા તરકકી, તોભી ફેરકર પરહે. ઔર જો મુસ્તહબ તરક કીયા, નમાજ સહીહ હે, પર થોડાસા સવાબ કમ હુવા. નમાજમેં હરકતે અબસ યાને બે ફાયેદા કરની મકરૂહ હે, અગર થોડીહે, ઔર જો બહોતહે નમાજ ફાસેદ હોતી હે. નમાજમેં માથેકી મીટ્ટી પુછની મકરૂહ હે, ઔર કપડેકો મીટ્ટીસે બચાનેકે વાસ્તે ઉઠાના મકરૂહ હે, ઔર કપડેકો કાંધેપર ડાલકે દોનોં તરફસે લટકાના, યા કુરતા યા જામા ફેરકે બંદ ઉસકે ન બાંધને મકરૂહ હે, સર નંગે નમાજ કરની મકરૂહ હે, સર પર બાલોંકા જુડા બાંધકે નમાજ મકરૂહ હે. બલકે સવાબ યું હે, કે બાલોંકો નમાજકે વકત ખોલદે, તો વોહભી સીજદા કરેં, માથેકે આગેસે કંકર મીટ્ટી દુર કરની મકરૂહ હે, જો સીજદા હોસકે, અગર જો ન હોસકે, એકબાર યા દોબાર દુર કરે, તીનબાર ન કરે. ઉંગલી યાં નમાજમેં ચટકાની મકરૂહ હેં. નમાજમેં ઇધિર ઉધર દેખ ના, યા આસમાનકી તરફ દેખના યા હીલના દાહને તરફ બાંયે તર ફ, ઔર જીમાઇ લેના અંગડાઇ તોડની, જમીનપર સીજદા કરતેમેં બાંહે ડાલની, યા પેટસે રાન મીલાની મકરૂહ હે. ઔર મરદકો લાલ, જર્દ કપડોંસે યા રેશમી કપડોંસે યા ઘેરા પઘડી સરપર બાંધકે નમાજ મકરૂહ હે. ઔર જીન કપડોંમે આદમી યા જાન વરકી સુરતહો, નમાજ પરહની મકરૂહ હે. ઔર નમાજીકે આગે ચલા જાના બહોત બડા ગુનાહ હે. ઇસ વાસ્તે નમાજીકો લાયેક હેકે, જીસ જગે રસ્તા ચલતાહો નમાજ ન પરહે. બલકે એક લકડી અપને આગે ખડી કરકે પરહે. નમાજમેં ખાંસના ખુબ

નહીં, જબતલકકે જોર ન કરે, લાચારીકા મોઆફ્ હે, જીસ વક્ત ભુખ ગાલેબ હો, ઓર ખાનાભી તૈયાર હો, ઓર વક્ત બડાહો, યા ઇનસાનકો એહતીયાજ મકાને ઝુરૂર યા પેશાબકી હો, નમાજ મકરૂહ હે, અવ્વલ ખાતેર જમા કરકે નમાજ પરહે: જો નમાજ મકરૂહહો, ફેરકે પરહના ખુબહે, તો કયામતકે અજાબસે છુટે, ઓર જો નમાજ ન પરહા, ફરજ સરસે ઉતરા, પર તકસીરવાર હુવા.

બયાન બીમારકી નમાજમેં,

અગર ઇનસાન બીમારહો. અયસાકે ખડા ન હોસકે, બેઠકે નમાજ પરહે, ઓર રૂકુઅ સીજદા કરે, ઓર જો રૂકુઅ સીજદાભી ન હોસકે તો દોનોંકે વાસ્તે ઇશારા કરે, પર રૂકુઅકે વાસ્તે થોડા ઝુકાવે. સીજદેકે વાસ્તે બહોત ઝુકાવે, ઓરજો બેઠનેકી તાકત નહો, લેટકે નમાજ ઇશારેસે પરહે, ચીટ લેટે, ઓર પાઉં કીબલેકે તરફ કરકે, યા જયસા ગોરમેં લીટાતેહેં, ઉસીતોર લેટકર કીબલેકી તરફ મુંહ કરકે, ઓર જો અયસા બીમારહો, કે ઇશારતકે વાસ્તેભી સર ઉઠા નહીં સકતા નમાજ મવકુફ રખ્ખે, જબતક હકતઆલા સર ઉઠાનેકી તાકત દે; જબ તાકત સર ઉઠાનેકી આવે, નમાજ શુરૂ કરે, ઓર બાઝે ઉલમાને કહા હે, જીસે તાકત સર ઉઠાનેકી નહો. દીલમેં નીયત કરકે દીલસે નમાજ પરહે, ઓર પલકોંસે ઇશારા રૂકુઅ સીજદોંકા કરે, ગરઝ નમાજ ન છોડે, કે છોડના નમાજકા બહોત બદચીજ હે. કયામતકે દીન બેનમાઝીકો સખ્ત અજાબ હોગા.

બયાન મુસાફેરકી નમાજમેં.

અગર ઇનસાન તીન મનજીલ યા જીયાદા સફરકા ઇરાદા કરકે અપને ઘરસે બાહેર નીકલે, ઓર ઇમારત શેહેરકીસે બાહેર હો, અબ યે શખ્સ મુસાફેર હુવા. ચાહીયે કે ચાર રકઆત ફરઝ કો દો રકઆત પરહે. યાને ઝોહર, અસર ઓર ઇશાકી નમાજ દો રકઆત પરહે, ઓર ફજર મગરેબકી નમાજ પુરી પરહે, કમ ન કરે, ઓર જો મુસાફેર ઇમામ હો, ઓર મુકીમ મુકતદી હો, મુસાફેર અપની દો રકઆત પરહકે સલામ ફેરે. ઓર મુકીમ મુક્તદી ખડા હોકે દો રકઆત અપની બાકી પરહકે સલામ ફેરે, અગર મુસાફીર અપને ઘર આયા. અબ સફર તમામ હુવા, ચારોં રકઆત આકે ઘરમેં પરહે. ઓર જો રાહમેં મુસાફેરને કીસી શેહર મેં. યા કીસી ગાંવમેં પંધરા દીન યા પંધરા દીનસે જીયાદા રેહનેકા ઇરાદા કીયા, તોભી ચાર રકઆત પરહા કરે, જબ ઉસ મકાનસે, સફર કરેગા, ફીર દુગાના પરહેગા. મુસાફેર સુન્નતોંકો કમ ન કરે, પર જો રાહમેં ચલા જાતા હો, ઓર સુન્નત પરહનેકી ફુરસત ન પાવે, સુન્નત મવકુફ કરે, ઓર ફરજ પરહલે.

બયાન નમાજે જુમઆકા.

૨, રકઆત તહયતલ વુઝુ, ૪, રકઆત કબલલ જુમા સુન્નત, ૨, રકઆત ફર્જ, ૪, રકઆત બાદલ જુમા સુન્નત, ૨ રકઆત બાદલ જુમા સુન્નત. ૨, રકઆત બાદલ જુમા નફીલ,—ઇસતોર ૧૬, રકઆત જુમાકી હે.

૨, રકઆત તહય તલ વુઝુકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીયા લીલ્લાહે તઆલા રકઆ તયને સલાતલ તહય તલ વુઝુએ મુ ત વજ જેહુન ઇલા જેહુતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૪, રકઆત કબલલ જુમા સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા અરબા રકઆતીન કબલલ જુમોઅતે સુન્નતા રસુલીલ્લાહે તઆલા મુ ત વજ જેહુન ઇલા જેહુતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૨, દો રકઆત ફર્જકી નિયત.

નવયતો અન ઊસકેતા ફરદુઝ ઝોહરે અન જીમ મતી બે અદાએ રકઆતયને સલાતીલ જુમોઅતે ઈકિ ત દયતો બે હાજલ ઈમામ મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહુતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૪, રકઆત બાદલ જુમા સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીયા લીલ્લાહે તઆલા અરબા રકઆતીન બાદલ જુમોઅતે સુન્નતા રસુલ્લીલ્લાહે તઆલા મુ ત વજ જેહુન ઇલા જેહુતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લા હો અકમર.

૨, રકઆત બાદલ જુમા સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીયા લીલ્લાહે તઆલા રકઆ

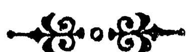
તીન સલાતલ બાદલ જુમોઅતે સુન્નતા રસુલીલ્લાહે તઆલા મુ ત વજ જેહુન ઇલા જેહુતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૨, રકઅાત નફીલ બાદલ જુમાકી નિયત.

નવયતો અન ઓસલ્લીયા લીલ્લાહે તઆલા રકઆતયને નફલીલ બાદલ જુમોઅતે મુ ત વજ જેહુન ઇલા જેહુતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

નમાજ જુમઆકી ફરઝ હે, દો રકઆતસે શેહર મેં. અકેલે સહીહ નહીં, ગાઉમેંભી સહીહ નહીં. જુમઆકી ફરઝ પરહનેસે ઝોહરકી નમાજ સરસે ઊતર જાતીહે. જુમઆકે દીન દો પહરકે બાદ વક્ત અજાંકે, ખરીદો ફરોખ્ત હરામ હે, તૈયારી નમાજકી કરે, ઓર દુનિયાકે કારોબાર મવકુફ કરે જબ ઇમામ ખુતબા પરહે, ઉસકી તરફ સબ મુત વજ્જહ હોકે, ખુતબા સુને, અવ્વલસે આખેર તક; ખુતબેકે વક્ત બાતેં ન કરે, ઓર નમાજ સુન્નત, નફીલ ન પરહે; ચુપ બયઠે રહે. જબ નમાજ હોલે ખરીદો ફરોખ્ત મુબાહ હુયે, જુમઆકે દીન શેહરમેં ઝોહરકી નમાજ જમાઅતસે મકરૂહ હે–તરકીબ જુમઆકી નમાજ પરહનેકી,–પેહલે વુઝુ કરકે દો રકઆત તહયતલ વુઝુ પરહે, બાદ મોઅજ્જન જબ સલાત કહે ઉસવક્ત ચાર રકઆત કબ્લલ જુમઆ સુન્નત પરહે, ઉસકે બાદ મોઅજ્જન અજાં કહે, ઓર ખતીબ ખુતબા પરહે, જબ ખતીબ ખુતબા પરહ ચુકે, તબ બાદ જમાઅતસે દો રકઆત ફરજ પરહે. બાદ ચાર રકઆત સુન્નત બાદલ જુમઆ, ફીર દો રકઆત સુન્નત ઓર દો રકઆત નફીલ પરહે, નમાજ તમામ હુઇ.

બયાન નમાજે ઈદેનકા.

ઇદુલફીતરકી નમાજકી નિયત—નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા રકઆતયને માઆ સીતતા તકબીરાતીન સલાતા ઇદીલફીતરે ઇક તદયતો બેહાજલ ઇમામ મુ ત વજ જેહુન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર,—નિયત નમાજ ઈદુદદોહાકી,

નવયતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા રકઆતયને માઆ સીતતા તકબીરાતીન સલાતા ઇદીલ અદહા ઇક તદયતો બેહાજલ ઇમામ મુ ત વજ જેહુન ઈલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

ઇદુલફીતરકે દીન સુન્નત યું હેકે, પેહલે કુછ ખાવે, ઓર મીસવાક કરે, ઓર ગુસલ કરકે અછછે કપડે પેહને, ઓર ખુશબુ અગર મુયસ્સર હો લગાવે; ઓર સદકા ફીતરકા ફકીરોંકો દેકે ઇદગાહકો નમાજકે વાસ્તે જાવે, ઓર રાહમેં આહિસ્તા આહિસ્તા તકબીર કેહેતા હુવા ચલાજાવે, ઓર જબ ઇદગાહમેં પહોંચે તકબીર મવકુફ કરે, તકબીર યું હે. "**અલ્લાહો અકબર અલ્લાહો અકબર લા ઈ લાહા ઈલ લલ્લાહો વલ્લાહો અકબર, અલ્લાહો અકબર વલીલ્લા હીલ હમ્દ.**" વકત નમાજે ઇદેનકા ઈશરાકકે વકતસે દોપહેરતક હે, ઇદેનકી નમાજ યું. પરહે—પેહલે નિયત કરકે તકબીરે તહરીમાકે બાદ હાથ બાંધકે '**સુબહાનકલ્લા હુમ્મા**' પુરી પરહે, જબ પરહ ચુકે દોનોં

હાથ કાનોં તલક ઉઠાકે, 'અલ્લાહો અકબર કહે. ઓર હાથ છોડે, ફીર હાથ ઉઠાકે 'અલ્લાહો અકબર' કેહકે હાથ બાંધલે, ઓર કીરાઅત પરહે, ઓર રૂકુઅ, સીજદે કરકે એક રકઆત પુરી કરે. ઓર દુસરી રકઆતમેં જબ કીરાઅત પરહ ચુકે; ઉસીતોર તીન બાર 'અલ્લાહો અકબર' કેહકે ફીર હાથ તીસરી બાર ન બાંધે, બલકે ચોથી બાર 'અલ્લાહો અકબર' કેહકે રૂકુઅ કરે, ઓર દુસરી રકઆતભી પુરી કરકે અત્તતહીયાત પરહકે નમાજ તમામ કરે, ઇદુઝ્ઝોહાકે દીનભી યુંહી કરે, જયસે ઇદુલફીતરમેં હે, પર નમાજસે પેહલે ન ખાયે, બલકે બાદ નમાજે ઇદકે અપની કુરબાનીમેંસે ખાવે, ઓર રાહમેં તકબીર પુકારકે પરહતા ચલે. ઓર દોનોં ઇદોમેં બેહતર યું હે કે એક રાહસે જાવે દુસરી રાહસે આવે. નવવીં તારીખ ઝીલહજકીસે તેરવીં તારીખ અસરકી નમાજ તલક એક બાર પીછે હર નમાજ ફરઝકે તકબીર પુકારકે કહે વોહ યેહે. 'અલ્લાહો અકબર અલ્લાહો અકબર લા ઇલાહા ઇલ લલ્લાહો વલ્લાહો અકબર અલ્લાહો અકબર વલીલ્લા હીલ હુમ્દ.'

બયાન નમાજે* તરાવીહકા.

નિયત તરાહવીહકી નમાજકી—નવયતો અન ઓસ

*તરાહવીહમેં દો રકઆતકી નિયત કરે તો, ઉપર જો નિયત લીખ્ખી હુઇહે વોહી પરહે. લેકીન જો ચાર રકઆતકી નિયત કરે તો રકઆતયને લીખ્ખાહે. વહાં 'અરબા રકઆતીન' પરહે. ઓર અગર અકેલા નમાજ પરહેતો, યેહ નીશાનીકે બીચકી ઇબારત છોડ દે, ઓર ઇમામકે સાથ પરહતા હોતો, ઇસકુ નછોડે.

ફીઆ લીલ્લાહે તઆલા+રકઆતયને+સુન્નત તરાવીહ.
ઇકતદયતો બે હાજલ ઇમામ મુ ત વજ જેહુન ઇલા
જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

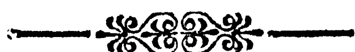
જીસરોજ રમજાનકા ચાન દેખે ઉસ રાતસે તરાવીહકો શુરૂ
કરે. ઔર જબ શવ્વાલ મહીનેકા ચાન દેખે ઉસ રાતકો તરાવીહી
મોકુફ કરે. તરાવીહકી બીસ રકઆતેં હેં, ઔર ઉસકે પરહનેકી
તરકીબ ઇસતોર હે–યાને પેહલે ઇશાકી ચાર રકઆત સુન્નત, ઔર
ચાર રકઆત ફરજ પરહે, બાદ દો રકઆત સુન્નત, ઔર દો રકઆત
નફીલ પરહે. ઇસતોર ઇશાકી બારા રકઆત પરહકે તરાવીહકે
વાસ્તે સબ મીલકે સલાત કહેં, વોહ યેહ હે.

અસસલાતો સુન્નત તરાવીહ વ રહમતુલ્લાહે લા
ઇલાહા ઈલ લલ્લાહો વલ્લાહો અકબર, અલ્લાહો અકબર
વલીલ્લા હીલ હમ્દ. યે સલાત કહે, બાદ નિયત નમાજકી કરકે
દો રકઆત પરહે, જબ દો રકઆત પરહ ચુકે, તબ યેહ પરહે.
"ફદલુમ મીનલ્લાહે વ નેઅ મતુવં વ મગફેરતુન વ રહ
મહ, લા ઈલાહા ઇલ લ્લાહો વલ્લાહો અકબર, અલ્લાહો
અકબર વલીલ્લા હીલ હમ્દ." ફીર દુસરી દો રકઆત પરહે.
ઔર પરહે બાદ યેહ દુઆ પરહે "સુબહાના જીલ મુલકે વલ
મલકુત, સુબહાના જીલ ઇજ્જતે વલ અઝમતે વલ હયબતે
વલ કુદરતે વલ બહાએ વલ કીબરીયાએ વલ જબરૂત.
સુબહાનલ મલેકીલ કુદદુસ, સુબહાનલ મલેકીન હૈઇલ
લજી લા યનામો વલા યમુતો વલા યફુતો સુબબુ હુન
કુદદુ સુન રબ્બોના વ રબ્બુલ મલાયે ક તે વર રૂહ."

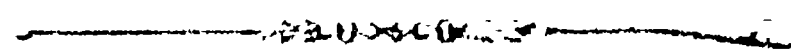
ઇસકે બાદ કોઇ દુઆ જો આગે ઇસ રીસાલેમેં લીખ્ખી હુઇહેં, ઉનમેંસે યા દુસરી કોઈ પરહે. ઓર દુઆકે બાદ "નબીઓના મોહમ્મદ. નીબ બદરો સલ્લુ અલયહે સલ સલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ, વ લા ઇલાહા ઈલ લલ્લાહો વલ્લાહો અકબર, અલ્લાહો અકબર વલીલ્લા હીલ હમ્દ. પરહે.

ઉપર જો બયાન લીખ્ખાહે, ઇસતોર તમામ તરાવીહમેં અમલ કરે, યાને હર દો રકઆતકે બાદ ફ઼ઝલુમ મીનલ્લાહે, તકબીર પુરી પરહે, ઓર જબ ચાર હોવે તબ સુબહાના જીલ મુલ્કે પુરી પરહે, ઓર દુઆ પરહે; ઓર જબ ચાર રકઆત હોવે ઓર દુઆ પરહે, ઉસકે બાદ નબીઓના મોહંમદ લીખ્ખા હે. વોહ પુરી પરહે. ઓર જબ આઠ રકઆત હોવે, ઓર સુબહાના જીલ મુલ્કે પરહકે દુઆ પરહે. બાદ ખલીફ઼તે રસુલીલ્લાહે બીસ સીદકે વત તહકીક, કાતેલલ કુફ઼રતે વજ જીનદીક; અમીરીલ મોમીનીના વ ઈમામીલ મુત તકીના સૈયદેના અબી બકરે નીસ સીદદીક, રદી અલ્લાહો તઆલા અનહો, લા ઇલાહા ઇલ લલ્લાહો વલ્લાહો અકબર વલીલ્લા હીલ હમ્દ.' પરહે, ઓર જબ બારા રકઆત હોવે તબ, ર ઇ સુલ અસહાબે મુનવ વેરૂલ મસજેદે વલ મીમ બરે વલ મેહરાબ, અમીરીલ મોમેનીના વ ઇમામુલ આદે લીના સૈયદોના ઉ મ રબનીલ ખત તાબ, રદી અલ્લાહો તઆલા અનહો, લા ઈલાહા ઈલ લલ્લાહો વલ્લાહો અકબર વલીલ્લા હીલ હમ્દ.' પરહે. ઓર જબ સોલા રકઆત હોવે તબ

જામેઉલ કુરઆને ક મસજીત તરતીબે ફી લવહીર રહમાને ઇમામુલ મુનવ વરેઇના અમીરીલ મોમેનીના સૈયેદોના ઉસમા નબનો અફ્ફાન, રદી અલ્લાહો તઆલા અનહો, લા ઈલાહા ઇલ લલ્લાહો વલ્લાહો અકબર વલીલ્લા હીલ હમ્દ.' પરહે, ઔર જબ બીસ રકઆત હોચુકે તબ, 'અ સ દુલ્લા હીલ ગાલેબ મઝહરૂલ અજાએબે વલ ગરાએબ ઈમામુલ અશ જઈના અમીરીલ મોમેનીના સૈયદોના અલી ચોબનો અબી તાલેબ, રદી અલ્લાહો તઆલા અનહો, લા ઈલાહા ઇલ લલ્લાહો વલ્લાહો અકબર વલીલ્લા હીલ હમ્દ.' પરહે. ઇસકે બાદ વીતરકી તીન રકઆત ઇમામકે સાથ પરહે, ઔર દો રકઆત નફીલ ઈશાકી પરહે. બાદ કોઇ દુઆ પરહે.

બયાન આશુરેકી નમાજકા.

આશુરેકે દીન છે રકઆત પરહે, હર રકઆતમેં બાદ સુરે ફાતેહાકે વશશમ્સ એકબાર, ઔર કદર એકબાર, ઔર સુરે ઇજા જુલ જલતીલ અરદો એકબાર, ઔર તીન કુલ એક એકબાર પરહે. બાદ સલામકે સીજદેમેં કુલયા ઐયોહલ કાફેરૂન સાતબાર પરહે, તમામ ગુનાહ બખ્શે જાયેં.

બયાન તહજ્જુદકી નમાજકા.

બારા રકઆત નમાજ તહજ્જુદકી હે, ઓર ઇસકે પરહનેકી બહોત તરકીએં હેં, લેકીન સહેલતર તરકીબ યેહહે, કે હર રકઆત મેં બાદ સુરે ફાતેહાકે સુરે કુલહો વલ્લાહકો પેહલી રકઆતમેં બારા મરતબે, દુસરીમેં ગ્યારા મરતબે ઓર તીસરીમેં દસબાર, ઇસ તોર હર રકઆતમેં એક એક બાર કમતી પરહે, તો આખેરકી રકઆતમેં એકબાર કુલહો વલ્લાહ પરહની હોગી. યેહ નમાજ બાદ ઇશાકે દેરસે પરહે. ઓર જીસકો પરહની મંજુર હોતો ઇશામેં વીતર ન પરહે. જબ તહજ જુદકી નમાજ પરહલે. તબ બાદ વીતર પરહે.

બયાન કુશુફ વ ખુસુફ ઓર ઇસતીસકાકી નમાજકા.

જબ સુરજમેં ગહન લગે, તો ઉસ વકત ઇમામે જુમઆકો ચાહીયે, કે દો રકઆત નમાજ લોગોંકે સાથ પરહે, ઓર ઇસ નમાજકે લીયે અજાન ઓર અકામત નહીં હે, બલકે ફકત "અસસલ્લાતો જામેઆ." કે લફઝસે નીદા કરદે, તાકે લોગ જમા હો જાયેં, ઓર બાદ નમાજકે બેઠા દુઆ કરતા રહે ઓર લોગ આમીન કેહતે રહેં, ઇસ હદતક કે આફતાબ સાફ વ રોશન હોજાયે.

ચાંદ ગહનકે વક્ત ઓર આંધી ચલનેકે વક્ત રાતકો હો યા દીનકો, ઓર બવક્તે સખ્ત તારીકીકે દીનકો, ઓર તેજ રોશની હોજાનેકે રાતકો, ઓર બીમારીયોંકી કસરતકે વક્ત ઓર દુસ્મનોંસે ઘબરાહટ ઓર ખૌફકે વક્ત દો રકઆત નમાજ અપને ઘરમેં તનહા પરહે. ઓર દુઆ કરતા રહે.

જબ ગુનાહોંકી શામતસે ખુસ્ક સાલી હો, પાની ન બરસે તો ઇમામકો ચાહીયે, કે ફકત મુસલમાનોંકો લેકે જંગલમેં જાયે, ઓર બતોર ઇદકે નમાજ પરહે, બાદ ઉસકે સબ લોગ દુઆ વ ઇસતીગફાર કરતે રહેં, યે અમલ તીન રોજ કરના ચાહીયે.

બ્યાન શહીદકા.

જો શખ્સ મુસલમાન તાહેર ઓર બાલેગ હોવે, ઓર મારા જાવે ઝુલ્મકી રાહસે, ઓર ઉસ મારનેકે બદલેમેં માલ વાજેબ ન હોવે, ઓર ન કુછ જીંદગીકા ફાયેદા લેવે, યા લડાઇકે મયદાનમેં ઝખમી મુરદા પાયા જાવે, તો વોહ શહીદ હે. પસ જો કપડા મુરદેકે વાસ્તે મુકરર હે, ઉસકે સીવાયે જો કુછ હોવે, ઉતાર લેવેં, ઓર અગર કફનમેંસે કોઇ ચીઝ કમ હો, તો જયાદા કરેં, ઓર અગર જયાદા હો, તો કમ કરેં, ઓર ઉસકો ગુસલ ન દેવેં, ઓર નમાજ પરહેં, ઓર ખુન ભરા હુવા દફન કીયા જાવે, ઓર જો શખ્સકે શેહરમેં મારા હુવા પાયા જાવે, ઓર ઉસકા કાતીલ ન માલુમ હોવે, ઓર જો શખ્સ ઝખમી હુવા, ઓર જીંદગીકા કુછ ફાયેદા લીયા, જયસા કે સોયા, યા ખાયા યા પીયા, યા ઇલાજ કીયા યા ઉસકો ખેમેમેં

જમાદી, યા લડાઇકે મયદાનસે ઝીંદા બાહેર નીકલા, યા એક નમાજકે વક્ત તક હોશ રહા, યા કુછ વસીયત કી, ઇન સબ સુરતોંમેં જો શખ્સ મરાહો, ઉસકો ગુસલ દેના ચાહીયે, ઓર ઉસપર નમાજભી પરહના ચાહીયે. ઓર અગર બગી હોનેકે સબબસે, યા રાહજનીકે સબબસે કત્લ કીયા ગયા હો, તો ઉસકો ગુસલ દેવેં, લેકીન ઉસપર નમાજ ન પરહેં.

બયાન જનાજેકી નમાજકા.

મુરદયે મુસલમાનકો ગુસલ દેના. ઓર કફન ગોર કરના ઓર નમાજ જનાજેકી પરહની ફરઝે કીફાયા હે; જો બાઝે મુસલમાનભી યેહ કામ કર લેંગે, સબકે સરસે ઉતર જાયેગા. ઓર જો કીસીને ન કીયા, જીસ જીસકો મુરદેકા એહવાલ માલુમ હોગા સબ ગુનાહગાર હોંગે. ઓર મુસલમાન પર લાજીમ હે, કે અપની મોત યાદ રખ્ખે, હદીસે શરીફમેં લીખ્ખા હે, કે જો કોઇ અપની મોતકો દીનમેં બીસ મરતબે યાદ કરેગા. દરજા શહાદતકા પાયેગા, ઓર લાજીમ હે, કે જો કીસીકા દેન, યા હક, ઉસ પર આતાહો, યા નમાજ, રોજા યા કફ્ફારા કસમકા, યા કુછ ઓર ઉસકે જીમમે હો, ઉન સબ ચીજોંકો લીખકર અપને પાસ રખ્ખે, અગર અચાનક મોત આવે, ઉસકે પીછે વારેસ ઉસકે અદા કરેં. જબ ઇનસાન મરને લગે, ઉસકે પાસવાલે કલેમા પરહેં. ઓર સુરે યાસીન. જબ મરજાવે જલદીસે ગુસલ કફન કરકે નમાજ જનાજેકી પરહકે દફન કરેં. ઓર સબર કરેં; રોના ચીલ્લાના ઓર હાયે હાયે કરના, ઓર બાલ નોચના ઓર

છાતી પીટના હરામ હે. બલકે હજરતને અયસે લોગોંપર લાનત કીહે. લેકીન ફકત દીલસે ગમ કરના, ઓર આંસુસે આહિસ્તા રોના મુજાએકા નહીં, અગર બગેર નમાજ પરહે. મુરદેકો દફન કીયા, તીન દીનકે અંદર નમાજ ઉસકી ગોર પર પરહે. નમાજ જ નાજેકી યું હે–પેહલે નિયત કરે, વોહ નિયત યેહ હે. 'નવયતો અન ઓવદદીઆ લીલ્લાહે તઆલા અરબા તકબીરાતીન સલાતીલ જનાજતે ફરદુલ કીફાયતે વસ સનાઓ લીલ્લા હે તઆલા વસ સલાતો અલન નબીએ વદ દોઆઓ લીલ મૈયતે ઈકિ તદેયતો બે હાજલ ઇમામ મુ ત વજ જે હન ઇલા જે હતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર."
નિયત કરે બાદ દોનોં હાથ કાનોં તલક ઉઠાવે, ઓર બાંધલે, ફીર હાથ ન ઉઠાવે; ઓર યેહ દુઆ પરહે. સુબહા નકલ્લા હુમ્મા વબે હમદેકા વ તબા ર કસમોકા વ તઆલા જદદોકા વ જલ્લા સનાઓકા વલા ઇલાહા ગયરોકા. ફીર અલ્લાહો અકબર કેહકે યેહ પરહે. અલ્લા હુમ્મા સલ્લે અલા મોહંમ મ દીવ વ અલા આલે મોહમમદીન કમા સલ લયતા અલા ઇબરાહીમા વ અલા આલે ઇબરાહીમા ઇન નકા હ મીદુમ મજીદ." તીસરી બાર 'અલ્લાહો અકબર' કેહકે અગર મરદ યા અવરત હોતો યેહ પરહે. અલ્લાહુમ મ-ગ ફેર લે હૈયેના વ મૈયેતેના વ શાહેદેના વ ગાએબેના વ સગીરેના વ કબીરેના વ જક રેના વ ઉનસાના વ હુરરેના વ અબદેના અલ્લા હુમ્મા મન અહયય તંહુ મીનના ફ અહ યેહી અલલ ઇસલામ, વમન તવફ ફય તહુ મીનના ફ ત

વફ ફહુ અલલ ઇમાન, અલ્લા હુમ મગ ફેર હો વર હુમહો વઆફેહી ફાફો અનહો.” ઓર અગર મઇયત લડકાહો તો ઇસકે બદલે યેહ દુઆ પરહે. “ અલ્લા હુમ મજ અલહો લના ફરતંવ વજ અલહો લના અજરંવ વ જુખરંવ વજ અલહો લના શાફે અંવ વ મુશફ્ફ ફેઆ.” અગર લડકી હોતો ઉસકે બદલે “અલ્લા હુમ મજ અલહા લના ફરતંવ વજ અલહા લના અજરંવ, વ જુખરંવ વજ અલહા લના શાફે અંવ વ મુશફ્ફેઆ, પરહે, ફીર ચોથી બાર ‘અલ્લા-હો અકબર’ કેહકે ‘રબ્બના આતેના ફીદ દુનીઆ હ સ નતંવ વફીલ આખેરતે હસ નતંવ વકેના અજાબન નાર ’ પરહકે દોનોં તરફ સલામ ફેરે, નમાજ તમામ હુઇ.

તરીકા દફન ઓર કફનકા યે હે. કે જબ આદમી કરી બુલ મૌત હો, તો ઉસકે મોંહકો કિબલા રૂખ કરે, ઓર દહની કરવટ લીટાયેં, ઓર કલમયે શહાદત ઇસતોરપર તલકીન કરેં કે ખુદ હાઝેરીન ઉસકે પાસ બઆવાઝ પરહેં, તાકે ઉસકે કાનમેં આ-વાઝ પહોંચે. ફીર જબ રૂહ ઉસકી કબ્ઝ હોજાયે, તો આંખે ઓર મોંહ ઉસકા બંદ કરે, ઓર કપડે ઉતારકે તખ્તેપર નીહ લાયેં, ઓર નાફસે ઝાનુ તક ઢાંકે, કે મુરદેકે ઉન આઝાકો દેખના મમનુહે, ફીર વુઝુ કરાયેં, બગેર કુલ્લી ઓર નાકમેં પાની ડાલનેકે ઓર અગર મૈયત જનાબત યા હેઝ યા નિફાસકી હાલતમેં મરે હોતો, મઝમઝા ઓર ઇસતનશાક બીલઇ-તેફાક કરાયેં, ઓર અગર અયસી હાલત મૈયતકી ન હો તો, તર કપડેસે ઉસકા મોંહ ઓર નાકકે નથને સાફ કીયે જાયેં, ઉસકે ગુસલકે પાનીમેં

બેરીકે પત્તે યા ઓર કોઇ મેલ છાંટને વાલી ચીઝ ડાલકે જોશ
દેં, ઓર ઉસકે સર ઓર દાઢીકો ગુલે ખેરૂ વગેરાસે ધોયેં,
ઓર પેહલે ઉસકો બાઈં કરવટ લીટાયેં, ઓર દહની તરફસે
પાની બહાયેં, બાદ ઉસકે દહને બાઝુપર લીટાયેં, ઓર બાઈં
જાનીબ ધોયેં, બાદ ઉસકે મૈયતકો બીઠાકે પેટકો આહીસ્તા
મલેં, જો કુછ પાયખાનેકી રાહસે નીકલે સાફ કરે, ઓર બાલોંમે
કંધી ન કરેં, ઓર નાખુન ઓર બાલ ન તરાશેં, કે યે સબ મકરૂહે
તહરીમી હે, તીનબાર બદનકો ધોયેં, મગર તીસરી બાર પાનીમે
કાફુર મીલાકે ધોયેં, જબ ગુસલસે ફરાગત હો બદનકો રૂમાલ યા
કપડેસે ખુશ્ક કરેં, બાદ ઉસકે કફન પેહનાયેં. મરદોંકે લીયે કફન
મેં સુન્નત તીન કપડે હેં, પેહલા તેહબંદ કે વોહ ચાદર હે
સરસે કદમ તક, દુસરા કમીસ યાને કફની ગરદનસે કદમ તક,
ઉસકા ગીરેબાન શાનેકી તરફ હો, તીસરા લીફાફા કે વોહભી
ચાદર હે તેહબંદસે જયાદા લંબી. ઓર ઔરતોંકે લીયે સુન્નત
કફનમેં પાંચ કપડે હેં, કફની, તેહબંદ, ખીમાર યાને દામની, કે
જીસકા અરઝ એક બાલીશ્ત હો, ઓર તુલ તીન હાથ, કે સરકે
બાલ ઉસમેં લપેટકે સીનેપર રખખેં, ચોથા લીફાફા, પાંચવાં
એક પારચા જીસસે ઇનકા સિનાબંદ બનાયેં, અરઝ ઉસકા મૈય
તકી બગલસે ઝાનુંતક હો, ઓર તુલ તીન હાથ હો, સીનેબંદકો
દોનોં ચાદરોંકે બીચમેં રખના અવલા હે, ઓર કફનીકે ઉપર
ઓઢની જીસમેં બાલ લપેટકે રખખેં, ઉસકે ઉપર વોહ
ચાદર જીસે તેહબંદ કેહતે હેં ઉસકે ઉપર લીફાફા યાને
બડી ચાદર, ઓર કફનકો તીન ધજીયોંસે બાંધે, એકસે સરકી
તરફકા સીરા, દુસરીસેં કમર, તીસરીસેં કદમ, ઓર જીસ તરેહ
નમાઝમેં પેહલે બાયાં હાથ રખકે ઊસકે ઊપર દહના હાથ

રખતે હેં, ઇસી તરેહ કફનકા બાયાં હીસ્સા પેહલે મૈયતપર ડાલે, જીસકે ઉપર દહની તરફકા કપડા ડાલે, જનાજા ઊઠાનેમેં સુન્નત યુંહે, કે ચાર આદમી અપને કાંધેપર ઉઠાયેં, ઓર જલદી જલદી ચલેં પર દોડેં નહીં, ઓર જનાજેકે પીછે ચલના મુસ્તહબ હે, ઓર જનાજા રખનેકે અવ્વલ બેઠના મકરૂહ હે, બાદ નમાજકે મૈયતકો કબરમેં રખ્ખેં, ઓર રખનેવાલે કહેં, "બિસમીલ્લા વ અલા મિલ્લતે રસુલીલ્લાહ" ઓર મોંહ કિબલેકી તરફ કરદેવે. ઓર કફનકી ગીરેહ ખોલ દેવે, કબર બ ગલી ખોદી જાવે, ઓર દફનકે વક્ત ઓરતકી કબરપર પરદા કરે, ઓર કબરકો માહી પુસ્ત કરે.

જો બચ્ચા પયદા હોકે રોવે યા હરકત કરે, કે જીના ઊસકા માલુમ હો, ઉસપર નમાજ, પરહે. ઓર જો મુરદા પયદા હો ગુસલ દે કે કપડેમેં લપેટકે દફન કરદેં, નમાજ ન પરહે. જીસ અવરતકા ખાવીંદ મરે, ઉસ અવરતપર વાજેબ હયકે, ચાર મહીને ઓર દસરોજ તક સોગ કરે, યાને બનાવ સીનગાર મવકુફ કરે, મેહદી સુડી સુર્ખ જાફરાની કપડા ઇસ્તેમાલ ન કરે; ઓર સરમેં તેલ સુરમા કાજલ ન લગાવે, ઓર ખાવીંદકે ઘરસે બાહેર ન જાયે, ઓર જો કોઇ કારોબાર સવદા સલફકો નહો. લાચારીકો દીનમેં બાહેર જાયા કરે, ઓર રાતકો ઉસી ઘરમેં રહા કરે, પર જો ચોરોંકા રાતકો ખતર હો, યા ઘર ગીરજાવે, યા કોઇ જબર દસ્તીસે ઉસે ઘરસે નીકાલે, લાચારીકો કીસી ઓર ઘરમેં જાકે સોગ કરે. પર સબરસે બેઠી રહે, પીટના ચીલ્લાના હરામ હે જબ ચાર મહિને દસ રોજ હોવે, સોગ દુર કરે, યાને મેહદી યા ખુશબુ લગવે. ઓર જો ખાવીંદકે સીવા કોઇ મરજાયે, બાપ યા ભાઇ યા બેટા મા ઓર કોઇ તીન દીન તક સોગ કરના જાએજ હે:

વાજેબ નહીં, ચાહે કરે ચાહે ન કરે. ઓર તીન દીનસે જીયાદા સોગ કરના હરામ હે. કબરસ્તાનમેં જીયારતકે વાસ્તે જાના સવાબ હે. પર કબરોંકો દેખકર અપની મૌત યાદ કરે, ઓર ખુદાસે અપને વાસ્તે ઓર મુરદોંકે વાસ્તે દુઆ રહમતકી ઓર બખશીશકી માંગે ઓર **અલહમ્દ** ઓર **કુલહો વલ્લાહ**, ઓર **અલહાકો મુત તકાસીરો**, યા ઓર કુછ કલમે પરહકે સવાબ ઉન કો બખશે. અવ્વલ કબરસ્તાનમેં જાકર યેહ દુઆ પરહે.
અસ્સલામો અલયકુમ યા અહલલ કુબુરે મીનલ મુસ્લે મીના વલ મોમેનિના અનતુમ લના સલફુન વ નહનો લકુમ તબ ઉન વ ઈનના ઇનશા અલ્લાહો બેકુમ લાહેકુન યરહમુલ્લા હુલ મુસતક દે મીના મીનના વલ મુસંતા ખેરીના નસ આ લુલ્લાહા લના વ લ કુમુલ આફી યતા ફ્ર યગ ફેરૂલ્લાહો લના વ લ કુમ વ યર હમો નલ્લાહા વ ઇયાકુમ.”

જો ઇબાદત ખુદાકે વાસ્તે કરે. નમાજ, નફીલ યા રોજા, યા હજ, ફકીરોંકો ખીલાના, યા પાની પીલાના ઓર ઉસ ઇબા-દતકા સવાબ મુરદોંકી રૂહકો બખશે, ઉસે સવાબ પહોંચતા હે. પર જો નિયત ઉસ ઇબાદતમેં ખુદાકે વાસ્તે નકી, જયસા બાઝે જાહેલ કરતે હેં. યાને પીરોંકે નામપર બકરા યા મુરગા પાલકે નીયાજ કરતે હેં અયસી નીયાજ કામકી નહીં, અયસી બાતોંમેં પીર નાખુશ હોતેહેં, ઓર યેહ લોગ ગુનાહગાર હોતે હેં, બલકે બાઝે ઉલમાને અયસે બકરે ઓર મુરગેકા ગોસ્ત ખાના હરામ લીખાહે. ખુદા મુસલમાનોંકો અયસી બલાઓંસે બચાવે. કબરોંકો સીજદા કરના હરામહે, ઓર ગીર્દ ઉનકે કુરબાન હોના, મન્નત ઉનકી માનની,

ઓર રોશની કરની, ઓર દુઆ ઉનસે માગની, બહોતહી બુરાહે. બલકે ઉનકે નામપર બેડીઆં પેહનની, ડોરે ડાલનેભી બુરા હે. ઓર સરપર બાલ ચોટી ઉનકે નામપર રખનીભી નીહાયત બુરા હે, યેહ રસમેં જાહેલોંકી હેં. હક તઆલા નજાતદે. જીસે દુઆ અવલીયાકે વસીલેસે મંજુર હો યું કહે—યા અલ્લાહ મેરી મુરાદ ફલાને વલીકે તુફેલસે બરલા. ઓર યું નકહે, યા પીર મેરી મુરાદ બરલાવ. ઓર નીયાજ યું કરે, યા અલ્લાહ મુઝે બેટાદેહો, તેરે નામકા ફકીરોંકો ખાના ખીલાઉંગા, ઓર સવાબ ઉસકા વલીકી રૂહકો બખશુંગા, યું ન કહે, યા પીર તુ મુઝકો બેટા દેગા તેરી નીયાજ કરૂંગા. અયસી બાતેં બહોત બુરી હેં: બુરા અમલકી તવરીફ દે, શબ બરાતકો મુરદોંકી ગોરપર ચીરાગ જલાને, બલકે હર વક્ત જલાનેભી હરામ હે, અવલીયાકી ગોરહો. યા શહીદકી યા કીસી ઓરકી, ઓર લાલ તાગે બાસનપર બાંધકે મુરદોંકી ફાતેહા દેની બેહુદા બાતહે. જીસે ફાતેહા દેની મંજુરહો, ખાના પાની ખુદાકે વાસ્તે મોહતાજોંકે દેકે સવાબ મુરદેકો બખ્શદે, જીયાદા બખેડા બેવકુરી હે. ઓર શબબરાત કો ઘરોંકે અંદર બહોતસે ચીરાગ જલાના, ઓર આતશબાજી છોડના હરામ હે, કયું કે યેહ રાત બુજુર્ગ હે. ઇસ રાતમેં ઇબાદત કરે બીદઅતોંસે દુર રહે.

ઈસલામકા તીસરા રૂકુન જકાત.

બયાન જકાતકા.

તીસરા રૂકુન ઇસલામકા જકાતહે, ઓર વોહ ફર્જહે; ઓર

કોઇ ફર્જ નજાને વોહ કાફેર હે. ઓર જીસપર ફર્જહે, ઓર અદા ન કરે તો કયામતકે દીન ઉસકા માલ સાંપ બીછ્છુ હોકે ઉસકે ગલેમેં તોક હોગા. ઓર સોના ચાંદી દોજખમેં ગર્મ કરકે ઉસકે બદનપર દાગ દેંગે. જકાત ફર્જ હે, મુસલમાન આકેલ બાલેગપર, જબ માલેક નીસાબકા હો. ઓર નીસાબ કારોબારે જુરૂરીસે બચ રહે, ઓર નીસાબપર એક બરસ પુરા ગુજરે, યાને ગુલામ પર જકાત નહીં; ઓર લડકે ઓર દીવાનેકે માલપર જકાત નહીં, 'ઇમામ આઝમ' કે મજહબમેં, ઓર ઉલમા ફરમાતે હેં, કે લડકે ઓર દીવાનેકે માલમેંભી જકાત ફરજ હે. ઉસકે તરફસે વાલી ઉનકા દેવે, ઓર જીસકે પાસ માલે નીસાબસે કમ હો, ઉસપર જકાત નહીં, ઓર જીસકે પાસ માલ નીસાબ ભર હો, ઓર વોહ ઉતના યા ઉસસે જીયાદા કરઝદાર હો ઉસપર જકાત નહીં. રેહનેકે ઘરોંમેં પહેનનેકે કપડોંમેં, ખીદમતકે ગુલામોંમેં, સવારીકે જાનવરોંમેં, લડાઇકે હથીયારોંમેં કસબકે અવજારોમેં, પરહનેકી કિતાબોમેં, ઓર જોનસી ચીજેં ઘરકે કારોબારમેં કામ આતી હેં, જયસા તવા, તગારી. પકાનેકે બરતન, ઇનમેંભી જકાત નહીં, જીસ માલમેં જકાત ફરજ હે. વોહ માલ તીન કીસમ હે. એક કીસમ—નકદી, યાને સોના ચાંદી ખાહ રૂપીઆ અશરફીહો, યા ઝેવર યા પતરે સોને ચાંદીકે હો. નીસાબ ચાંદીકે દો સો દીરમ હેં, જીનકે બાવન તોલે છે માશે ચાંદી હોતી હે. જીસે હકતઆલા દે, ઓર ખા પીકે ઇતની ચાંદી ઊસકે પાસ બચે, ઓર બરસ દીન ઉસપર ગુજરે, ચાલીસવાં હીસ્સા ફરજ જાનકે ખુદાકી રાહમેં દેવે, ઓર નીસાબ સોનેકી બીસ મીસકાલ હેં, જીસકા સાત તોલે છે માશે સોના હોતા હે, જીસકે પાસ ઇતના સોના કારોબારે જુરૂરીસે બ

ય રહે, ઔર બરસ રોજ ઊસપર ગુજર જાયે ચાલીસવાં હીસ્સા જકાત દે, જીસકે પાસ નીસાબસે કમ ચાંદી હો, ઔર નીસાબસે કમ સોના હો, મોલ કરકે પુરા કરલે; ઔર ચાલીસવાં હીસ્સા જકાત દે, નીયત જકાતમેં જુરૂર હે, બગેર નીયતકે અદા નહીં હોતી' જીસપર જકાત ફર્જ હો જીસવક્ત ચાલીસવાં હીસ્સા જુદા કરે, ઉસે જકાત જાનકર જુદા કર રખ્ખે, ઔર ફકીરોંકો દે. ઔર જો જુદા નકરે જબ કીસી ફકીરકો કુછદે, ઉસ વક્ત જીમેં સમઝલે, કે જકાત ફરજ અદા કરતા હું, અગર નીયત જકાતકી નકી, ઔર સારા માલ બાંટ દીયા, જકાત સરસે ઉતર ગઇ, ઔર જો કુછ માલ રખ્ખા કુછ ફકીરોંકો દીયા, ઔર નીયત જકાતકી નકી. બાઝે ઉલમાને કહા હે. સારે માલકી જકાત ઉસ પર લાજીમ હે, ઔર બાંઝોને કહા જીતના માલ બાંટા ઉસકી જકાત સરસે ઉતર ગઇ, જીતના રહા ઉસકી જકાત દે.

દુસરી કીસમ જકાતકી યેહે, કે સવદાગરીકે વાસ્તે ખરીદા કપડા યા ગલ્લા, યા કુછ ઔર, જબ અયસે માલ પર બરસ ગુજરે ઊસકી કીમત કરે, અગર બાવન તોલે છે માશે ચાંદી યં ઉસસે જીયાદા કીમત ઉસકી ઠેહરે, ચાલીસવાં હીસ્સા જકાત દે.

તીસરી કીસમ માલ જકાતકી જાનવર હેં, યાને ઊંટ ગાયે બકરીયાં નર માદા, અગર સારે બરસ યા આધે, બરસસે જીયાદા જંગલમેં ચુગા કરે, જકાત ઉનમેં વાજેબ હે, ઉંટકી જકાત કે મસાયેલ બયાન નહીં કીયે ગયે. તીસ ગાયે બેલોંસે કમમે જકાત નહીં. જબ તીસ પુરે હોં, ઔર બરસ ઉનપર ગુજરે, એક તબીયા યાને પડયા યા પડવા બરસ દીનસે ઝીયાદા દો બરસસે કમકી દેવે, જબ ચાલીસ હોં એક મસના, યાને દો બરસસે જીયાદા તીનું બરસસે કમકા પડયા, યા પડવા દેવે. જબ

સાઠ હોં, દો તબીએ દે. જબ સત્તર હોં એક મસના ઓર એક તબીઆ, જબ અસ્સી હોં દો મસ્ને, જબ નવ્વે હોં, તીન તબીએ, ઓર જબ સો હોં, દો તબીએ ઓર એક મસના દે. ઇસી તોરસે હરેક તીસમેં તબીઆ, ઓર ચાલીસમેં મસના દીયા કરે. ગાય ભેંસકી જકાત એક તોર હે, ચાલીસ બકરેસે કમમેં જકાત નહીં જબ ચાલીસ પુરે હોં, ઓર બરસ ઉનપર ગુજરે એક બકરી જકાત એકસો બીસ તક; જબ એકસો ઇકીસ બકરે હોં તો, દો બકરે જકાત દે, દોસો તલક; જબ દોસોસે એક જી યાદા હો તીન બકરે દે. એક કમ ચારસો તલક, જબ ચારસો પુરે હોં ચાર બકરે દે, ફીર હર સેંકડેમેં એક બકરી દીયા કરે. ભેડ બકરીકી જકાત એક તોર હે, ચાહે બકરી દે ચાહે બકરા દે, છોટે બડે સબ જાનવર ગીનકે જકાત દે, મુસલમાનોંકો દે, કાફેરોંકો ન દે, ફકીરોંકો દે, દવલતમંદોંકો ન દે, દવલતમંદ વોહ હે, કે માલીક નીસાબકા હો. ઓર જો નીસાબસે કમ માલ ઉસકે પાસ હો જકાત ઉસે દેની જાયેજ હે. જકાત અપને માબાપકો ઓર દાદા દાદી, ઓર નાના, નાની ઓર અવલાદકો ન દે, ઓર અવરત અપને શોહરકો, ઓર શોહર અપની અવરતકો ઓર અપને ગુલામ યા લોંડીઓકોં, ઓર ઉન લોગોંકો નદીયા જાયે, જીનપર ખુદ જકાત વાજેબ હે. ઓર જકાતકા પએસા સૈયદોંકો ન દે, સીવા જકાતકે ઓર કુછ અદબસે ગુજરાને, અગર ચચે ભાઇ કરાબત વાલે મોહતાજ હોં, જકાત ઉનકો દેની ખુબ હે.

બયાન સદકયે ફીતરકા.

જો શખ્સ માલીક નીસાબકા હો, ઇદકે દીન સદકા ફીતરકા

દેના ઉસપર વાજેબ હે, જીતને આદમી ઘરકે હોં, હરએકકી તરફસે દોસેર ગંહુમ યા ચાર સેર જવ ફકીરોંકો દેકે ઇદકી નમાજકો જાયે, પર અપની જોરૂકી તરફસે ઓર બેટા બેટી બાલેગોંકી તરફસે દેના ઝુરૂર નહી; વોહ અપને પાસસે આપ દેવેં, અગર માલીક નીસાબ કે હોં. પર ગુલામ બાંદીકી તરફસે દે. જીસને સદકા ફીતરકા ઇદકે દીન નદીયા જબ ચાહે દે, જો કોઇ કીસીકે ઘર ઉતરે તીન દીન તક ઝીયાફત ઉસકી ખુશીસે કરની સુન્નત હે. સવાલ કરના બગેર મોહતાજીકે હરામ હે.

બયાન કુરબાનીકા.

જો શખ્સ માલીક નીસાબકા હો, ઇદુદદોહાકે દીન કુરબાની ઉસપર વાજેબ હે. બકરી બરસ દીનકી યા જીયાદાકી, યા ગાય દો બરસ યા જીયાદાકી, યા ઊંટ પાંચ બરસ યા જીયાદાકા જુબ્હ કરે. ઓર જો સાત આદમી એક ગાય યા ઉંટ શરીક હોકે, કુરબાની કરે જાયેજ હે, અગર સબકી ગરઝ કુરબાની હો. જાનવર ફરબા બેએબ જુબ્હ કરે. કુરબાની ઇદકી નમાજસે પેહલે જાયેજ નહીં. ઇદકી નમાજસે પીછે જુબ્હ કરે. તીન દીન તક જુબ્હ સહીહ હે, દસવીં, ગ્યારવીં, બારવીં, અગર તીન દીનકે અંદર કુરબાની નકી, જીતી કુરબાની યા ઉસકી કીમત ફકીરોંકો દે. સદકા ફીતરકા ઓર ઇદુદદોહાકા હર સાહેબે નીસાબ પર વાજેબ હે, નીસાબસે બરહનેવાલે હો યા ન હો. જયસા કપડા પેહનનેસે યા ઘર રેહનેસે જીઆદા હો, ઓર કીમત ઉસકી નીસાબ

હો, ઔર નીયત તીજારતકી નહો, પર જકાત ફર્જ હોગી; જબ નીયત તીજારતકી ઉસમેં હોગી, ઔર બરસભી ઉસપર ગુજરેગા

ઈસલામકા ચવથા રૂકુન રોજે રમઝાનકે.

ચોથા રૂકુન ઇસલામકા રોજે રમઝાનકે હેં. જો કોઇ ફર્જ નજાને કાફેરહે. ઔર જીસપર ફરઝ હોં, ન રખ્ખે તો બડા ગુનાહગાર હે. નિયત રોજેમેં ફરઝ હે, બગેર નિયતકે રોજા સહીહ નહીં, નિયત રોજેકી હર રાત કીયા કરે, વક્ત નિયતકા સારી રાત હે, સુબ્હોકી નમાજસે પેહલે સબ ઉલમાકે મજહબમેં હે, લેકીન ઇમામે આઝમકે નજદીક જીસને નિયત રોજેકી રાતમેં નકી, દીનમેં દે પહેરસે પેહલે કરલે, અગર કુછ ખાયા પીયા નહો. ઔર દો પહેરસે પીછે નિયત કીસીકે મજહબમેં સહીહ નહીં. અગર કીસીને ચાંદ રમઝાનકા અપની આંખોંસે દેખા, ઔર કાઝીને ઉસકી બાત પર એતેબાર ન કીયા, ઔર શેહર વાલોંકો રોજેકા હુકમ નકીયા ઉસ ચાંદ દેખનેવાલેપર રોજા રખના વાજેબ હુવા. ઔર જો ઇદકા ચાંદ અપની આંખોસે દેખા, ઔર કાઝીને ઉસકે કેહનેસે ઈદ ન કી, ઉસ શખ્સકો રોજા ઇફતાર કરના જાયેજ નહીં. બલકે સબ મુસ લમાનોંકે સાથ ઇદ કરે. ઔર જો દોનોં સુરતમેં ઉસને રોજા ન રખ્ખા, યા એકમેં ન રખ્ખા કઝા ઉસ રોજેકી ઉસપર વાજેબહે; પર કફારા વાજેબ નહીં. જીસને રમઝાનકે રોજેમેં કસ્દ

કરકે ખાયા યા પીયા, ગીઝા યા દવા યા જીમાઅ કીયા, કસ્દન ઉસકા રોઝા ટુટા ઓર ઉસપર કઝા ઉસ રોઝેકી વાજેબ હુઈ. ઓર કફ્ફારા યાને ગુનાહગારીભી વાજેબ હુઇ. એક બરદા આઝાદ કરે, ઓર જો બરદા મોયસ્સર ન હોવે, તો દો મહીનેકે બીલા ફસલ યાને એક લખ્ત રોઝે રખ્ખે. અગર કોઇ રોઝા દો મહીનેકે અંદર ઉજરસે યા ગેર ઉજરસે ટુટ ગયા, ફેરકે નયે સીરેસે દો મહીનેકે રોઝે રખ્ખે, પર જો અવરત હયેઝ ઓર નિફાસકે ઉજરસે દો મહીનેકે અંદર કોઈ રોઝા ખાયા મુઝાયેકા નહીં. ઓર જો રોઝા રખનેકી તાકત નહો. સાઠ ફકીરોંકો ખાના દેવે. એક એક કો ઇતના દે જીતના સદકયે ફીતરમેં દેતા હે. ઓર જો રમઝાન કે સીવા ઓર કોઇ રોઝા રખ્ખે ઓર તોડદે, કફ્ફારત નહીં હોતી, બલકે કઝા વાજેબ હે. ઓર રમઝાનકા રોઝા ખતાસે તોડા જયસે કુલ્લી કરતે હુયે એકસ્દ હલ્કમેં પાની ઉતર ગયા, યા કીસીને ઉસે પછાડકે જોરસે હલ્કમેં પાની યા ઓર કુછ ડાલ દીયા, યા કાનમેં યા નાકમેં દારૂ ડાલદી, યા જો ચીજ દવા ગીઝા નહીં, જયસે કંકર મીટ્ટી લકડી ખાયા કસ્દ કરકે, યા મુંહ ભરકે કયકી યા રાત ખ્યાલ કરકે ખાના સહરીકા ખાયા, પીછે માલુમ હુવા કે રાત નથી. બલકે સુબ્હો સાદીક હોગઇથી; યા ઉસને ખ્યાલ કીયાકે દીન આખેર હો ગયા, ઓર રોઝેકા વક્ત હો ગયા, યેહ બાત ખયાલ કરકે રોઝા ખોલા પીછે દીન નીકલ આયા, યા સોતે આદમીકે હલ્કમેં પાની જા પડા, ઇન સબ સુરતોમેં રોઝા ટુટા, ઓર કઝા ઉસકી વાજેબ હુઇ પર કફ્ફારા વાજેબ નહીં, ઓર જો રોઝેકો ભુલ ગયા. ઓર ભુલકર ખાયા યા પાની પીયા યા જીમાઅ કીયા, યા મુસલકી હાજત હુઇ, યા બદનપર તેલ મલા યા આંખોંમેં સુરમા

ડાલા, તોભી રોજા નહીં ટુટા, રોજેમેં ગીબત કરના યાને ગીલા કીસીકા કરના, ઓર કીસીકો ગાલી દેના, ઓર બુરા કેહના ની હાયત બદ હે, સવાબ રોજેકા જાતા રેહતાહે. બલકે રોજદાર કો લાયેક હેકે, રોજેકો પાક સાફ રખ્ખે, ઓર હલાલ ચીજોંસે ઇફ્તાર કરે, ઓર ઇબાદતમેં મશગુલ રહે. જુઠ દગાબાજી મવકુફ કરે. ઇસ મહીને મુબારકકો ગનીમત સમઝે, એક ઇબાદત ઇસ મહીનેકી સત્તર મહીનેકે બરાબર હે, ફકીર ગરીબકી ખીદમત ગનીમત જાને, ઓર સદકા ફીતરકા ઇદકે દીન નીહાયત ખુશીસે અદા કરે, તો રોજે ઉસકે મકબુલ હોં. મરીઝ ઓર મુસાફેરકો રોજે રમઝાનકે ખાના જાયેજ હે, ઓર જો રોજા રખ્ખે તોભી જાયેજ હે. પર જો રોજા રખનેસે મરનેકા અંદેશા હો, રોજા રખના ગુનાહ હે. જીસ મરીઝ મુસાફરને રોજે રમઝાનકે ખાયે થે, ઓર વોહ ઉસી મર્ઝમેં મર ગયા, યા સફરમેં મરગયા ગુનાહગાર નહીં, ઓર બીમાર ચંગા હોકે મરા, યા મુસાફેર મુકીમ હોકે જીતા રહા, ઉતને દીનોંકી કઝા વાજેબ હુઇ. જયસે દસ રોજે બીમારી યા સફરમેં ખાયે, ફીર અછછા હોકે યા મુકીમ હોકે પાંચ દીન જીયા, અબ ઉસપર પાંચ રોજોંકી કઝા વાજેબ હે. અગર કઝા નકી, વારીસ પર વાજેબ હે, કે હર રોજેકે બદલે દો સેર ગંદુમ યા ચાર સેર જવ ફકીરોંકો દે, પર દેના વારીસ પર જબ લાજીમ હે, કે મુરદા કેહ મરા હો, ઓર બગેર કહે વાજેબ નહીં, પર બગેર કહે વારીસને દીયા તોભી સહીહ હે, કઝા રમઝાનકી ચાહે એક લખ્ત રખ્ખે, ચાહે ફર્કસે રખ્ખે, લેકીન કફ્ફારત એક લખ્ત વાજેબ હે. જો શખ્સ નીહાયત બુઢ્ઢા,

હો, ઓર તાકાત રોજેકી ન રહે, રોજા ન રખખે, ઓર એવજ હર રોજેકે બરાબર સદકયે ફીતરકે ફકીરોકો દે, ફીર અગર તાકત રોજેકી આજાયે, ઉન રોજોંકા કઝા કરે, જો અવરત હમલસે હો, યા દુધ પીલાતી હો, અગર રોજા રખનેસે ઉસકે બચ્ચેકો છજાહો, રોજા ખાવે, ઓર કઝા રોજેકી ઉસપર વાજેબ હે. અવરત હયેઝો નિફાસવાલી રોજા ખાવે, જબ પાક હો ઊસકી કઝા કરે, જો કોઇ ઇદુઝ્ઝોહાકે અરફેકે દીન રોજા રખખે, એક બરસ અગલે ઓર એક બરસ પીછલેકે ગુનાહાં બખશે જાવેં. ઓર જો રોજા આશુરેકા રખખે, એક બરસકે ગુનાહો બખશે જાવેં. જબસે નમાજ સીવા ખુદાકે કીસીકે વાસ્તે પરહની જાયેજ નહીં, રોજાભી કીસી ઓરકા રખના જાયેજ નહીં, ચુનાંચે ફી જમાનના બાઝ જાહેલ અવરતેં પીરોંકે રોજે રખતી હેં. બહોત બુરા હે. બરસમેં પાંચ રોજે રખના હરામહે. ઇદુલફીતર, ઓર ઇદુઝ્ઝોહા, ઓર જીલહજકી ગ્યારવીં. બારવીં ઓર તેરવીં તારીખકો રોજા નહીં રખખેં.

---

*ઈસલામકા પાંચવાં રૂકુન હજ.

પાંચવાં રૂકુન ઇસલામકા હજ હે, જીસે ખુદાયેતાલા ખરચે રાહ ઓર સવારી દે, ઓર રાહમેં અમનહો, હજ ઉસપર ફર્ઝ હે. જો કોઇ હજકો ફર્ઝ નજાને, વોહ કાફેર હે. ઓર જીસપર

---

*હજકે બયાનમેં એક રિસાલા "તોહફતુલ બરકાત ફી મદુરૂલ હજ્જે વજ્જીયારાત" લીખવીને છપવાયા હે. જીસકો ખાહેશ હો મંગવાકે દેખે. કીમત ચાર આને.

ફ્રઝં હો. ઓર અદા ન કરે વોહ ફાસેક યાને બડા ગુનાહગાર હે. હજ સારી ઉમરમેં એક બાર ફર્ઝ હે. જબ ખુદા અસબાબ મોયસ્સર કરે ઉસવક્ત, મસાયેલ માલુમ કરલે, ઇસવાસ્તે બાકી મસાયેલ બયાન ન કીયે.

બયાન અકીકેકા

હદીસે શરીફમેં આયા હે. કે અકીકેકા યેહ હક હે, કે જબ લડકા પયદા હોવે, તબ દો બકરે જબ્હ કરે, ઓર લડકી પયદા હોવે તો એક બકરા જબ્હ કરે. ઓર **હજરત સલ લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમ** ને અપના અકીકા ચાલીસવેં બરસ બાદ નુબુવ્વતકે કીયાહે, ઓર જો શરાયત ઓર એહકામ કુરબાનીકે હેં, વોહ શરાયત ઓર એહકામ અકીકેકેભી હેં, ઓર પયદા હોનેકે બાદ લડકેકે સીધે કાનમેં અજાન કહે, ઓર દાહને કાનમેં અકામત કહે, ઓર થોડીસી ખજુર યા ઓર મીઠી ચીજ ચાબકે લડકેકે તાલુપર લગાવે, ઓર મુસ્તહબહે કે જબ બચ્ચા બોલને લગે તબ ઉસકો કલમયે તૈયબ તાલીમ કરે, કે પેહલે ઉસકી બાત કલમયે શરીફ હોવે. જબ્હ કરનેવાલા વક્ત જબ્હકે યેહ પરહે— "અલ્લા હુમ્મા હાજેહીલ અકી કતો લે ઈબની કુલાને દમોહા બે દમીહી વ લહમોહા બે લહમીહી વ અઝમોહા બે અઝમીહી વ જીલદોહા બે જીલદીહી વ શારોહા બે શાઅરીહી મુખખોહા બે મુખખેહી અલ્લા હુમ મજ અલ હા ફીદાઅન લે ઇબની મીનન નાર. બીસમીલ્લાહે અ

લ્લાહો અકબર, ઓર કુરબાનેકી જાયેપર લડકેકા નામ લેવે, ઓર મજબુહકે હાડકા ન તોડે, ઓર સંધ સંધ જુદા કરે, યા પકાકે પુરે પુરે અઝુ નીકાલે, ઓર એક રાન દાઈકો દેવે, ઓર ગોશ્ત તસદ્દુક કરે. ઓર માબાપ ઉસકો ખાવેં. અગર ન ખાવેં તો મુઝાયેકા નહીં. અકીકા સાતવેં રોજ કરે, અગર સાતવેં રોજ ન કીયા તો ચવધમેં રોજ યા એકીસવેં રોજ, ઇસતરેહ હફ્તે મેંકા ખ્યાલ કરલેવે. ઓર લડકેકા સર મુંડાવે, ઓર બાલ ચાંદી સે તોલકર ફકીરોંકો તકસીમ કરે, ઓર બાલકો કીસી મકાનમેં દફ્ન કરે.

બયન મુતફર્રેકાત નિયતોંકા, ઓર ફાતેહા ઓર દુઆઓંકા.

રમઝાનકે રોજેકી નિયત.

નવયતો અન અસુમો ગદન મીન અદાએ શહરે રમ દાન ફર્દલ્લાહે તઆલા.

રોજા ખોલનેકી નિયત.

અલ્લા હુમ્મા લકા સુમતો વબીકા આમનતો વ અલયકા તવકકલતો વ અલા રીજકેકા અફતરતો નવયતો સવમલ ગદે મીન શહરે રમદાન.

અવરતસે સોહબત કરતે વક્ત યેહ પરહે.

નવયતો અન અજ મઆ માઆલ મરાતીલ મનકુ હતે લે ત લ બીલ મવલુદે ઇબા જેહતીલ ઇબાદતે બે અ મરીલ્લા હીલ અઝીમ, બીસમિલ્લાહીર રહમાની રહીમ.

આંખાંમેં સુરમા લગાતે વક્ત યેહ દુઆ પરહે.

રબ્બના અતમીમ લના નુ રના વગફેર લના ઇનનકા અલા કુલ્લે શેઇન કદીર.

આયનેમેં દેખતે વક્ત યેહ પરહે.

ફ તબા રકલ્લાહો અહસનુલ ખાલેકીન.

મુરદેકી ગુસલકી નિયત.

નવયતો અગ તસેલા હાજલ મૈયેતલ હાદેરા વાજેબલ ગુસલે ઇમતે સાલલ લે અમીરીલ્લાહે તઆલા લે ઇસ તેબા હતીસ સલાતે વ રફઈલ હદસ.

કુરબાનીકો નિયત.

નવયતો અન ઉદહીયતા લીલ્લાહે તઆલા અલ્લા હુમ્મા હાજા મીનકા વ ઈલયકા ફ ત કબ્બલ મીનની બીસલ્લાહે અલ્લાહો અકબર.

જાનવરકે જબ્હ કરનેકી નિયત.

નવયતો અન અજ બહા હાંજલ*–હતતા ખયરોજો મીનહો દમુમ મસકુ હુન હલા લન તૈયેબન, બીસ મીલ્લા હે અલ્લાહો અકબર.

ફાતેહા હજરત રસુલુલ્લાહકે નામકી.

અલફાતેહા ઇલા જનાબે હદરતે સૈયદેના, વ સ ન દેના, વ નબી એના વ હબીબેના વ શફીએના મોહમ મદીર રસુલીલ્લાહે, સલ લલ્લાહો અલયહે વ અલા આલીહી વ અસહા બીહી વ સલ્લમ. વ અરવાહે અવલાદે રસુલીલ્લાહે, વ અજવાજે રસુલીલ્લાહે, વ અસ હાબે રસુલીલ્લાહે વ અનસારે રસુલીલ્લાહે, વ અસહારે રસુલીલ્લાલ વ મન આ મના બીહી વ અહીબ્બા ઇહી વ ખુલફા ઇહી સલ હે લ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ, વલ મોહાજેરીના વ ખમ સતીત તૈયે બીના વત તાહેરીના વલ ખુલફા ઇર રાશેદીનલ મહદી ઇના વ ઇલા અરવાહીત તાબેઇના વ ત બ ઇત તાબેઇના વલ ઉલમાઇલ મુજ

---

*જાનવર જબ્હ કરનેકી નિયતમેં જહાં હાજલ લીખકર જગા છોડદીહે, વહાં અગર ગાયે હોતો 'બ ક રે, ઓર અગર ઊંટ હોતો, 'જ મ લે' ઓર ભેંસ હોતો 'જામુસા' અગર બકરી હો તો ગ ન મા, ઓર મુરગી હો, તો 'દુજાજા' ઓર હિરન હો, તો ઝ બ યં તા. ઓર કોઇ પરીંદા હોવે, તો 'તયરા' પરહે. ઓર વહાંસે બાકીકી નિયત તમામ પરહે. ઓર જબ્હ કરે.

તહે દીના વસ સુલ હાએ વશ શોહદાએ વજ ઝોહદાએ વલ ધુકરાએ વલ ગુરબાએ મીનલ અરએ વલ અજમ, મીન ઉમ્મતે મોહમ મદીન સલ લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ ફાતેહા.

ફાતેહા હજરત પીરકે નામકી.

અલ ફાતેહા ઇલા રૂહે હદરતે ગવસીસ સમદાની કુનએ ર બ્બાની મહબુએ સુબહાની સુલતાનીલ આરેશીના સૈયેદેના વ મવલ નશ શયખે મોહ ઇદદીને સૈયેદેના અબદીલ કાદેરીલ જીલ્લાની કદ દ સલ્લાહો સીર રહુલ અજીજ શયઉન લીલ્લાહે અલ ફાતહા.

કુલ અવલીયાકે નામકી ફાતેહા.

ઇલા અરવાહે ફીદ વતીલ વાસેલીન, વ જુબ દતીલ આરે ફીન, જમીએ અવલીયા અલ્લાહે રહમા હુમુલ્લાહો તઆલા શયઉન લીલ્લાહે ફાતહા.

તમામ હકદારોકે નામકી ફાતેહા:

અલ ફાતેહા ઇલા અરવાહે વાલેદીના વ વાલેદીકુમ, વલે ઉસ તાજીના વલે ઉસતાજીકુમ વલે આબાએના વલે આબાએકુમ વલે અજદાદેના વલે અજદાદેકુમ, વલે ઉમમહાતેના વલે ઉમમહાતેકુમ વલે અમવાતેના વ અમવાતેકુમ વ અમવાતે જમીઇલ મુસ્લેમીના

વલ મુસ્લેમાત વલ મોમેનીના વલ મોમેનાત અલ અહયાએ મીનહુમ વલ અમવાત ફીલ બર્રે વલ બહરે, વલે જમીએ ઉમ્મતે મોહમ્મદીન સલ લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ ફુલ્લે કાફૂરતે અ હલીલ ઇસલામે મીમ મશારેકીલ અરદે, વ મગારેબેહા ગરૂ રહા હો લહોમુલ જનનાહ અલફાતેહા.

(ઉપર ફાતેહા લીખખેહેં, ઉનમેંસે કોઇબી ફાતેહા પરહે, બાદ સુરે અલહમ્દ એકબાર ઓર કુલહોવલ્લાહ તીનબાર પરહકે યેહ દુઆ પરહે,) અલ્લા હુમ્મા સલ્લે અલા મોહમ મદીવં વ અલા આલે મોહમ મદીવં વબારેક વસલ્લીમ, સુબહાના રબ્બેકુ રબ્બીલ ઇજ જતે અમ્મા યસફુન. વ સલામુન અલલ મુરસલીના વલ હમ્દો લીલ્લાહે રબ્બીલ આ લ મીન. બે રહ મતકા યા અર હમર રાહેમીન.

દુઆ.

યેહ દુઆ હર ફરઝ નમાઝકે બાદ પરહે.

અલ્લા હુમ્મા અન તસ સલામ, વ મીન કસ સલામ, વ ઇ લયકા યરૂજે ઊસ સલામ, હૈયેના રબબના બીસસલામ વ અદ ખેલના દારસ સલામ, તબા રકતા રબ્બના વ તઆલયતા યા જલ જલાલે વલ ઇકરામ, બે રહ મતેકા યા અર હમર રાહેમીન.

દુઆ.

અલ્લા હુમ્મા રબ્બના આતેના ફીદ દુનયા હસ નતવ વ

ફીલ આખેરતે હસ નતંવ વકેના અઝાબન નાર, વકેના અઝાબલ કબરે વકેના અઝાબલ હશ્રે, વકેના અઝાબલ કૂફરે વકેના અઝા બદ દેન, બેહુર મતે જદ દીલ હસને વલ હુસેન. વકેના અઝા બલ આખેરતે વહ શૌરના માઅલ અબરાર બે રહ મતેકા યા અર હમર રાહેમીન.

દુઆ.

અલ્લા હુમ્મા ઇન્ના નસ અલોકા જીઆ દતન, ફીલ ઇલ્મે વ બર કતન ફીર રીજકે વ તવ બતન કબલલ મૌત, વ રાહા દતન ઇનદલ મૌત, વ મગફે રતન બાદલ મૌત, વ નજાતન ફ્રીલ કબરે વ ખલાસન ઇનદલ હીસાબ. વ મગફે રતમ મિ નન નાર યા અઝીઝો, યા ગફ્ફાર, ઇલાહન દાયેમન સર મદન ફી યવ મીલ કિયામતે બે રહ મતેકા યા અર હમર રાહેમીન.

દુઆ.

યા ઇલાહી કયા કહુંમેં હાલે જાર;
હું ગુનાહોંસે નીહાયત શર્મસાર. ૧
કામ નેકીકા નહીં મુઝસે હુવા;
ગર્ક ઇસયાંમે રહા સુબ્હો મસા. ૨
તેરે દર પર સીજદેમેં રખખાહે સર;
છોડ ઇસ દરકો ભલા જાઉં કીધર. ૩
કયું ન બખશીશકા રહું ઉમ્મીદવાર;
મેં ગુનાહગાર ઓર તુ આમુર્જગાર; ૪

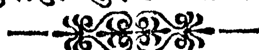
તુને અપને ફઝલસે અય કીરદેગાર;
મુઝકો દુન્યામેં કીયાહે બા વીકાર. ૫
ઇસલીયે યેહ હે દુઆ શામો પગાહ;
રખ હમેશા ફઝલકી મુઝપર નીગાહ. ૬
જબકે રોઝે વાપસીંકા હો જુહુર;
સાથ ઇમાં કે મેં જાઉં અય ગફુર. ૭
હશ્રમેં જબ ખલ્કહો અંદોહગીં;
મુઝકો બખશાવેં શફીઉલ મુજનબીં. ૮

દુઆ.

મોમીનો અજજો ઇલતીજાકે સાથ;
અબ દુઆકે લીયે ઉઠાઓ હાથ. ૧
અય ખુદા સદકા કીબ્રીયાઇકા;
સદકા ઉસ નુરે મુસતફાઇકા; ૨
સીધે રસ્તે ચલાઇયો હમકો;
પેચો ખમસે બચાઇઓ હમકો. ૩
મરતે દમ ગેબસે મદદ કીજો;
સાથ ઇમાનકે ઉઠા લીજો. ૪
જબ દમેં વાપસીંહો યા અલ્લાહ;
લબપે હો લાઇલાહા ઇલ લલ્લાહ. ૫
કીના ધો મોમીનોંકે સીનેસે,
સીના હોજાયે પાક કીનેસે. ૬
સબકો એક રાહે હક દીખા યા રબ,
દુર હોંકે ઇમતીલાફે મેઝા સબ. ૭

દીનહો દીને અહમદી કુલકા;
હો તરીકા મોહમ મદી કુલકા. ૮
અય ખુદા તુ સમીઓ મુજીબ;
એ મુરાદોંકી કર મુરાદ નસીબ. ૯
ન રહે કોઇ ખસ્તા દીલ ગમગીન;
સબકી પુરીહો મુરાદ આમીન. ૧૦

દુઆ.

અહદા સામેઉલ મુના જાતી,
સમદા કાફીઉલ મોહીમ માતી. ૧
જેરો બાલા નમી તવાનમ ગુફ્ત;
ખાલેકુલ અરદે વસ સમાવાતી. ૨
હાજતે ખીશ અજતો મી ખાહમ;
જાં કે કાઝીએ જુમલે હાજાતી. ૩
હેચ પોશીદા અજતો પીનહા નેસ્ત;
આલે મુસ સીરરે વલ ખુફીયાતી. ૪
શુક્રે ફ્જલે તોકે તવાનમ ગુફ્ત;
હાફેજા ફી જમીએ હાલાતી. ૫

દુઆ.

ઇલાહી તલબ હમ કરેં સબ ગરીબ;
કે રોજોંકી બરકતસે જન્નત નસીબ. ૧

તુ દીખલાદે જન્નતમેં દીદારકો;
હોવે તાજગી સબ દીલો જાનકો. ૨
જ બરકત તરાવીહ બખશ સબ ગુનાહ;
રખ ઉમ્મત મોહંમદકો તેરી પનાહ. ૩
કરમ કર હમોંપર અય સાહેબ કરમ;
કે રોજોંકી બરકતસે કર દીલ નરમ. ૪
દે તવફીક તુ હર મુસલમાનકો;
કે ઇજ્જત દેવે માહે રમઝાનકો. ૫
દેખો કયાહે બેહતર મહીના તમામ;
કીયા જીસમેં નાજીલ ખુદાને કલામ. ૬

(ઉપર જો નઝમમેં દુઆએં લીખ્ખી હુઇ હેં, વોહ નમાજકે બાદ જો યાદહો પરહે; ઔર ઉસકે બાદ યેહ પરહે.) વ સલ લલ્લાહો તઆલા અલા ખયરે ખલકીહી વ તુરે અરશીહી મોહંમદીવં વઆલીહી વ અસહાબીહી અજ મઇન. બે રહ મતેકા યા અરહમર રાહેમીન.

અસનાદે અહદ નામા.

પેગંબર સલ, ને ફરમાયા હે, જો કોઇ ઇસ અહદ નામેકો સારી ઉમરમેં એક મરતબે પરહે, અલબત્તા ખુદા ચાહે સાથ ઇમાનકે જાવે, ઔર ઉસકે બેહિસ્તી હોનેકા મેં ઝામીન હું, ઔર જાબર રદી, કહતે હેં કે, હજરતસે સુના હે, કે આદમીકે બદનમેં તીન હજાર બીમારીયાં ખુદાયે તઆલાને પેદા કીહેં. એક હજાર

બીમારીયોંકો હકીમ જાનતે હેં, ઓર દવા કરતેહેં, ઓર દો હજાર બીમારીયોંકો કોઇ નહીં જાનતા. જો કોઇ ઇસ અહદ નામેકો અપને પાસ રખ્ખે, ખુદાયે તઆલા ઉસકો ઉન તીન હજાર બીમારીયોંસે નીગાહ રખ્ખે, ઓર અબુબકર રદી, કેહતે હેંકે, મેંને હજરતસે સુનાહે, જો કોઇ ઇસ અહદ નામેકો અપને પાસ રખ્ખે સાંપોંસે ઓર બીછ્છુઓંસે અમનમેં રહે, ઓર જાદુ ઉસપર કારગર નહોવે. ઓર જબાન બદ ગોયોંકી બંદ હોજાવે, ઓર અગર ઇસકો લીખકર. ઓર પાનીમેં ધોકર. કીસી દર્દમંદકો પી લાવે તો શિફા પાવે. ઓર હજરત ખાતુને જન્નત ફરમાતી હેંકે, મેંને હજરતસે સુનાહેકે, જો કોઈ ઇસિ અહદ નામેકો શફી લાવે; હાજત ઉસકી બર આવે, ઓર ઇસકો મુસ્ક ઓર જાફરાનસે લીખ્ખે, ઓર મેંહકે પાનીમેં ધોકર તીન દીન સુબોહકો કીસીકો પીલાવે ઉસ્સે ફહમ ઓર અકલ જયાદા હો, જો કુછ સુને યાદ રખ્ખે, ઓર જોકે યાદ હો વોહ ફરામોશ નહો, ઓર અમીરુલ મોમેનીન ફરમાતે હેંકે, મેંને હજરતસે સુનાહે, જો કોઇ ઇસકો પરહે ઓર મુરદોંકો બખશે, કબર ઉસકી મશરેકસે મગરેબ તક ફરરાખ ઓર પુર નુર હોવે, ઓર અગર ઇસકો મુરદેકી કબરમેં સીરહાનેકી તરફ તાકમેં રખ્ખે, તો ઉસ મુરદેકો સાત પેગંબરોકા સવાબ મીલે, ઓર સવાલ મુનકીર નકીરકા ઉસપર આસાન હોવે; ઓર હક તઆલા ઉસકે લાખ ગજ દાહનેસે, ઓર ચાલીસ હજાર બાંયેસે, ઓર ચાલીસ હજાર સરસે; ઓર ચાલીસ હજાર પાંઉસે અઝાબ દુર કરે, ઓર કબર ઉસકી કુશાદા હોવે, કે આંખ કામ કર નસકે. ઓર ઇસિ અહદ નામેકો હક તઆલાને એક સુરત બનાઇ હે, કે કબરમેં પાસ રહે, ઓર જબ મુરદા કયામતકો કબરસે

ઉઠે તો યે ફિરિશ્તા બનકર સામને આવે, ઓર હુલ્લા બેહિસ્તકા લાકર પેહનાદે, ઓર બુરાકપર સવાર કરે. હક તઆલા ફરમાવે અય મોમીન તેજે સાથ અહદ નામા હે, તો ખુશ રહો કે તુને દુનિયામેં હર રોજ ઇસિકો પરહા હે, આજ ઇસિ અહદકો મેં વફા કરતા હું, તાજ સરપર રખ, ઓર જામા બેહિસ્તકા પેહન, ઓર બુરાક પર સવાર હો, ઓર બેહિસાબ ઓર બેઅજાબ બે હિસ્તમેં જા, ઓર જીસકી તુ શફાઅત કરે ઉસે બખશું, જબ ઉસ શખ્સકો ઇસતરેહસે ખલકત કયામતકી દેખે, કે મોંહ ઉસકા ચોધવીં રાતકે ચાંદકાસા હે, ઓર અયસા સામાન હે. ગુલ મચાવે કે કોનસા પેગંબર હે, યા કોઈ સીદીક બુજુર્ગવાર હે, કે અયસી બુજુર્ગીસે આતાહે, ફિરિશ્તા નિગેહબાન બેહિસ્તકા કહેગા, કે યે પેગંબર નહીં હે, બંદા ખુદાકા ઓર ઉમ્મત મોહંમદ સલ, કા હે. દુનિયામેં અહદ નામા અપને સાથ રખતાથા, ઓર ઉસકા યે નુર ઓર બરકત હે, જબ ખલકત વહાંકી ફરીયાદ કરેગી ઓર કહેગી, કે ઇતની મુદત દુનિયામેં હમ રહે, ઓર અફસોસકે અ હદ નામેસે ગાફેલ રહે, ઓર અબ પશેમાન હોતેહેં, વોહ અહદ નામયે મોઅઝઝમ યે હે.

અહદ નામા.

બિસ મિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

અલ્લા હુમ્મા ફાતેરીસ સમાવાતે વલ અરદે આલેમીલ ગયબે વશ શહાદતે હોવર રહમા નુર રહીમ. અલ્લા હુમ્મા ઇન્ની આ હદો

ઇલયકા ફી હાજેહીલ હયાતીદ દુન્યા, બે અન્ના અશહદો અન લા ઇલાહા ઇલ્લા અનતા વહ દકા લા શરીકા લકા વઅશહદો અન્ના મોહમ મદન અબદોકા વ રસુલોકા ફલા તકેલની ઇન તકેલની ઇલા નફસી તોકર રેબની ઇલશ શરરે વ તોબાએદોની ઇન દકા અહદન અહદા, વ ફયતહુ ઇલા યવમીલ કીયામતે ઇન નકા લા તુખલેફુલ મીઆદ. સલ લલ્લાહો તઆલા અલા ખયરે ખલકીહી મોહમ મદીવ વઆલીહી વ અસહાબીહી વસલ્લમ અજ મઇન, બે રહમતેકા યા અર હમર રાહમીન.

અસનાદે દુઆયે સુરયાની

બુઝુર્ગાને દીન ઇરશાદ ફરમાતે હેં, કે યે દુઆ નજદીક પાક રબ્બુલ ઇજ્જતકે બહોત મકબુલ હે, ઓર ઇસકો પરહનેકી બહોત તરકીબેં હેં, લેકીન કોઇભી મુશકીલ અમરકે લીયે ચાલીસ રોજ તક બા વુઝુ બાદ અજ નમાજે સુબેહકે યા બાદ અજ નમાજે ઇશાકે ઇસકા વીર્દ કરે, તો ઇનશા અલ્લાહો તઆલા ઉસકી મુરાદ પુરી હોગી. ઓર ઇસ દુઆકા વીર્દ હમેશાં રખનેસે કીસીકા મોહતાજ નહોગા. ઓર ઉસકે રોજગારમેં બરકત હોગી, ઓર અલ્લાહ તઆલાકી ખુશનુદી હાસીલ કરનેકા જરીઆ હોગા. યેહ દુઆ પરહનેકે અવ્વલ ઓર આખેર દુરૂદ શરીફ તીન, યા પાંચ, યા સાત સાત બાર પરહે; ખુદાવંદ કરીમ

તમામ દીનદાર ભાઇઓકો નેક કામ કરનેકી હીદાયત નસીબ કરે આમીન. સુમ્મા આમીન, વોહ દુઆયે મોઅઝઝમ યે હે.

દુઆયે સુરયાની.

બિસ મિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

અનલ મવજુદો ફ્તત લુબની તજેદની,
ફ્ઇન તત લુબ સીવાઇ લમ તજેદની.
અનલ મકસુદો લા તકસુદ સીવાઇ,
કસીરુલ ખલ્કે ફ્તત લુબની તજેદની.
અનર રબ્બુલ લજી યખશા અજાબી,
જમીઉલ ખલકે ફ્તત લુબની તજેદની.
અનલ મલેકુલ મોહયમેનો જલ્લા કદરી.
અઝીમુલ મુલ્કે ફ્તત લુબની તજેદની.
અનલ માબુદો લા તાબુદ સીવાઇ,
અનલ જબ્બારો ફ્તત લુબની તજેદની.
અના લીલ અબદે અરહમો મીન અખીહે,
વમીન અબવયહે ફ્તત લુબની તજેદની.
તજેદની વાહેદન સ મ દન અઝીમન,
કસીરુલ બીરરે ફ્તત લુબની તજેદની.
તજેદની મુસતગાસન લી મુગીસન,
અનલ કહહારો ફ્તત લુબની તજેદની.
વ અરહમો મીન ઇબાદી મન અસાની,

બ જેહલીમ મીનહો ફત લુબની તજેદની,
તજેદની ફી સવાદીલ લયલે અબદી.
કરીબમ મીનકા ફત લુબની તજેદની.
તજેદની રાહેમન બર રર રઉફન,
બે કુલ્લીલ ખલકે ફત લુબની તજેદની.
તજેદની વાસેઅન લીલ ખલકે ગયરી,
અનલ મજકુરો ફત લુબની તજેદની
તજેદની ફી સુજુદેકા હીના તદઉ,
વહીના તકુમો ફત લુબની તજેદની.
ધજલ લહફાનો નાજાની કઝીમન.
અકુલ લબબયકા ફત લુબની તજેદની.
ધજીલ મુદ તરરો કાલા લા તરાની.
નઝરતો ઈલયહે ફત લુબની તજેદની.
અ તારેફો મય યગીસુલ ખલકે ગયરી,
સરીઉલ અખજે ફત લુબની તજેદની.
અ તારેફો મુનકેજન ગયરી સરીઅન.
મીનલ હલકાને ફત લુબની તજેદની.
અ તારેફો મય યકુલ લીશ શયયે ગયરી,
યકુન ફ ય કુના ફત લુબની તજેદની.
અ તારેફો સાતેરલ લીલ ગયબે ગયરી,
અનસ સતતારો ફત લુબની તજેદની.
ફઇન તાબા તુઅતો અલયહે અબદી,
અનત તવ્વાબો ફત લુબની તજેદની.
વ મય મીસલી ફ અયના યકુનો મીસલી.

વ લયસા યકુનો ફ્તં લુબની તજેદની.
હલુમ્મા ઇલૈયા લા તકસુદ સીવાઇ,
અનલ મકસુદો ફ્ત લુબની તજેદની.
અ તજકોરો લય લતન નાદીતા સીર રન,
અલમ અસમાકા ફ્ત લુબની તજેદની.
ફ્લા ચુનજીકા યા અબદી સીવાઇ,
મીનન નીશને ફ્ત લુબની તજેદની.
વ લયસા યમસેકુલ ફીરદવસા ગયરી,
અનર રજાકો ફ્ત લુબનો તજેદની.
અ હલ ફીલ ખલકે મઇ ચોતી જજીલન,
સીવાઇ લયસા ફ્ત લુબની તજેદની,
અ તારેફા સાતેરન લીજ જનબે ગયરી.
અનલ ગફ્ફારો ફ્ત લુબની તજેદની.
સઅગફેરો લીલ ઈબાદે વ લા ઉબાલી,
ગફાતલ હશરે ફ્ત લુબની તજેદની.
વ અકરેમ મય યુરીદો બેલા હિસાબીન,
અનલ વહહાબો ફ્ત લુબની તજેદની.
ફ અજ જેજાની વલમ ત ર કતતો મીસલી,
વ લસતો તશાહો ફ્ત લુબતી તજેદની.
વ અકરેમો મઇ યતુબો ઇલૈયા ખવફન,
લીયલ ઇકરામો ફ્ત લુબતી તજેદની.
લીયલ આલાઓ વન નેમાઓ ઇનદી,
લીયલ ખયસાતો ફ્ત લુબની તજેદની.
લીયદ દુન્યા વમા ફીહા જમીઅન,

લીયલ મ લ કુતો ફૂત લુબની તજેદની.
અ તારેફો મલ લહુ ઇસમુન ક ઇસમી,
અનર રહમાનો ફૂત લુબની તજેદની.
અ નલ્લા હુલ લજી લા શયયા મીસલી,
અનદ દૈયાનો ફૂત લુબની તજેદની.
અનલ મલેકુલ મુલ્લુકે વ કુલ્લો મુલકીન,
લીયલ મીરાસો ફૂત લુબની તજેદની.
અના ઉફૂનીદ દુહુરા વ કબલા કબલીન,
વ બાદલ બાદે ફૂત લુબની તજેદની.
અનલ વહહાબો યા અબદી સરીઅન,
વલીયુલ અહદે ફૂત લુબની તજેદની.
અનલ ફૂરદુલ મુદબબેરો ફૂવકા અરશી,
બેલત તકલીફો ફૂત લુબની તજેદની.
અનર રબ્બુલ લજી લા ગુલમા ઇનદી,
વ લસતો અજીરા ફૂત લુબની તજેદની.
ખલકતો મોહમ મદન નુરન કદીમન,
લહુલ બુશરા ફૂત લુબની તજેદની.
વ યશ ફૂઓ ફીલ ખલાયેકે યવમા હશરીન,
ઓશફૂફૂઓ ફીહે ફૂત લુબની તજેદની.

બયાન ગુનાહે સગીરા વ કબીરાકા.

મુસલમાનો અબ ગોશે દીલસે સુનના ચાહીયે, કે જયસે અરકાન ઇસલામકે બજાલાને ફૂરઝ હે, ગુનાહોંસે દુર રેહનાબી ફૂરઝ

હે. ગુનાહ બાઝે કબીરા યાને બડે, ઉનકે કરનેસે અઝાબ હોગા, અગર તોબા નકરે; ઔર બાઝે સગીરા હેં, ઉસકે કરનેસેભી અઝાબ હોગા, પર થોડા. અબ ગુનાહે કબીરાકા બયાન કરતાહું, શીર્ક ખુદાસે કરના, યતીમોંકા માલ ખાના, કીસી અવરતકો ઝુઠી તોહમત ઝીનાકી ડરની, દોચંદ કાફ઼ેરોંકે જંગસે ભાગના, શરાબ પીના, ઝુલ્મ નાહક કરના, કીસીકો પીછે બદીસે યાદ કરના, કીસી કે હકમેં ગુમાને બદ કરના, અપને તઈં ગેરોંસે અછ્છા જાનના, ખુદાસે ખોફ ન કરના, હમસાએકી જોરૂ બેટીપર નઝરે બદ કરના, ખુદાકી રહમતસે નાઉમ્મીદ હોના, કીસીસે વાયેદા કરકે વફા ન કરના, કીસીકી અમાનતમેં ખીયાનત કરના, ખુદાકા ફરઝ તરક કરના, " કુરઆને શરીફ " પરહકે ભુલ જાના, શહાદત હકકી છુપાના, શહાદત ઝુઠી દેના, જુઠ બોલના, ખુસુસ કસમ ઝુઠી ખાના. જીસસે કીસીકા માલ યા જાન યા હુરમત જાતી રહે. કસમ ખુદાકે નામકે સીવા ઔર કીસીકી ખાના, ઔર સીજદા કીસીકો સીવા ખુદાકે કરના. જુમઆકી નમાજ તરક કરના, હમેશા જમાઅત તરક કરના, મુસલમાનોંકો કાફ઼ેર કેહના, કીસીકા ગીલા સુનના, ચોરી કરના. સવદા લેતે દેતે કમ તોલના, ઝાલીમોંકી, ખુશામદ કરના, બ્યાજ ખાના, કઝીયા નાહક ફેસલ કરના, મોલ ચુકાકે પીછે જબરદસ્તીસે કમ દેના, લડકોંસ બુરા કામ કરના હયેઝકી હાલતમેં અપની જોરૂ યા બાંદીસે સોહબત કરના, અના જકી ગીરાનીસે ખુશી હોના, કીસી ગેર અવરતકે પાસ ખીલવત મેં બેઠના, જાનવરોંસે જીમાઅ કરના, જુવા ખેલના, કાફ઼ેરોંકી રસમેં પસંદ કરના, નુજુમીકી બાતોંકો સચ્ચા જાનના, દાવા [illegible] ઇબાદત યા તકવાકા કરના; મુરદેપર પીટના, મુકરરકે રોન,

બાતેકો બુરા કેહના, નાચ દેખના, બાજેસે સુનના, ઇબાદત લોગોંકે દીખાનેકો કરના, કીસીકે ઘરમેં બે ઇજાજત ચલેજાના, કીસીસે મસખરી કરકે બેહુરમત કરના. ગુનાહ ઉનકે સીવા ઓર બહોત હેં. ગરઝ સબ ગુનાહોંસે દુર રહે. ઓર તોબા કરતા રહે. હદીસે શરીફમેં આયા હે, કે મુસલમાન વોહ શખ્સહે, કે જીસકી જબાનસે ઓર હાથસે કીસીકો ઇજા નહો. ઇનસાનકો લાજીમ હે ઓર લાયેક યું હે, કે અપને તઇ લેહાઝ કરકે સબસે બુરા આપકો જાને; ઓર કીસીકો બુરા નજાને; ઓર કીસીકા એબ તલાશ ન કરે. પર બગેર તલાશકે અગર એબ કીસીકા માલુમ હોજાયે, તો નરમીસે ઉસે નસીહત કરે. લેકીન ફઝીહત ન કરે, ઓર રૂસવા ન કરે, હકતઆલા સબકો નેક અમલકી તવફીક દે.

આમીન.

ગઝલે નાઅત.

હમારે સરવરે આલમકા રૂત્બા કોઈ કયા જાને,
અગર હો ચશ્મે હક બીં એન જાતે કીબ્રીયા જાને.
બશરકી આંખ ગર જુલવેકો ઉનકે દેખના જાને,
હરએક શયમેં ઝુહુરે મઝહરે જાતે ખુદા જાને.
અગર નુરે નબી નુરે ઇલાહીસે જુદા જાને,
યે કમ ફહમી સરાસર હે ખતા જાને ખતા જાને.
કલક હે રંજ હે હસરત હે બહરે સરવરે દીં મેં,
ગુજરતા હે જો સદમા દીલપે અપને કોઈ કયા જાને

જબાંપર લા નહીં સકતેહેં હમ પાસે શરીઅત હે.
મોહંમદકો સમઝતે હેં જો કુછ દિલમેં ખુદા જાને.
ઉમ્મીદે વસ્લે મહબુબે ખુદામેં સીર્ફ જીતે હેં,
મગર દીલકા યે મકસદ કબ બરઆયેગા ખુદા જાને.
જરો દૌલતસે દિલસે જાનસે ઓર દીનો ઇમાંસે,
મોહબ્બત સૈયદે આલમકી લાજીમ હે સીવા જાને.
ઉન્હીકે વાસ્તે હકને કીયે દોનોં જહાં પયદા,
ઉન્હીકી જાતે અકદસ બાયેસે હર દો સરા જાને.
ફીદાયાંને નબીમેં અય તજમ્મુલ અપની ઇજ્જત હે,
કોઇ મુનઇમ હમારા મરતબા જાને તો કયા જાને.

કસીદયે નાઅત.

બનકે ફુલ ફુલ હમને બાગે દહેર ઢુંડા શાખ શાખ.
પાયા ઉનપે નામે અહમદ સાફ લિખ્ખા શાખ શાખ.
પત્તે પત્તે પર પતા પાયા નબીકે નુરકા,
દેખા હમને જુલવાગર અહમદકા જુલવા શાખ શાખ.
બરગ બારે બાગે આલમ કરદીયા હકને જીસે,
ઉસકા ફુલ ફુલ બોસ્તાને દીંમેં બોલા શાખ શાખ.
પુર સમર જીસસે હુવા નખ્લે મુરાદે અહલે દીં,
બાગે ઉમ્મીદી જહાં લાયા હે મેવા શાખ શાખ.
જેરે સાયા આ ગયા જીસકે જમીન ઓર આસમાં,
અયસા બોસ્તાને મોહંમદ બરહકે ફુલા શાખ શાખ,

નુરે હકકે સાથ થા નુરે મોહંમદ જુલવાગર.
જો શજરપર તુરકે મુસાને દેખા શાખ શાખ.
કયા અજબ બાગે જહાંમે ગર રહે સરસેબ્જ તુ,
અછછા યે મજમું હે સરવર તુને બાંધા શાખ શાખ.

ગઝલે નાઅત.

આસ્તાને સરવરે કોનો મકાં કુછ ઓર હે,
યે જમીં કુછ ઓર હે યે આસમાં કુછ ઓર હે.
ઇશ્કે અહમદમે ફના હોના બકા બિલ્લાહ હે,
અય ખીઝર લુત્ફે હયાતે જાં કુછ ઓર હે.
તુરે સીના કયા હે મુસા ઓર કયા ઉસકા સફર,
અય કલીમુલ્લાહ સેરે લામકાં કુછ ઓર હે.
યું તો યુસુફભી હે માઅશુકાંને આલમમેં મગર.
નાજો અંદાજે હબીબે દો જહાં કુછ ઓર હે,
અહમદે બેમીમ વ અહમદમેં હે પરદા મીમકા,
અસ્લમેં કુછ ઓર હે સબકો ગુમાં કુછ ઓર હેં.
મેં હું મદદાહે નબી બુલબુલ સનાખાને ચમન.
રંગ અપના ઓર હે ઉસકી જબાં કુછ ઓર હે.
ઓરપર મખલુક આશેક તુઝપે ખાલેક શેફતા,
તેરે જોબનમેં અદા અય જાનેજાં કુછ ઓર હે.
સબ પયંબર કેહતેહેં અલ્લાહસે રાજો નીયાજ,
વાસ્તા તેરે ખુદાકે દરમીયાં કુછ ઓર હે.
હર મુસીબત સેહલ હે હર મૌત હે આસાન તર

ચાહનેવાલોંકા તેરે ઇમતેહાં કુછ ઓર હે.
હરએ ઇમાં હે મયે ઇશ્કે મોહમ્મદ મુસતફા,
સરએવાલો યે શરાબે અરગવાં કુછ ઓર હે.
ચોટકે પંદમેં બિસમીલ અસર કયા ખાક હો,
ખાહેશે દીલ કુછ ઓર હે તરજે બયાં કુછ ઓર હે.

મદહે પયંબર.

નકશે કદમ હબીબે ખુદાકા કીધર નહીં, ?
વોહ સીમ્ત કોનસી હે કે કાઅબા જીધર નહીં.
દેખું મેં કીસતરેહસે નબીકા મુકામે ખાસ,
વહમો ખ્યાલકાભી વહાંતક ગુજર નહીં.
ગુજરાહે આસમાંસે બુરાકે રસુલે પાક,
દોનોં નિશાંને સુબહેં યે શમ્સો કમર નહી.
અલ્લાહ રે લતાફતે પેકર નીગલ ગયા,
એજાજ હે રસુલે-ખુદાકી કમર નહીં.
ચોકું જો ખાબસે તો મદીના નઝર પડે,
કીસમતમેં ક્યું ખુદા કોઈ અયસી સહર નહીં.
મુનકર નકીરસેમેં કહુંગા દમે સવાલ,
અહમદકા નામ યાદ હે ઓર કુછ ખબર નહીં.
ફીરદોસકી તમીઝ હમારો સલામ હે,
કયા જાયે ઉધર કે મદીના જીધર નહીં.

ગઝલે નાઅત.

હીદાયતકી દો આલમકો હીદાયત હોતી અયસીહો;
રીસાલત હોતી અયસી હો નુબુવ્વત હોતી અયસીહો.—૧
બુરાકે બર્ક જવલાં દમમેં પહોંચા અરશે આઝમ પર;
જો તેઝી હોતી અયસીહો જો સુરઅત હોતી અયસીહો.—૨
વતનસે મેં જો નીકલા રાહ સીધી લી મદીનેકી;
જો સવદા હોતી અયસીહો જો વહશત હોતી અયસીહો.—૩
અલીને એકહી હમલેમેં તોડા બાબે ખયબરકો,
જો કુવ્વત હોતી અયસીહો જો તાકત હોતી અયસીહો.—૪
સદાથી અશહદો અનના મોહુંમદ સંગરેજોંકી;
સદાકત હોતી અયસીહો શહાદત હોતી અયસીહો.—૫
જમાલે પાક દીખલાયા નીગાહે લુત્ફસે દેખા;
તવજ્જોહ હોતી અયસીહો ઇનાયત હોતી અયસીહો.—૬
જો તસવીર આપકી ખેંચી કહા નકકાશે કુદરતને;
જો નકશા હોતી અયસીહો જો સુરત હોતી અયસીહો.—૭
શબે મેઅરાજ બખશા ઉમ્મતે આસીકો ખાલેકને;
શફાઅત હોતી અયસીહો જો રહમત હોતી અયસીહો.—૮
'કલીમ' ખુશ બયાં કયા ખુશ કલામીહે જઝા કલ્લા;
મઝામીં હોતી અયસેહોં તબીયત હોતી અયસીહો.—૯

મદહે પયંબર.

નાઅતે અહમદમેં કહું કયા મેરા રૂત્બા કયાહે,
વસ્ફ ખાલેકહી જો ફરમાયે તો બંદા કયાહે. ૧
આગે ખુરશીદે જહાંબતકે જરરા કયાહે,
હુસ્ને યુસુફકા તેરે સામને રૂત્બા કયાહે. ૨
બંદએ હકહું ગુલામે શેહે લવલાક હુંમેં,
પુછોતો મુઝકો નકીરેનને સમઝા કયાહે. ૩
ઝાંક કર જાલીયોંકો પુછુંગા હંગામે સલામ,
અય દીલો દીદા કહો ઓર તમન્ના કયાહે. ૪
શબે મેઅરાજમેં ખાલેકને યેહ હજરતસે કહા,
આ મેરે સામને મહબુબસે પરદા કયાહે.
લબ ચીમટ જાતેહેં કેહતા હે જો મોહંમદ કોઇ,
ઓર ઇસ નામસે બરહકર કોઇ મીઠા કયાહે. ૬
જીસંને યકબાર મદીનેકી જીયારત કરલી,
ફીર ઉસે રોઝયે રીઝવાંકી તમન્ના કયાહે. ૭
તુરપર હજરતે મુસાજો ગીરે ગશ ખાકર,
જુલ વયે યાર પુકારા અભી દેખા કયાહે. ૮
મેંતો ઉસ જજબએ ઉલફતકા અસર જબ જાનું,
ખુદ નબી મુજસ કહેં તેરી તમન્ના કયાહે. ૯
જુલ વયે તુરે નબીસે મેરી સબરી હોજાયે,
મલેકુલ મોતસે કેહદો કે તકાઝા કયાહે. ૧૦
યમને નાઅતમેં કુછ નગમે સરાઇ કરલો.
મુસફીરો હમે ફાનીકા ભરોસા કયાહે. ૧૧

શાફ્યે રોજે જઝાકા હું મેં મીસકીં મદદાહ,
ગો ગુનાહગાર હું લેકીન મુઝે પરવા કયાહે. ૧૨
હમકો વાએઝ નસુના જીકરે બેહીસ્તો દોજખ,
હમ ગુલામાને નબીહેં હમેં કેહતા કયાહે. ૧૩
યેહી કેહતાહે દીલે ખસતયે "મીસકીં" હરદમ,
ઉઠ ચલ અબ સુયે અરબ હીંદમેં બયઠા કયાહે. ૧૪

કસીદયે નાઅત.

જબ દીલસે નામે પાક મોહંમદ નીકલ ગયા,
ઇનસાન ગીરતે ગીરતે જમીંપર સંભલ ગયા. ૧
બરકતસે નામે પાક હબીબુલ્લાહકે,
આયા પહાડભી મેરે આગે તો ટલ ગયા. ૨
રોજે જઝામેં નાજે શફાઅતસે દેખલો,
કોહે ગીરાં ગુનાહોંકા એક પલમેં જલ ગયા. ૩
જુઝ સબરો શુક્ર ઓર ન નીકલા ઝબાંસે હર્ફ,
ખંજર ગલે હુસેનપે જીસ વકત ચલ ગયા. ૪
રોયા તમામ શબજો મેં ખાલેકકે ખોફસે,
દફતર મેરે ગુનાહકા પાનીમેં ગલ ગયા. ૫
કુછ હાલ અપની ઉમ્મતે આસીકા દેખીએ,
કયા હોગયા ઝમાનેસે કયા રંગ બદલ ગયા. ૬
યેહ ઘર મુસાફેરાનાહે ઇસમેં નહીં કયામ,
આયા જો કોઇ આજતો ફીર કોઇ કલ ગયા. ૭
પોંહચેગા વોહી મંઝીલે મકસદ પર અય 'ફ્સીહ'.
રાહે ખુદામેં આનકે જો સરકે બલ ગયા. ૮

કસીદયે નાઅત.

ફકત તુઝપર તસદ્દુક કયા દીલે ઇનસાન જાતા હે,
તુઝીકો દેખકર જીબ્રીલભી કુરબાન જાતા હે.
જો દેખેહે મોહમદકો ખુદાકો જાન જાતા હે.
કોઇ ઇસમેં જરા શક લાયે તો ઇમાન જાતા હે.
અહદમેં ઔર અહમદમેં ફકત હે મીમકા પરદા,
જીસે પહેછાનના આતા હે વોહ પહેછાન જાતા હે.
ઝીયારત હોગઇ જીસકો મોયસ્સર ઉસકે રોઝેકી,
કહાં કબઝેસે ઉસકે રોઝયે રીઝવાન જાતા હે.
નહીં મહરમ ફીરતા કોઇ ઉસકે આસતાનેસે,
જો બેસામાન આતા હે વોહ બાસામાન જાતા હે.
સફાઅત હમ ગુનાહગારોંકી હોગી ઉસકે બીન કીસસે
વોહી નઝરોંપેં ફીરતા હે ઉસી પર ધ્યાન જાતા હે.
કહેંગે અંબીયા મહશરમેં દેખો સાફયે ઉમ્મત,
ગુનાહગારોંકો બખશાને સુયે રહમાન જાતા હે.
ઝફર સલ્લેઅલા કયા નામ પ્યારા હે મોહંમદકા,
યે દીલ ઉસ નામપર સોસો દફા કુરબાન જાતાહે.

ગઝલે નાઅત.

મોહબ્બત ગેરસે મેરી છુડાદો યા રસુલુલ્લાહ,
મુઝે અપનાહી દીવાના બનાદો યા રસુલુલ્લાહ.
લગા તકીયે ગુનાહોંકે પડા દીન રાત સોતા હું,
મુઝે ઇસ ખાબે ગફલતસે જગાદો યા રસુલુલ્લાહ

પડાહું કેઅરે દરિયામેં ભંવરમેં ખાતાહું ચક્કર,
કિનારે લુત્ફસે મુજકો લગાદો યા રસુલુલ્લાહ.
અંધેરી કબ્રમેં મુજકો અકેલા છોડ જાવેંગે,
વહાં હો ફઝલસે તેરે ઉજાલા યા રસુલુલ્લાહ.
બડી કિસમત હમારી હૈ કે ઉમ્મતમેં તુમ્હારી હૈ,
ભરોસા દીનો દુનીયામેં તુમ્હારા યા રસુલુલ્લાહ.
યેહી હૈ આરઝુ દીલમેં પરહું રોઝ નામકી તસબીહ,
કરૂં કુછ કામ દુનીયામેં તુમ્હારા યા રસુલુલ્લાહ.
ખુદા મુજકો મદીનેમેં જો લેજાવે તો બેહતર હૈ,
કે રોઝા જાકે મેં દેખું તુમ્હારા યા રસુલુલ્લાહ.
હુસેની પીર હૈ મેરા કે જીનકા મુલ્ક હૈ બયતુલ્લા,
મુસાફીર હું મેં કાઅબેકા દીખાદો યા રસુલુલ્લાહ.

ગઝલે ચીશ્તી.

રકમ કબહો સીફત તેરી મોઇનુદ્દીન અજમેરી,
વોહ આલી શાન હૈ તેરી મોઇનુદ્દીન અજમેરી.
બયાં મેં કયા કરૂં તેરા કહાં મકદુર હૈ મેરા,
વોહ જાતે લામકાં તેરી મોઇનુદ્દીન અજમેરી.
જમીં વ આસમાં તેરા મકીં વ લામકાં તેરા,
અરશ પર ધુમ હૈ તેરી મોઇનુદ્દીન અજમેરી.
તેરે દરીયાયે વહદતમેં સફીના કબ મેરા અટકે,
તુ કિસ્તી પાર કર મેરી મોઇનુદ્દીન અજમેરી.
તેરે દરબાર જો આવે મુરાદેં દીલકી વોહ પાવે,

સખી દરબાર હે તેરી મોઇનુદ્દીન અજમેરી.
તુહી હે પીર પીરોંકા કુતુબ ઓર ગોસ મીરોંકા,
હુકુમત હીંદ હે તેરી મોઇનુદ્દીન અજમેરી.
ખતે હાજા હબીબુલ્લા દીલા તુ ફેઝ હુબ્બુસ સીર,
લીખા પેશાનિપર તેરી મોઇનુદ્દીન અજમેરી.
તુ કુતબુદ્દીન ફરીદુદ્દીન રફીઉદ્દીન અલાઉદ્દીન,
યે શાને પંજતન તેરી મોઇનુદ્દીન અજમેરી.
તુહી હાદી હીદાયતકા તુહી વાલી વિલાયતકા,
ફકર મીરાસ હે તેરી મોઇનુદ્દીન અજમેરી.
વસીલા તુ ગદાઓંકા શહેનશાહ બાદશાહોંકા,
દુહાઇ ઘર બઘર તેરી મોઇનુદ્દીન અજમેરી.
દીલા તુ શમ્સ કે મકસુદ અલાઉદ્દીન સાબેર ગુંદ,
હુઝુરીમેં રહું તેરી મોઇનુદ્દીન અજમેરી.

ગઝલે યાર.

તુરપર જલવા દીખાયા યારને, મુસાકો બેખુદ બનાયા યારને.
સર દીયા સર મસ્ત અપને ઇશ્કમેં, મજનુંકો બનબન ફીરાયા યારને.
ચેહ કહા જીબ્રીલને લાકર બુરાક, ચલીયે યા અહમદ બુલાયા યારને.
ક્યા બડા રૂત્બા મોહંમદકો મીલા, રૂબરૂ અપને બુલાયા યારને.
એકલી હઝરત બિલાલકી કયા લીખું, સહરા બસહરા ફીરાયા યારને.
ગબકી બતાબી લીખું ક્યા દોસ્તો, ખાબમેં જલવા દીખાયા યારને.
પુતલા કરકે ખાકકા પરવર-દિગાર, રોશની દિલમેં લગાયા યારને.
શાક કર કાઝી ખુદાકા રોઝો શબ, ખાજાકા બંદા બનાયા યારને.

ગઝલ.

અય મેરે ખાજા પ્યારે લે ખબર, દીન દુનીયાકે સહારે લે ખબર.
અહમદે મુરસલકે પ્યારે લે ખબર, બુરજે ઝોહરાકે સીતારે લે ખબર.
યા મોહૈયોદીન શાહે અવલીયા, અય મેરે હકકે દુલારે લે ખબર.
શરબતે દીદાર તેરા ચાહીયે, સાકીયે કવસરકે પ્યારે લે ખબર.
અય મેરે ફરયાદરસ મુશકીલ કુશા, દરપે તેરે આ પુકારા લે ખબર.
નાતવાં **મહમુદશાહ** બાસદ નીયાઝ, હરઘડી તુજકો પુકારે લે ખબર!

ગઝલે તાલીબ.

હમારે પેશવા ખાજા મોઇનુદ્દીન ચીસ્તી હેં,
હમારે રાહનુમા ખાજા મોઇનુદ્દીન ચીસ્તી હેં
રસુલુલ્લાહકી અવલાદમેં હેં વોહ વલીયે હક,
જહાંકે બાદશાહ ખાજા મોઇનુદ્દીન ચીસ્તી હેં.
શરીઅત માઅરેફતસે ઓર હકીકતસે તરીકતસે,
હુયે વાકેફ સદા ખાજા મોઇનુદ્દીન ચીસ્તી હેં.
હસબમેં હેં વોહ લાસાની નસબમેં દુરરે યકતા,
અલીકે દીલરૂબા ખાજા મોઇનુદ્દીન ચીસ્તી હેં.
શફા હાસીલ ઝમાનેકો મઝારે પાકસે ઉનકે,
મરીઝોંકી દવા ખાજા મોઇનુદ્દીન ચીસ્તી હેં.
હરએક છોટા બડા કેહતાહે ઉનકો શાહે હિંદુસ્તાં,
વલીયે હિંદ કયા ખાજા મોઇનુદ્દીન ચીસ્તી હેં.
કીયા હિંદુસ્તાનમેં કબઝા શમશીરે કરામતસે.

ગુજાયે બાસફ્ા ખાજા મોઇનુદ્દીન ચીસ્તી હૈં.
ઝબાં લાઉં કહાંસે જો કરૂં તવસીફ ઉનકીમે,
પયે મદ્દહા સના ખાજા મોઇનુદ્દીન ચીસ્તી હૈં.
ખુદાકો પાયેગા તાલીબ મુકરર ઇશ્કસે ઉનકે,
મુકરર રાહનુમા ખાજા મોઇનુદ્દીન ચીસ્તી હૈં.

ગઝલે રીયાઝ.

કરૂં ક્યસી સના ખાની મોહૈયોદ્દીન જીલાની,
તબીઅત હૈ ન જવલાની મોહૈયોદ્દીન જીલાની.
દહનમેં હૈ કહાં તાકત ઝબામેં હૈ કહાં જુરાત,
જો લીખ્ખે વરફે લાસાની મોહૈયોદ્દીન જીલાની.
નબીકે લાડલે તુમ હો અલીકે લખ્તે દીલ તુમહો,
ખુદાકે દોસ્ત હો જાની મોહૈયોદ્દીન જીલાની.
મેરી કીસ્તી ભવરમેં આગઇ અબ નાખુદાઇ કર,
દફા કરદે યે તુગયાની મોહૈયોદ્દીન જીલાની.
મેરે સબ કામ બનજાવેં નઝર શફકકતકી ગર ડાલો,
કર અબ મુશકીલકી આસાની મોહૈયોદ્દીન જીલાની.
ગુનાહ મેંને કીયે યહાંપર હયા રખના જરા મેરી,
નહો ફીર મુજકો હયરાની મોહૈયોદ્દીન જીલાની.
રીયાઝે ખસ્તા હૈ તીશ્ના બઅજુઝ ઇસ્કે નહીં જાંબર,
શફાઅતકા પીલા પાની મોહૈયોદ્દીન જીલાની.

કસીદા.

મરહબા કયા ગૌસે આઝમ પીરહે સબ વલી અલ્લાહકા વોહ મીરહે.
હે નવાસે વોહ રસુલુલ્લાહકે, સચ કહો તુમ કીસકી યે તવકીર હે.
જીસને ખેંચાથા વોહી આશેક હુવા, કયા મોહેયોદ્દીનકી તસવીર હે.
મારતેહી મુરદે ઝીંદા હો ગયે, ઉનકી ઠોકરમેં અજબ તાસીર હે.
કીમયાસે કોન રખતાહે ગરઝ, ખાક ઉસ દરકી મીલે અકસીર હે.
કાફેરોંકા કુફ્ર ગારત હો ગયા, ચેમકી જબ મહબુબકી શમશીર હે.
ખુરઝ જો દીલમેં રખા મહબુબસે, વોહ બડા મરદુદ ઔર બપીર હે
દુર હું અફસોસ અપને પીરસે, આહરે ઉલટી મેરી તકદીર હે
ખાૈફ કયા હે દોસ્ત તુજકો હશ્રકા, પીર તેરે ગૌસે આઝમ પીર હે.

કસીદા.

સરપા મેહરે તાબાંકા હે યા માશુકે રબ્બાની,
કે આલમ નુરે યઝદાકા હે યા માશુકે રબ્બાની.
જહાંમેં હે તુમ્હારા રત્બા કુત્બો ગૌસસે આલા,
અકીદા અહલે ઇરફાંકા હે યા માશુકે રબ્બાની.
રસુલુલ્લાહકી દરગાહમેં તેરી સારી રસાઇહે,
તુ મવરદ લુત્ફો એહસાંકા હે યા માશુકે રબ્બાની.
રીયાસે પાક તેરા ફક્ર હે પાબંદે સુન્નતહે,
યે હુસ્નો વરફ ઇમાંકા હે યા માશુકે રબ્બાની.
બચાયા તુમકો સતહો સુક્રસે ખલ્લાકે આલમને.

સરાસર ફેઅલ નુકસાંકા હે યા માશુકે રબ્બાની.
ખીલાફે શરેઅ યારાંને નબીનેકી નકોઈ બાત,
અકીદા હર મુસલમાંકા હે યા માશુકે રબ્બાની.
તસવવુફકે શરીઅતકે અજબ પલ્લે બરાબરહેં,
મજા દોનાંમેં મીજાંકા હે યા માશુકે રબ્બાની.
ફરેબે ખીરકે આદત છુપ નહીં સકતા હે કામીલસે,
મકોલા યે હર ઇનસાંકા હે યા માશુકે રબ્બાની.
તેરા નામે મુબારક તો **રીફાઈ સૈયદ અહમદ** હે,
લકબભી પીરે પીરાં હે યા માશુકે રબ્બાની.
તેરે મદદાહ હોહોકર સુખનવર તાજ કરતેહેં,
કે તુ મકબુલ સુબહાંકા હે યા માશુકે રબ્બાની.
ઇનાયત કેજે રૂહાની કહીં શયદા કો હો હઝરત,
તકાઝા ઉસકે અરમાંકા હે યા માશુકે રબ્બાની.

ગઝલે નુરૂર રિફાઈ.

નશાં તેરા અય બેનશાં દેખતે હેં,
હમ અપનેમેં તુઝકો અયાં દેખતે હેં.
તેરી કુદરતે કામેલાકે દલાયેલ,
તુફેલે શહે ઇન્સો જાં દેખતે હેં.
જોકી બંદ આંખેં તો દિલકી નજરસે,
તજલ્લીયે નુરે ખુદા દેખતે હેં.
તજલ્લી તેરી હે હરએક શયમેં રોશન,
મગર અહલે ગફલત કહાં દેખતે હેં.

સમા અરદો અર્શે ઉલા ઓર કુરસી,
હમ અપનેમેં સબ કુછ અયાં દેખતે હેં ૫
હુવા હમકો ફીઅન ફેસેકુમસે ઝાહેર,
નશાં એ નશાંકા યહાં દેખતે હેં. ૬
કભી નહુનો અકરબસે પાતેહેં તુઝકો,
કભી દિલમેં તેરા નશાં દેખતે હેં. ૭
ભરાહે તેરે 'નુર' હિસે દો આલમ,
મકાંસે જો તા લામકાં દેખતે હેં. ૮

મુનાજાત.

હાથ ઉઠાયે હેં હમ ઇલતીજાકે લીયે,
હો કુબુલ અય ખુદા મુસતફાકે લીયે. ૧
બહરે હસનેન હાસિલહો ઉમ્મીદે દિલ,
મુસ્કીલ આસાં હો મુસ્કીલ કુશાકે લીયે. ૨
કોઇ ગમગીન ન આલમમેં બાકી રહે,
ખયર હો સબકી ખયરૂલવરાકે લીયે. ૩
હમપે રહમતકી રખ તુ હમેશા નઝર,
અય ખુદા ચશ્મે શાહે હુદા કે લીયે.
એક સહારા ફક્ત તેરી બખશિશકા હે
કુછ નહીં સાથ રોઝે જઝાકે લીયે
બક્ષ દે શબ ગુનાહેં તુ "સૈય"
તેરે મહબુબ ખયરૂલવરાકે

રૂબાઈ.

યા સાહેબુલ જમાલે વયા સૈયેદુલ બશર;
મીન વજહે કલ મુનીરે લકદ નવ વરૂલ કમર.
લાયુમ કેનીસ સનાએ કમા કાના હક કહુ,
બાદ અજ ખુદા બુઝુર્ગ તુઇ કીસ્સા મુખ્તેસર.

રૂબાઇ.

મેં મોતેરીફ હું કામમેં મેરે હે સબ ખતા;
માજુર હું કે સહો બશરસે હુવા રવા.
ઇસલાહદે અગર તુ સમઝતા હે એબકો;
યા ઢાંપદે કે કોનહે બેએબ જુઝ ખુદા.

અલહમ્દો લીલ્લાહ કે યેહ રીસાલા **'હદિયતુલ મુસ્લે મીન યાને ઝુરીયાતે દિન'** તમામ હુવા ખુદાવંદ કરીમ કુબુ લ કરે, મકબુલે રસુલ કરે, જો કોઇ ઇસકો પરહે, વોહ ઇસ આ પર મઆસીકે હકમેં દુઆયે ખેર કરે. યા ઇલાહી તુફેલસે બકે, ઓર ઉસકી આલ ઓર અસહાબકે, તમામ મુસ તવફીક અતાકર, બહુરમતે સૈયદુલ મુરસલીન વ ન સલ સલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ. આમીન. આલમીન.

તમામ શુદ.

અલી. કાદરી.